ZESZYT NR 17

Katalog dobrych praktyk w edukacji

ŁÓDŹ 2018

REDAKCJA:
GRAŻYNA ADAMIEC
JANUSZ MOOS

REDAKCJA TECHNICZNA:
DOROTA CERAN
JOANNA CYRAŃSKA

PROJEKT OKŁADKI: KRYSTYNA JANKOWSKA
SKŁAD I ŁAMANIE: GRAŻYNA ADAMIEC

© ŁÓDZKIE CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO 2018

WYDAWNICTWO I PRACOWNIA POLIGRAFICZNA
ŁÓDZKIEGO CENTRUM DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
I KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO
90-142 ŁÓDŹ, UL. KOPCIŃSKIEGO 29
tel. (42) 678 33 78, fax. (42) 678 07 98
e-mail:wcdnikp@wckp.lodz.pl
www.wckp.lodz.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp …….. 5

Proinnowacyjne działania ……... 7

Proinnowacyjni nauczyciele ……... 55

Akademia Twórczego Dyrektora Szkoły Podstawowej ……. 93

Wspieranie talentów uczniowskich i nauczycielskich - projekt ŁSPS ……... 147

Lista innowacji pedagogicznych zgłoszonych do Łódzkiego Kuratora Oświaty przed 1.09.2017 ……. 163

Wstęp

Dzisiaj, jesteśmy świadkami i jednocześnie uczestnikami szeroko zakrojonych zmian w oświacie. Oznacza to dla szkół i nauczycieli wzmożoną aktywność organizacyjną, innowacyjną, prospołeczną, środowiskową, marketingową, i inną, tutaj niewymienioną.

To sprawiło, ze nowe zeszyty *Katalogu dobrych praktyk w edukacji* będą różnić się od poprzednio wydanych nowym podejściem do upowszechniania dobrych praktyk. Naszym nowym celem stało się zaprezentowanie zarówno działalności proinnowacyjnych szkół jak i twórców tych działań, czyli nauczycieli innowatorów. To przecież, dzięki pomysłom nauczycieli, ich zaangażowaniu, woli działania, chęci uczenia sie od najlepszych powstają i są wdrażane opisane w publikacji dokonania.

W zeszycie siedemnastym *Katalogu dobrych praktyk w edukacji* prezentujemy:

- W części I. - proinnowacyjne działania szkół i placówek
- W części II. - proinnowacyjnych nauczycieli:
  - autorów eksperymentów oraz innowacji pedagogicznych (programowych, metodycznych, organizacyjnych), programów kształcenia, koncepcji edukacyjnych,
  - pomysłodawców projektów edukacyjnych, inwestycyjnych i innych,
  - inicjatorów różnorodnych festiwali, konkursów, turniejów, pokazów na poziomie szkolnym, międzyszkolnym o zasięgu lokalnym, wojewódzkim, ogólnopolskim,
  - twórców inicjatyw umożliwiających kształtowanie umiejętności kluczowych, językowych, zawodowych i innych,
  - mistrzów w budowaniu relacji z otoczeniem szkoły i placówki, rodzicami, uczniami;
- W części III. - Akademię Twórczego Dyrektora Szkoły Podstawowej. Przedstawiono tutaj działania Szkoły Podstawowej nr 29 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 35 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 44 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 70 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 81 w Łodzi, Szkoły Podstawowej nr 202 w Łodzi;
- W części IV. - projekt ŁSPS "Nagrody dla nauczycieli innowatorów oraz Stypendia dla wybitnych uczniów";
- W części V. - listę innowacji pedagogicznych zgłoszonych do Łódzkiego Kuratora Oświaty przed 1.09.2017 roku.

Równolegle z wydaniem zeszytu *17 Katalogu dobrych praktyk w edukacji* przygotowano zeszyt 18 *Katalogu* zawierający opisy proinnowacyjnych działań szkół i placówek zawodowych, charakterystykę proinnowacyjnych nauczycieli, prezentację Akademii Twórczego Dyrektora Szkoły Zawodowej.

Dzielimy się wiedzą i doświadczeniem codziennie w swojej pracy edukacyjnej, przyczyniając się do postępu w rozwoju własnej organizacji, własnego warsztatu pracy i samych uczniów.

W katalogowaniu dobrych praktyk kryją się możliwości uczenia się od najlepszych. W *Katalogu* upowszechniamy ważne wydarzenia szkół i placówek po to, by pokazać niepowtarzalność i wyjątkowość zaproponowanych rozwiązań. Tylko to, co znane może inspirować, kształcić, rozwijać. To, co nieznane może motywować do poszukiwań.

Tradycyjnie, wszystkie szkoły i placówki oświatowe zapraszamy do przekazywania opisów dobrych praktyk. Jednocześnie, dziękujemy Państwu dyrektorom szkół i placówek oświatowych, nauczycielom, doradcom metodycznym i konsultantom, a także wszystkim innym osobom, które z potrzeby serca dzielą się swoim doświadczeniem i sukcesami.

Serdecznie zachęcamy do lektury dotychczasowych wydań *Katalogu*. Znajdziecie w nich Państwo wiele cennych informacji, które mogą stać się inspiracją dla nowych pomysłów.

Grażyna Adamiec
Janusz Moos

Proinnowacyjne działania

„VI Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka”

Patronat honorowy: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska.

Organizator wydarzenia: Dyrektorzy Łódzkich Przedszkoli Miejskich, współorganizatorem - Urząd Miasta Łodzi Departament Spraw Społecznych Wydział Edukacji.

Po raz pierwszy Dzień Przedszkolaka zorganizowano 20 września 2010 roku. Od 2012 roku impreza ma zasięg ogólnopolski. Impreza przeznaczona jest dla dzieci w wieku przedszkolnym.

VI Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka odbędzie się 20 września 2017 roku w Parku im. Józefa Piłsudskiego w Łodzi oraz w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym w Łodzi.

Celem imprezy jest:

1. Propagowanie nowoczesnego wychowania przedszkolnego.
2. Dostarczenie dzieciom kolejnych okazji do świętowania, wesołej zabawy, czerpania radości z bycia przedszkolakiem.
3. Propagowanie zdrowego trybu życia, aktywnego wypoczynku i rekreacji.
4. Integracja i współdziałanie osób i instytucji wspomagających działania na rzecz rozwoju wychowania przedszkolnego.
5. Kształtowanie prawidłowych postaw wobec świata przyrody.
6. Rozwijanie zainteresowań zwierzętami żyjącymi w łódzkim ogrodzie zoologicznym.
7. Nabywanie postaw zgodnych z przyjętymi zasadami zachowania w miejscach użyteczności publicznej.
8. Promocja Łodzi, jako miasta.

Źródła:

http://www.xn--dzieprzedszkolaka-64c.pl/regulamin-imprezy

http://www.xn--dzieprzedszkolaka-64c.pl/home/kronika-dnia-przedszkolak

X Jubileuszowy Konkurs „Przedszkolne Orkiestry – muzykujemy akustycznie, melodycznie i ekologicznie”

Patronat Honorowy: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska.

Pomysłodawca i organizator corocznego, ogólnołódzkiego konkursu muzycznego **Orkiestry Przedszkolne**: Przedszkole Miejskie nr 140 w Łodzi.

Termin: 5-6.04 2017 roku

Miejsce: Bałucki Ośrodek Kultury *Lutnia*

„Podczas dwudniowych zmagań X Jubileuszowego Konkursu Muzycznego wystąpiły w Bałuckim Ośrodku Kultury *Lutnia* zespoły z ponad 20 przedszkoli. W tym roku Wojewódzki Konkurs Orkiestr Przedszkolnych był konkursem ekologicznym, zachęcającym młodych muzykantów do aktywnego słuchania muzyki poważnej i wykorzystania przedmiotów codziennego użytku jako instrumentów. Gratulujemy małym instrumentalistom i życzymy dalszych sukcesów”.

Źródła**:**

http://www.pm140lodz.wikom.pl/strona2.htm

http://www.przedszkole66.net/?url=wydarzenia/206,a,wojewodzki-konkurs-orkiestr-przedszkolnych.html

https://www.youtube.com/watch?v=5cmyxxoUhv8

https://www.youtube.com/watch?v=tSHer3UUjPQ

http://www.pm223lodz.wikom.pl/strona10.htm

http://www.wikom.pl/pm152lodz/strona123.htm

XX Festiwal Piosenki Dzieci Niepełnosprawnych Intelektualnie pod hasłem „Tańcem przez świat”

Patronat honorowy: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska

Patronat medialny: TVP Łódź

XX Festiwal Piosenki Dzieci Niepełnosprawnych Intelektualnie odbył się 25 maja 2017 roku. Jego organizatorem było Przedszkole Specjalne nr 1 w Łodzi. W Festiwalu udział wzięły:

1. Przedszkole nr 221 Miejskie Integracyjne, ul. Rydza-Śmigłego 38 „Taniec Kwiatów”.
2. Przedszkole Miejskie nr 185, ul. Szpitalna 13 „Marsz Florentyński”.
3. Przedszkole Miejskie nr 214 z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Batalionów Chłopskich 21 „Taniec Kwiatów”.
4. Przedszkole nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Specjalnym w Konstantynowie Łódzkim, ul. Sadowa 8 „Taniec Flamandzki”, „Brawado”.
5. Przedszkole Miejskie Specjalne nr 1, ul. Gandhiego 26 „Przedszkolny Kankan”.
6. Przedszkole Miejskie nr 36 Integracyjne, ul. Ceramiczna 7/9 „Podróż Przez 5 Kontynentów”.
7. Przedszkole Fundacji „Jaś I Małgosia”, ul. Tatrzańska 105 „Taniec Afryki”.
8. Przedszkole Miejskie nr 109 z Oddziałami Integracyjnymi w Łodzi, ul. Jana 6 „Afryka Dzika”.
9. Przedszkole Miejskie nr 206 Z Oddziałami Integracyjnymi, ul. Lermontowa 7 „Samba Wesoła Muzyka”.
10. Miejskie Przedszkole nr 3 Integracyjne z Oddziałami Integracyjnymi w Zgierzu Ul. Mielczarskiego 26 – „Samba La Bamba”.
11. Przedszkole Specjalne Radomsko, ul. Piastowska 10 A „Hallelujah”.
12. Przedszkole Miejskie nr 137 Integracyjne, ul. Grota Roweckiego 6 „Taniec Chiński”.

Podczas przerw zorganizowano zabawy do piosenki „Bocca Chica” i „Samba Brasil”.

Źródła: https://lodz.tvp.pl/30889256/festiwal-piosenki-dzieci-niepelnosprawnych-intelektualnie

http://www.plasterlodzki.pl/kalendarz-imprez/details/208777-xx-jubileuszowego-festiwalu-piosenki-dzieci-niepenosprawnych-in

https://www.facebook.com/events/439613316392730/

III Międzyszkolny Turniej Wiedzy „Jestem bezpieczny w domu, w szkole, na ulicy”

Patronat honorowy: Marszałek Województwa Łódzkiego Witold Stępień, Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska.

Dnia 7 kwietnia 2017 r. w Szkole Podstawowej nr 3 w Łodzi odbyła się III edycja Międzyszkolnego Turnieju Wiedzy „Jestem bezpieczny w domu, w szkole, na ulicy”.

Udział wzięły czteroosobowe reprezentacje klas pierwszych ze Szkół Podstawowych nr 3, 24, 36, 70, 120, 122, 182 z Łodzi oraz nr 12 ze Zgierza.

Uczestnicy odpowiadali na pytania quizu, brali udział w konkursach, rozwiązywali zagadki, układali numery alarmowe oraz znaki drogowe z puzzli, wykonywali sygnalizator świetlny.

Na zakończenie każdy zespół zaprezentował przygotowaną scenkę dotyczącą bezpiecznych zachowań.

Zmagania uczniów oceniało jury w składzie: Zbigniew Osiciński (Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego), Barbara Preczyńska (doradca metodyczny z ŁCDiKN), Marek Lipiec (Naczelnik Wydziału Edukacji i Młodzieży Urzędu Miasta Zgierza), Urszula Podstawek (Urząd Miasta Łodzi), Marek Winnicki z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, policjanci z II Komisariatu Komendy Miejskiej w Łodzi.

Po emocjonującej rywalizacji pierwsze miejsce zajęła Szkoła Podstawowa nr 120 w Łodzi, drugie Szkoła Podstawowa nr 24 w Łodzi, a trzecie Szkoła Podstawowa nr 36 w Łodzi.

Źródła:
http://www.sp3lodz.webd.pl/index.php/aktualnosci-nowe
http://sp3lodz.webd.pl/index.php/component/content/article/78-aktualnosci/844-turniej-2
http://lodz.wyborcza.pl/lodz/7,35136,21608364,turniej-dla-najmlodszych-uczniow-co-wiedza-o-bezpieczenstwie.html

Bajkowy Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka i Święta Rodziny

Bajkowy Piknik Rodzinny objęty został **honorowym patronatem** Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej.

Organizator wydarzenia: Szkoła Podstawowa nr 36 w Łodzi.

cyt. „9 czerwiec, piątek, godzina 13.00 - rozpoczął się Bajkowy **Piknik Rodzinny.** W tym roku, 2017, świętowano jego **5 edycję.** Jak zawsze na wszystkie dzieci czekały niesamowite atrakcje. Można było wygrać coś fajnego na bajkowej loterii fantowej, pograć w gry planszowe, pomalować na koszulkach albo na folii, zrobić własną biżuterię, zrobić sobie zdjęcie pamiątkowe w facebooku, pobawić się robotami, postrzelać z łuku, wsiąść do wozu strażackiego, samochodu policyjnego a nawet zwiedzić kabinę kierowcy TIRA. Kto chciał się trochę upiększyć, mógł udać się do stoiska malowania paznokci albo buzi a kto chciał się pobrudzić mógł zasadzić swoją roślinkę na stoisku SADZENIAKÓW. Można było również posilić się kiełbaską z grilla bądź skosztować pysznego bigosu przygotowanego przez nasze panie kucharki. Ciasto również było :)

A na scenie...? Klaunik rozbawiał, uczniowie śpiewali, nauczyciele przygotowali pokaz mody uczniowskiej, a rodzice (po raz pierwszy) pokazali swój talent aktorski. Rodzice uczniów z klasy IIIa przedstawili wiersz „Na straganie" a rodzice uczniów z klasy IIIe przedstawili krótką scenkę pt. „Jeden dzień z życia ucznia".

Dużą niespodzianką dla wszystkich, a w szczególności dla Pani Dyrektor, było zaśpiewanie przez nauczycieli piosnki w dwóch wersjach. Jedna w normalnym tempie a druga – szybciej odzwierciedlając tempo pracy w naszej szkole. :)"

Źródła:

https://sp36lodz.edupage.org/blog1/?jwid=jw2&bid=blog1&wid=jw2_comp_BlogModule_0&g=comp_BlogModule_0&bid=blog1&aid=45

http://sp36lodz.edupage.org/photos/?photo=album&gallery=26

Wielki Finał VIII Przeglądu Teatrów Szkolnych „Wszystko Gra”

Przegląd został objęty **patronatem**: Wojewody Łódzkiego Zbigniewa Rau, Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej, Łódzkiego Kuratora Oświaty Grzegorza Wierzchowskiego.
Opieka medialna TVP Łódź.

Organizatorem przeglądu jest Szkolny Teatr Maska działający przy Szkole Podstawowej nr 175 im. Henryka Ryla w Łodzi, w porozumieniu z Teatrem Lalek Arlekin.

Do udziału w Przeglądzie zaproszono wszystkich miłośników sztuki scenicznej. Przegląd adresowany jest do uczniów szkół podstawowych. Tematyka przedstawień jest dowolna.

Cele przeglądu

- Kształtowanie postaw twórczych, rozwijanie wyobraźni i wrażliwości.
- Rozbudzanie zainteresowań teatrem.
- Dbałość o kulturę słowa.

Zaprezentowane spektakle oceniano w kategoriach: klasy 0-III - kategoria I, klasy IV-VI - kategoria II. Ocenie podlegały: kultura żywego słowa, gra aktorska, kostiumy, scenografia, dobór muzyki, oryginalność scenariusza, ogólne wrażenie artystyczne.

Źródła:
http://www.sp175.edu.lodz.pl/przeglad%20teatralny%20regulamin.html

Międzyszkolny Konkurs „Razem Zapobiegamy Pożarom”

cyt. „Konkurs objęty został **honorowym patronatem** Marszałka Województwa Łódzkiego, Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej oraz Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Organizatorem konkursu była biblioteka Szkoły Podstawowej nr 202 im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno Przedszkolnym nr 2 Łodzi we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną Łódź - Nowosolna oraz z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Uroczyste podsumowanie konkursu i wręczenie nagród odbyło się 25 maja 2017 r. w auli Szkoły Podstawowej Nr 202.

Celem konkursu jest:

- popularyzowanie wiedzy nt. zapobiegania pożarom,
- upowszechnianie wiedzy na temat: nowoczesnych technologii w walce z pożarami, nowoczesnego wyposażenia jednostek straży pożarnej w sprzęt pożarniczy i ratowniczy,
- propagowanie zasad ochrony przeciwpożarowej ludzi i środowiska naturalnego,
- popularyzowanie zasad postępowania na wypadek powstania pożaru,
- upowszechnianie wiedzy na temat działań podejmowanych przez straż pożarną w zakresie wypadków i klęsk żywiołowych,
- poznanie historii i tradycji OSP Nowosolna i Państwowej Straży Pożarnej,
- integracja środowiska szkół podstawowych.

W VIII edycji międzyszkolnego konkursu *Razem Zapobiegamy Pożarom* pod hasłem *Nowoczesne wyposażenie straży pożarnej do ratownictwa, walki z pożarami i klęskami żywiołowymi - nowoczesny hełm strażacki* wzięły udział następujące szkoły: Szkoła Podstawowa w Starych Skoszewach oraz Szkoła Podstawowa nr 202 z Łodzi.”

Źródła:

http://www.sp202lodz.wikom.pl/?url=o-szkole/konkursy-i-turnieje/archiwum-1/90,a,miedzyszkolny-konkurs-razem-zapobiegamy-pozarom.html

Koncert „Szkoła-Miastu”

Patronat honorowy: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska, Wojewoda Łódzki Zbigniew Rau.

Wydarzenie objęte zostało patronatem medialnym przez Radio Łódź, Dziennik Łódzki, TVP Oddział w Łodzi.

W dniu 28 marca 2017 roku w Filharmonii Łódzkiej odbył się koncert z cyklu „SZKOŁA-MIASTU”, w wykonaniu uczniów klas II-VI szkoły i nauczycieli Społecznej Szkoły Muzycznej im. W. Szpilmana w Łodzi.

W programie koncertu znalazły się m.in. utwory Wolfganga Amadeusza Mozarta, Astora Piazzolli czy Antonio Vivaldiego.

Źródło:

http://www.muzyczna-szpilman.pl/strona36.html

http://lodz.naszemiasto.pl/artykul/filharmonia-lodzka-koncert-szkola-miastu-zdjecia,4064808,artgal,t,id,tm.html

https://lodz.tvp.pl/29673576/koncert-szkolamiastu

XXI Festiwal Ekspresji Twórców Amatorów

XXI edycja FETY „Pełnia" odbyła się w dniach 05-07.04.2017roku pod **patronatem honorowym** Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej.

Patronatu medialnego udzieliła TVP Łódź.

Organizator FETY: XXVI Liceum Ogólnokształcące w Łodzi.

Uczestnikiem Festiwalu może być każdy uczeń szkoły ponadgimnazjalnej, z pominięciem uczniów szkół artystycznych.

Tematyką XXI edycji Festiwalu Ekspresji Twórców Amatorów była: „Pełnia". Celem festiwalu było:

1. Stworzenie możliwości konfrontacji osiągnięć uzdolnionej i utalentowanej młodzieży licealnej w festiwalowych konkursach.
2. Prezentacja artystycznego dorobku młodzieży szkół ponadgimnazjalnych.
3. Zwiększenie zainteresowania poglądami młodych ludzi.
4. Propagowanie rozwoju artystycznego wśród młodzieży.

Festiwal podzielony jest na 7 konkursów: literacki, teatralno-kabaratowy, muzyczny, plastyczny, fotograficzny, filmowy, taneczny.

Źródła:

http://www.feta.lo26.pl/index.html
http://www.lo26.pl/main/component/content/?view=featured&start=10
https://www.facebook.com/FETA.XXVI/
http://feta2017.web-album.org/album/43858,feta-2017
https://lodz.tvp.pl/29795585/festiwal-ekspresji-tworcow-amatorow-2017

9. Konkurs Fotografii Przyrodniczej „FOTOzwierz 2017”

Konkurs objęto **patronatem honorowym Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej.**

Organizatorem konkursu jest **XXXIII Liceum Ogólnokształcące** im. Armii Krajowej w Łodzi.

Konkurs ma charakter ogólnopolski i jest przeznaczony dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (licea, technika, szkoły zawodowe). W konkursie wzięło udział 64 uczniów z 14 szkół ponadgimnazjalnych i 8 gimnazjów z Łodzi, Skierniewic, Koluszek, Głogowa, Pabianic, Aleksandrowa, Poznania i Warszawy.

Finał konkursu odbył się 30 marca 2017 roku w XXXIII Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi, przybyli (ku radości organizatorów) wszyscy laureaci a także gość specjalny, fotograf Polskiego Związku Fotografów Przyrody- Ryszard Sąsiadek.

Przedmiotem konkursu są zdjęcia przedstawiające zwierzęta dzikie lub udomowione, dotąd nie publikowane i nie nagradzane w innych konkursach. Kategorie konkursowe:

Kategoria I - Zwierzęta dzikie w naturalnych siedliskach

Kategoria II – Zwierzęta domowe i hodowane

Kategoria III – Inne spojrzenie (na zwierzęta)

Kategoria IV – Selfie ze zwierzęciem

Kategoria V - Zwierzęta w architekturze

Autorzy przedstawili 243 zdjęcia – wybrano 16 laureatów i przyznano 19 nagród i wyróżnień.

Celem konkursu było/jest zachęcenie osób fotografujących do zwrócenia uwagi na zwierzęta - ich różnorodność, rolę i miejsce w przyrodzie i w życiu człowieka oraz stworzenie wystawy pokonkursowej najciekawszych fotografii.

Źródła:

http://www.33lo.pl/aktualno347ci.html

http://www.33lo.pl/konkurs-fotografii-przyrodniczej-fotozwierz.html

Przedszkole Miejskie nr 90 w Łodzi
93-124 Łódź, ul. Jana Kilińskiego 228

Dominika Sznajder

Projekt edukacyjny: Jan Paweł II – przyjaciel dzieci

Już w grupie najmłodszych dzieci można mówić o wartościach, uwrażliwiać na dostrzeganie piękna i miłości, słowem kształtować uczucia i uczyć właściwych norm społecznych. Można to czynić na wiele sposobów. Dużo zależy od pomysłowości i zaangażowania nauczyciela.
Celem projektu jest:

- Kształtowanie postaw społecznych oraz wychowanie do wartości;
- Poznanie osoby naszego wielkiego Rodaka – Papieża Jana Pawła II;
- Kształtowanie uczuć szacunku wobec papieża Polaka;
- Ukazanie papieża jako wzoru do naśladowania.

Dzieci, podczas projektu, który realizowany był w 2016/2017r. zdobyły elementarną wiedzę na temat wielkiego Polaka Jana Pawła II na podstawie literatury, zdjęć, ilustracji, albumów, różnorodnych zabaw oraz prezentacji multimedialnych. Interesującą formą pogłębiania wiedzy było spotkanie z panią bibliotekarką oraz księdzem z zaprzyjaźnionej parafii w ramach wzbogacenia i urozmaicenia projektu którzy przybliżyli dzieciom obraz Jana Pawła II. Kolejnym ważnym wydarzeniem była wycieczka pod pomnik w celu oddania hołdu tak wyjątkowemu człowiekowi. Największym przedsięwzięciem jednak, była prezentacja przed zaproszonymi gośćmi (z Wydziału Edukacji, Kuratorium Oświaty, WODN, Szkół Podstawowych, Przedszkoli Miejskich, Szkoły Muzycznej) przedstawienia „Jan Paweł II – przyjaciel dzieci" w wykonaniu dzieci w budynku kościoła p.w. Matki Boskiej Fatimskiej. Podczas uroczystości każde dziecko miało zawiązaną żółtą apaszkę symbolizującą barwy papieskie. Na terenie kościoła po uroczystości odbył się wernisaż konkursowych prac plastycznych oraz wyłonieni zostali laureaci i zwycięzcy konkursu. Konkurs miał na celu wspólne wykonanie pracy przez dziecko i rodziców a tym samym pogłębienie wartości rodzinnych. Finałem projektu było zasadzenie Drzewa Papieskiego - Dębu w ogrodzie przedszkolnym jako symbolu życia, mocy i przetrwania. Kontynuację tych działań podejmujemy również w tym roku 2017/2018r. rozszerzając je o udział naszego przedszkola w programie E-twinning i zaproszenie innych placówek z Polski do wspólnej realizacji projektu do którego zgłosiły się dwie placówki oświatowe.

Osoba rekomendująca: Elżbieta Hornicka-Bińczyk doradca metodyczny wychowania przedszkolnego ŁCDNiKP

Przedszkole Miejskie nr 90 w Łodzi
93-124 Łódź, ul. Jana Kilińskiego 228

Dominika Sznajder, Anna Lotka
Z książką wchodzę w świat

W Przedszkolu Miejskim Nr 90 w Łodzi od wielu lat podejmowane są liczne działania mające na celu rozbudzanie u dzieci zainteresowania książką jako źródłem wiedzy, wartości. Rok szkolny 2016/17 był przełomowym w podejmowaniu różnorodnych inicjatyw, których głównym celem było upowszechnianie czytelnictwa, kształtowanie nawyków czytelniczych naszych wychowanków oraz włączanie rodziców i społeczności lokalnej w różnorodne działania o charakterze edukacyjnym.
Z początkiem roku szkolnego w hallu przedszkola powstał *Kącik wymiany książki*. Dzieci mogły wypożyczyć książeczkę na jeden dzień, dwa lub kilka dni. Celem jego powstania było wyrabianie w dzieciach nawyku odpowiedzialności za książkę i jej poszanowania. Działał *Klub czytających rodziców***,** w ramach którego rodzice odwiedzali grupę przedszkolną i czytali wybraną książkę.
W każdej z grup odbywały się cykliczne zajęcia plastyczne inspirowane bajką. Tematem przewodnim jednego dnia w miesiącu była wybrana przez nauczyciela bajka. Podsumowaniem zajęcia było tworzenie pracy plastycznej inspirowanej tematyką dnia. Tym sposobem uczyliśmy sprawczości i kreatywności dzieci na materiale bajkowym.
Nasze przedszkole włączyło się w II edycję ogólnopolskiego projektu edukacyjnego *Wędrująca książka*. Nauczyciele byli członkami 10 osobowych zespołów, w skład których wchodzili pedagodzy placówek przedszkolnych z różnych regionów Polski. Dzieci stworzyły główną bohaterkę, którą była dziewczynka Ola. Narysowały jej postać oraz wymyśliły tytuł swojej książki. Książka została wysłana do kolejnego przedszkola, którego zadaniem było uzupełnienie dalszych losów głównej bohaterki. Natomiast dzieci z naszej grupy czekały na inną „wędrującą książkę", którą miały przeczytać i stworzyć ciąg dalszy historii oraz narysować ilustrację do tekstu. Uwieńczeniem podejmowanych działań było ogłoszenie ogólnołódzkiego konkursu literacko – plastycznego *Moja pierwsza książeczka*, w którym wzięli udział również nasi wychowankowie. Polegał on na stworzeniu według własnego pomysłu książeczki o tematyce wybranej przez dziecko. Patronat nad konkursem objęła Miejska Biblioteka Publiczna - Filia Nr 5 przy ul. Przybyszewskiego w Łodzi.
Uzyskane efekty wdrożenia to kształtowanie u wychowanków nawyków czytelniczych, rozwijanie zainteresowania książką, włączanie rodziców

w działania edukacyjne, zaangażowanie i wsparcie oraz współpraca ze środowiskiem społecznym.

Dominika Sznajder - dyrektor przedszkola
Anna Lotka - wicedyrektor przedszkola

*Osoba rekomendująca**:** Elżbieta Hornicka – Bińczyk doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP*

Przedszkole Miejskie nr 120
91-201 Łódź, ul. Aleksandrowska 20a

Innowacja metodyczna „Kolorowe kodowanie”

Autorzy innowacji: **Izabela Miszczak** – dyrektor Przedszkola Miejskiego nr 120 w Łodzi
Nauczycielki Przedszkola Miejskiego nr 120 w Łodzi: **Małgorzata Dobrowolska, Anna Harciarek, Katarzyna Hawrot, Justyna Przytulska, Małgorzata Sludkowska, Justyna Worach, Beata Zawadzka**

Rodzaj innowacji i zakres: innowacja metodyczna wdrażana we wszystkich grupach wiekowych

Założenia innowacji:
Założeniem innowacji jest uświadomienie dzieciom, że nowoczesne technologie informacyjno- komunikacyjne nie służą tylko do gier i oglądania filmów. Główną ideą innowacji jest ukazanie najmłodszym, że przy pomocy zwykłego komputera, laptopa, tableta, telefonu można wykreować wiele różnych rzeczy. W osiąganiu celów innowacji bardzo przydatny jest kompleksowy program edukacyjny „Mistrzowie Kodowania Junior” na który składają się scenariusze zajęć, oparte na różnorodnych, krótkich ćwiczeniach, które wszechstronnie rozwijają dzieci. Umiejętności przygotowujące do rozumienia elementarnych podstaw kodowania przedszkolaki zdobywają w trakcie tradycyjnych zabaw z wykorzystaniem różnorodnych pomocy dydaktycznych wypracowanych przez ekspertów programu oraz pomocy wykonanych samodzielnie przez nauczycielki.
Nowatorstwo innowacji polega między innymi na wprowadzeniu do programu zajęć języka programowania Scratch Junior, który został opracowany przez Massachusetts Institute of Technology specjalnie z myślą o dzieciach w wieku 3 - 6 lat.

Cele innowacji:
Głównym celem innowacji jest rozwijanie kompetencji miękkich u dzieci, efektywne komunikowanie się oraz współpraca w zespole, nauka logicznego myślenia, kształtowanie dobrych nawyków cyfrowych oraz upowszechnianie wiedzy na temat bezpiecznego korzystania z nowoczesnych technologii. Podczas różnorodnych zabaw dzieci rozwijają podstawowe funkcje poznawcze takie jak pamięć, koncentracja uwagi, analiza, synteza wzrokowa i słuchowa oraz koordynacja ruchowa.

Przewidywane efekty i strategia ich upowszechniania:

- Rozwój logicznego i kreatywnego myślenia;
- Rozwój umiejętności i kompetencji matematycznych;
- Wzrost samooceny i kreatywności;
- Umiejętność współpracy w grupie;
- Dzielenie się swoją wiedzą z rówieśnikami;
- Zwiększenie zainteresowania programowaniem / informatyką i twórczym korzystaniem z urządzeń cyfrowych.

Zdobytą wiedzą i doświadczeniem autorki innowacji dzielą się z innymi nauczycielami łódzkich przedszkoli prowadząc m.in. wiele zajęć modelowych, warsztatów, seminariów przy współpracy z doradcami metodycznymi Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Osoba rekomendująca: Beata Wosińska - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

Przedszkole Miejskie Nr 133
94- 017 Łódź, ul. Krzemieniecka 22b

Innowacja programowa „Ale Mądrale!"

Autorzy innowacji**: Katarzyna Chomin, Joanna Tomczak** - nauczycielki Przedszkola Miejskiego nr 133 w Łodzi

Innowacja napisana pod kierunkiem naukowym dr Elżbiety Płóciennik – wykładowcy Uniwersytetu Łódzkiego związanego od lat z pedagogiką przedszkolną, autorki wielu publikacji z zakresu rozwijania myślenia kreatywnego, w tym ,,Rozwijanie mądrości u dzieci

Rodzaj i zakres innowacji: innowacja programowa, realizowana we wszystkich grupach wiekowych

Założenia innowacji: głównym założeniem innowacji jest projektowanie działań edukacyjnych zmierzających do wspierania wszechstronnego rozwoju dzieci, stymulacji ich aktywności głównie twórczości, oraz samodzielności w myśleniu i działaniu, ale także wprowadzanie dzieci w świat wartości oraz nabywanie przez nie kompetencji społecznych.

Cele innowacji: Główne cele innowacji ukierunkowane są na rozwijanie u dzieci umiejętności rozwiązywania problemów oraz otwartości na sytuacje problemowe, zdolności do generowania pomysłów i idei, poddawania w wątpliwość podjętych decyzji, wyborów, wygenerowanych pomysłów i rozwiązań, a także umiejętność szybkiego dostosowania się do sytuacji, zdolność do myślenia abstrakcyjnego, do skutecznego posługiwania się intuicją, rozwijanie wyobraźni, fantazji i pomysłowości. Celem innowacji jest także kształtowanie u dzieci umiejętności zadawania pytań oraz poszukiwania odpowiedzi, a także rozwijanie mądrości u dzieci poprzez: podejmowanie prób samodzielnego rozwiązywania problemów, ponoszenie odpowiedzialności za uczenie się, rozwiązywanie zadań, udzielanie porad i sugestii rozwiązania problemu, wykorzystanie sytuacji konfliktowych do konstruktywnej naprawy relacji z innymi, umiejętność i nawyk stosowania komunikatów typu „ja", zdolność do empatii – uwzględnianie w wypowiedziach i działaniu przeżyć, emocji, uczuć i wartości własnych oraz innych z otoczenia, umiejętność współdziałania z innymi.

Zaplanowane główne działania: W celu rozwijania mądrości u dzieci zaplanowano szereg działań: praca z obrazkami dynamicznymi, interpretacja literatury, wykorzystanie metody żywego słowa, inscenizacje, skojarzenia

polisensoryczne, opis i obserwacja zjawisk i wzorców zachowań, aktywne słuchanie muzyki i literatury, praca z ilustracjami przedstawiającymi sytuacje społeczne i przyrodnicze, wykorzystanie metod i technik aktywizujących wpływających na rozwijanie myślenia.

Przewidywane efekty i strategia ich rozpowszechniania: Dzięki wdrażaniu innowacji dziecko będzie potrafiło: wczuwać się w sytuację drugiej osoby, rozpoznawać i nazywać stany emocjonalne innych ludzi, twórczo realizować zadania i interpretować problemy, wytworzyć oryginalne pomysły, stawiać pytania i poszukiwać na nie odpowiedzi, okazywać ciekawość poznawczą, snuć przypuszczenia, wyrażać własne preferencje, myśli, opinie i sądy oraz współpracować z innymi.
Efekty wdrażanych rozwiązań metodycznych będą upowszechniane poprzez prowadzenie zajęć modelowych, warsztatów metodycznych, konferencji dla nauczycieli, z łódzkich przedszkoli przy współpracy z doradcami metodycznymi wychowania przedszkolnego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.
Rodzice będą aktywnie włączani w proces rozwijanie myślenia u dzieci poprzez udział w różnorodnych warsztatach, zajęciach organizowanych przez autorki innowacji

Osoba rekomendująca: Beata Wosińska - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCNiKP

Szkoła Podstawowa nr 7 im. Orląt Lwowskich w Łodzi
93-535 Łódź, ul. Wiosenna 1

Michał Lotka

Prace wielomateriałowe na lekcjach techniki w szkole podstawowej

Nowa podstawa programowa zakłada wykonywanie przez uczniów prac wytwórczych wykonanych, nie jak poprzednio, z jednego materiału konstrukcyjnego, lecz z kilku. Rodzi to przed nami, nauczycielami, nowe wyzwania i kieruje na tory poszukiwań inspiracji. Myślę, że to pozytywny aspekt zachodzących zmian, ale wymaga od nas odrobiny dobrej woli. Nie wątpię, że wielu z nich poradziło sobie z tym zagadnieniem bardzo dobrze. Tym, którzy potrzebują pomysłu, postaram się przedstawić swoje propozycje.

Największym problemem, z którym się borykamy, jest wyposażenie pracowni w odpowiednie stoły, narzędzia i materiały. Dyrektorzy stanęli przed koniecznością wyposażenia, czy też stworzenia pracowni chemicznych i fizycznych, w związku z czym, podejrzewam, że doposażenie pracowni technicznych zeszło na dalszy plan. W związku z tym szukam takich rozwiązań, które jestem w stanie zrealizować przy pomocy posiadanych środków.

Moja pierwsza propozycja, to budowa świecznika. Bazę stanowią dwa elementy drewniane tworzące podstawę i ramię konstrukcji. Część przeznaczoną na świecę lub t-lighta wykonano z dna puszki aluminiowej. Polecam puszki po napojach gazowanych typu oranżada itp. ze względu na mniejszą średnicę. Do połączenia elementów zastosowano wkręty M3. Mamy w związku z tym w samej konstrukcji materiały, które obrabiane są w różny sposób, przy zastosowaniu różnorodnych narzędzi. Pozostawiłem uczniom pewną dowolność w zakresie wykończenia konstrukcji świecznika, co dało możliwość na rozwijanie ich kreatywności i pomysłowości. W związku z tym powstały prace o różnej skali trudności, zaangażowania ucznia i zastosowania innych materiałów konstrukcyjnych. Dzięki temu można również wytłumaczyć uczniom pojęcie wzornictwa przemysłowego, zbadać ich predyspozycje techniczne, zdolność twórczego myślenia i zaangażowania w przedmiot zajęć technicznych. Najprostsze prace zostały pomalowane farbami, inne ozdobiono bibułą, wstążkami, koralikami, materiałami włókienniczymi, czy też gotowymi ozdobami wykonanymi z różnych surowców. Część uczniów wycinała ozdobne wzory w elemencie

aluminiowym przy pomocy gotowych szablonów, uzyskując interesujące wzory. Pracę wykonywali uczniowie klas 6 w ciągu trzech jednostek lekcyjnych.

Kolejną propozycją są makiety skrzyżowań i przejść dla pieszych. Tutaj pozwalam uczniom na korzystanie z dostępnych materiałów, w związku z czym bazę stanowią zarówno materiały drewnopochodne jak i tworzywo sztuczne (styropian). Z kolei same „ulice" to najczęściej wszystkie odmiany papieru. Budynki powstają z różnorodnych opakowań, jezdnie, pasy ruchu, ścieżki rowerowe, chodniki, to karton lub papier właściwy. Do tego tworzona jest infrastruktura, gdzie do budowy znaków i sygnalizacji wykorzystywane są zarówno elementy drewniane, jak i papierowe. Zieleń miejska powstaje z materiałów włókienniczych, jak i drewna. Najciekawsze prace to te, w których pojawia się metal stosowany do budowy trakcji tramwajowej, latarni, czy znaków pionowych. Często zdolniejsi i ambitniejsi uczniowie wprowadzają elementy elektroniczne. Pomagam im budować obwody imitujące działanie sygnalizacji świetlnej lub lamp miejskich oparte na diodach LED.

Inną propozycją są „butelkowce". Opierając się na zużytych butelkach PET tworzyłem z uczniami zarówno żaglowce, jak i samochody napędzane powietrzem z balonów.

W przypadku żaglowców oczywistym materiałem konstrukcyjnym były surowce włókiennicze na żagle (stare prześcieradła) i olinowanie (nici, sznurki). Do budowy masztów i rei stosowałem elementy drewniane.

Niektórzy uczniowie stosowali elementy metalowe i drewniane tworząc galeryjki charakterystyczne dla galeonów i fregat pokonujących morza w wiekach XVI - XVIII. Ciekawe rozwiązania proponowały dzieci w celu wywarzenia swoich statków, tak, aby nie przewracały się pod wpływem ożaglowania. Tutaj pojawiał się zarówno piasek, jak i gips, plastelina i odważniki wędkarskie. Niektórzy przerabiali swoje statki na galery, po to, by wiosła stanowiły punkt podparcia i uniemożliwiały przewrócenie się. Z kolei w samochodach, jako osie stosowałem elementy drewniane lub gruby drut stalowy albo miedziany. Papier wykorzystywaliśmy do ozdabiania karoserii, wnętrz pojazdów, a także na koła. Jako elementy ozdobne pojawiały się również materiały włókiennicze, szczególnie w pracach dziewcząt, które w ten sposób chciały nadać swoim pracom bardziej kobiecego, ciepłego charakteru. Stosując zwykłe balony do napędu samochodów mogłem wyjaśnić zasadę działania odrzutu i silników odrzutowych, jako napędu stosowanego w obecnych konstrukcjach lotniczych i samochodowych.

Przede mną jeszcze prace, które stworzyłem w oparciu o pomysły innych, czy podglądając różne rozwiązania w Internecie. Na chwilę obecną mam tylko prototypy stworzone po to, by sprawdzić, czy uczniowie poradzą sobie z moim pomysłem.

Planuję zbudowanie katamaranu z butelek, którego pokład będą stanowiły elementy drewniane, siatka Rabitza, a jako napęd wykorzystam koło łopatkowe wykonane z korka i łopatek wyciętych z puszek aluminiowych. Do

tego gumka lub sznurek, jako siła napędowa. Jestem ciekawy, jak moi uczniowie rozwiną i udoskonalą mój pomysł.

Jako stary modelarz zawsze mam gdzieś za uszami ochotę na stworzenie z uczniami modeli kartonowych. Ci, którzy pamiętają „Małego Modelarza" wiedzą, o czym myślę. Rynek modelarski rozwinął się znakomicie, w związku z czym w sprzedaży pojawiło się wiele różnorodnych modeli, pozwalających na pracę osobom o różnych umiejętnościach. Ponieważ wiem, jak czasochłonne są modele, do tej pory nie podjąłem się pracy nad nimi z dziećmi. Ale chodząc za świątecznymi prezentami znalazłem na tyle proste prace, że moja idea zdaje się być coraz bliższa realizacji. Nie zależnie od tego, czy tworzyć będziemy budynki, samoloty, samochody, statki, okręty, czy czołgi, papier jest tylko bazą do pracy. We wszystkich modelach pojawia się drewno, metal i tworzywa sztuczne, jako elementy uzupełniające, potrzebne do jak najwierniejszego odtworzenia pierwowzoru.

Mam nadzieję, że pomogłem w jakiś sposób Państwu, prezentując część z moich pomysłów na działania praktyczne z uczniami. Ponieważ wciąż sam poszukuję nowych wzorów i rozwiązań, chętnie poczytam o tym, co Wy robicie ze swoimi uczniami.

Szkoła Podstawowa nr 48 w Łodzi
90-001 Łódź, Rydzowa 15

Stanisław Mikołajczyk
Szopka Bożonarodzeniowa w Szkole Podstawowej nr 48 w Łodzi

W Szkole Podstawowej nr 48 w Łodzi zaprojektowano i zbudowano Szopkę Bożonarodzeniową. Projekt szopki – dokumentację, czyli rysunki poglądowe i techniczne poszczególnych części szopki wykonał Pan Stanisław Mikołajczyk. Postacie w szopce są naturalnej wielkości. Przygotowały je uczennice szkoły na zajęciach dodatkowych z plastyki i techniki pod kierunkiem nauczyciela pana Stanisława Mikołajczyka. Do ich wykonania niezbędne były odpowiednie materiały (płyty pilśniowe, listwy, wkręty, łączniki, płyty paździerzowe, maty słomiane, farby). Wybrane postacie zostały rozrysowane na przygotowanych wcześniej płytach pilśniowych pomalowanych białą farba emulsyjną. Wycięto je wycinarką elektryczną i przykręcono do podpórek umożliwiających zachowanie im pozycji pionowej. Tak przygotowane postacie następnie były malowane na zajęciach koła plastyczno-technicznego. Dach pokryty został matami słomianymi a wnętrze wysłane sianem. Kołyska została wykonana ze sklejki.

Nad głowami Świętej Rodziny zamontowano światełka ledowe zasilane bateriami. Nad szopką na tle nieba zainstalowano światełka imitujące gwiazdy i gwiazdę betlejemską przymocowaną do dachu szopki. Co istotne, konstrukcja szopki wykonana została tak, żeby można było ją rozebrać i złożyć na nowo w przyszłym roku.

Szopka umieszczono w holu głównym i jest widoczna zaraz po wejściu na teren szkoły. Spotkała się ona z żywym zainteresowaniem uczniów, nauczycieli i rodziców.

Osoba rekomendująca: Krzysztof Makowski - kierownik Pracowni Edukacji Przedzawodowej w ŁCDNiKP

Szkoła Podstawowa nr 51 im. Stefana Linkego
93-510 Łódź, ul. Ciołkowskiego 11 A

Bądź widoczny na drodze

Autor: **Jolanta Katarzyna Sałata** - nauczyciel zajęć technicznych, lider wychowania komunikacyjnego
Dyrektor szkoły: **Katarzyna Lipińska**

Od 2013 roku w Szkole Podstawowej nr 51 w Łodzi w listopadzie przeprowadzana jest akcja „Bądź widoczny na drodze – odblask ważny jest". Dotyczy bezpiecznego zachowania się uczniów w ruchu drogowym. Biorą w niej udział uczniowie klas IV – VI, a od tego roku również kl. VII.
W ramach akcji odbywają się następujące konkursy:

- dla kl. IV - kategoria na najciekawszy ubiór z odblaskami,
- dla kl. V - kategoria literacka – napisanie wiersza o odblaskach,
- dla kl. VI - kategoria plastyczno - techniczna – wykonanie odblasku (różne techniki i materiały),
- dla kl. VII - kategoria informatyczna (nowa kategoria) – wykonanie prezentacji „Bądź bezpieczny w ruchu drogowym".

Od lat można zaobserwować duże zaangażowanie uczniów i nauczycieli w konkursach. Wykonane prace okazują się niezwykle ciekawe i komisje konkursowe złożone z nauczycieli róznych przedmiotów pod przewodnictwem lidera wychowania komunikacyjnego mają bardzo trudne zadanie dokonując wyboru najlepszych dzieł (wytworów). Rozstrzygnięcie konkursu najczęściej odbywa się w grudniu podczas specjalnie zorganizowanego apelu. Na zwycięzców zawsze czekają dyplomy i nagrody (np. kamizelki odblaskowe i chusty, lampki LED, odblaski, akcesoria rowerowe) ufundowane przez Radę Rodziców, a wręczane przez Panią Dyrektor. Prace uczniów są prezentowane na wystawie. Akcja ma na celu utrwalenie nawyku noszenia odblasków. Dzięki nim uczniowie są widoczni na drodze, a więc bardziej bezpieczni.

Osoba rekomendująca: Barbara Preczyńska - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

Szkoła Podstawowa nr 56 im. Bronisława Czecha
91-025 Łódź, ul. Turoszowska 10, tel/fax: 42 651 69 15

Konkurs „I Ty zostaniesz Omnibusem”

Autorzy: zespół nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 56 w składzie: **Ewa Urbańska, Małgorzata Biernacka, Ewa Ziółkowska-Lasek, Małgorzata Zaczyńska, Joanna Cieślak**
Dyrektor Szkoły**: Włodzimierz Kurek**

Adresatem konkursu są uczniowie klas III i VI bałuckich szkół podstawowych.
Celem jest wspieranie uczniów zdolnych w rozwijaniu i poszerzaniu własnych zainteresowań i kompetencji, motywowanie uczniów do samodzielnego poszerzania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności, promowanie osiągnięć uczniów, ich nauczycieli i opiekunów oraz wdrażanie do zdrowej rywalizacji uczniów szkół sąsiadujących ze sobą.
Konkurs jest organizowany od ponad 20 lat - w tym roku odbędzie się jego XXI edycja. Przeprowadzany jest w 2 etapach. I etap – wewnątrzszkolne eliminacje i II etap – międzyszkolny w Dzielnicy Bałuty, w którym udział biorą uczniowie zakwalifikowani w I etapie, nie więcej niż 3 uczniów z danej szkoły, w każdej z grup wiekowych.
W trakcie II etapu, w czasie 60 minut, uczniowie otrzymują do rozwiązania pisemny test jednokrotnego wyboru, złożony z zadań zamkniętych (40 pytań dla trzecioklasistów i 50 pytań dla szóstoklasistów). Pytania dotyczą wiedzy ogólnej, wykraczającej poza „Podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkól podstawowych”.
Tytuł „Omnibusa” otrzymuje uczestnik z największą liczbą punktów; II i III miejsce - kolejni. Prace uczniów ocenia pięcioosobowa Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 56, składająca się z doradcy metodycznego edukacji wczesnoszkolnej oraz 4 nauczycieli szkoły.
Konkurs cieszy się dużą popularnością i zainteresowaniem. Promuje wiedzę ogólną i szerokie zainteresowania uczniów. Rozwija ich zamiłowanie do nauki i poszerzania własnych horyzontów w toku samodzielnego zdobywania wiadomości.

Osoba rekomendująca: Anna Rostrygin - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCNiKP

Szkoła Podstawowa nr 81 im. Bohaterskich Dzieci Łodzi
91-762 Łódź, ul. EmiliiPlater 28/32

Akademia zręcznych rąk

Autor: **Beata Bednarek -** nauczyciel plastyki, techniki, zajęć technicznych
Dyrektor szkoły: **Bożena Będzińska-Wosik**

Wielkim wyzwaniem dla nauczycielki techniki i plastyki oraz całej szkoły było stworzenie pracowni z prawdziwego zdarzenia. I stało się. W roku szkolnym 2016/2017 w Szkole Podstawowej nr 81 w Łodzi powstała **pracownia rękodzieła artystycznego**. Na zajęciach uczniowie poznają możliwości gliny, uczą się technik lepienia z gliny: lepienie z wałeczków, wygniatanie z bryły, budowanie z plastra gliny, wyklejanie formy gipsowej gliną, itp. Zapoznają się też z różnymi technikami zdobienia i szkliwienia glinianych wyrobów. Każde spotkanie posiada inny temat przewodni. Przy czym ostatni kwadrans zajęć uwzględnia również naturalną potrzebę dziecięcej ekspresji i przeznaczony jest na tworzenie według własnego pomysłu. Podczas zajęć dzieci realizują swoje pomysły na gliniane naczynia bądź rzeźby (miseczki, doniczki, talerzyki, wazoniki, figurki…) oraz takie, których przeznaczenie czasami trudno jest odgadnąć, ale do ichwykonania użyto nieograniczonej dziecięcej wyobraźni. Bezpośredni kontakt z gliną i pracą z nią rozwija umiejętności manualne uczniów oraz widzenie przestrzenne, które wpływa na rozumienie pojęć matematycznych, relaksuje, pobudza wrażliwość, uczy wytrwałości i cierpliwości. Wzmacnia poczucie własnej wartości dziecka, pozwala uwierzyć we własne siły. Uczniowie bawiąc się gliną mają świadomość, że **ceramika** to jedna z najstarszych dziedzin twórczości w **łowickiej sztuce ludowej.** Powstałe prace wypalane są w piecu ceramicznym, który znajduje się w sali plastycznej azostał zakupiony min. ze zdobytych funduszy. Pozyskanie pieniędzy było możliwe dzięki zorganizowaniu kiermaszu bożonarodzeniowego z pracami dziecięcymi. Do akcji włączyli się także nauczyciele wystawiając na swoim stoisku własne wypieki (serniki, makowce, jabłeczniki, babeczki, keksy, drożdżowce…), a także przetwory zimowe (kompoty, dżemy, marynowane warzywa w słoikach…). Osobne stoisko przygotowali rodzice wystawiając na sprzedaż swoje prace artystyczne (haftowane serwetki, prace szydełkowe, prace techniką decoupage, stroiki świąteczne, bombki własnoręcznie wykonane…). Ciekawą koncepcją rodziców okazał się pomysł pod hasłem „Zakończenie roku bez kwiatka”. Pozyskane w ten sposób pieniądze zasiliły konto na zakup pieca. Dzięki pracy i zaangażowaniu nauczycielki oraz wspaniałej współpracy z dyrekcją, nauczycielami i rodzicami **udało się stworzyć Pracownię**

Rękodzieła Artystycznego na miarę szkoły XXI wieku zgodnie z misją *Budzącej Się Szkoły* a taką właśnie jest Szkoła Podstawowa nr 81.

Osoba rekomendująca: Barbara Preczyńska - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

Szkoła Podstawowa nr 169 im Marii Dąbrowskiej w Łodzi
94-231 Łódź, Napoleońska 7

„Podnoszenie kompetencji uczniowskich w dziedzinie myślenia matematyczno-logicznego z wykorzystaniem gry w szachy SZACH-MAT”

Autor innowacji: **Marta Klimas, Jolanta Białek**
Nazwa szkoły/placówki (miejsce wdrażania): **Szkoła Podstawowa nr 169 im Marii Dąbrowskiej w Łodzi**

Rodzaj i zakres innowacji:
Innowacja o charakterze programowym wdrażana w I i II etapie kształcenia od 1 września 2015 roku do końca roku szkolnego 2016/2017 roku, aktualnie obejmuje klasy drugie.

Założenia innowacji:
Przedsięwzięcie jest realizowane w postaci zajęć koła szachowego „Szach-Mat” na odrębnej godzinie lekcyjnej w tygodniowym rozkładzie zajęć uczniów, po obowiązkowych zajęciach szkolnych. Zakłada kształtowanie u dzieci w edukacji wczesnoszkolnej algorytmicznego myślenia matematycznego, wyzwalanie kreatywności oraz przybliżanie działań związanych z kodowaniem z praktyczną pracą w grupach. Wiadomości i umiejętności zdobyte podczas zajęć są wykorzystywane podczas zajęć zintegrowanych.

Cele innowacji:
Nadrzędnym celem wdrażanej innowacji pedagogicznej jest poprawa efektywności pracy uczniów w obszarze edukacji matematycznej, informatycznej i społecznej, a także kształtowanie w szerokim zakresie ich umiejętności praktycznych związanych z nauką gry w szachy - poznanie najważniejszych reguł i zasad obowiązujących podczas rozgrywek szachowych.

Cele szczegółowe:
- wspieranie rozwoju intelektualnego dziecka, szczególnie w zakresie umiejętności logicznego myślenia, orientacji przestrzennej, myślenia analitycznego, rozwiązywania problemów;
- rozwijanie u dzieci zmysłu twórczego i intuicji oraz umiejętności podejmowania przemyślanych decyzji;
- poprawa koncentracji i pamięci;

- poznanie wybranych programów komputerowych związanych z nauką gry w szachy - korzystanie z różnych źródeł informacji;
- kształtowanie ważnych cech osobowości takich jak: odpowiedzialność, cierpliwość, wytrwałość i determinacja - dążenie do rozwiązania i wykonania zadania;
- wdrażanie do pracy w grupie - uczenie współpracy z innymi w zabawie w sytuacjach szkolnych,
- przestrzeganie obowiązujących reguł, uczenie zdrowej rywalizacji - gra fair-play;
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i porażkami;
- uczenie szacunku dla rywala oraz kulturalnego zwracania się do drugiej osoby w szkole, w domu, na ulicy.
- kształtowanie u uczniów samodyscypliny.

Zaplanowane główne działania:

- prowadzenie zajęć w ramach szkolnego koła szachowego „Szach – Mat”,
- uczestnictwo w turniejach szachowych dotyczących projektu ogólnopolskiego „Edukacja przez szachy w szkole”,
- zorganizowanie międzyszkolnego turnieju szachowego szkół w projekcie „Edukacja przez szachy w szkole”,
- organizowanie regularnych turniejów szachowych oraz konkursów matematyczno-logicznych na terenie szkoły.

Przewidywane efekty i strategia ich upowszechniania:
Dzięki wdrażanej innowacji, po przeprowadzonych do tej pory ewaluacjach można stwierdzić, że proponowane dzieciom działania w znacznym stopniu poprawiają efektywność w uczeniu się, usprawniają ich rozumowanie i logiczne myślenie. Zachęcają do podejmowania kreatywnych działań. Uczniowie potrafią rozegrać partię szachów logicznie rozumując - podejmują trafne i przemyślane decyzje, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe, korygują własne błędy, dążą do poprawności w wykonywaniu ćwiczeń, co przekłada się na osiąganie lepszych wyników w nauce. Obserwuje są również pozytywne zmiany w zachowaniu uczniów – budowanie dobrych relacji z kolegami podczas zajęć szkolnych. Wdrażana innowacja owocuje bardziej efektywną współpracą z rodzicami, budowaniem z nimi serdecznych i partnerskich relacji, wzbudzaniem zainteresowania innymi, alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego.
Zajęcia innowacyjne „Szach-Mat” są ciekawą alternatywą na naukę gry w szachy, która sprzyja wszechstronnemu rozwojowi dziecka, rozwija wyobraźnię przestrzenną, doskonali zapamiętywanie, zwiększa aktywność

umysłową, rozbudza twórcze zdolności. Szachy zawierają wiele elementów wychowawczych. Uczą odwagi i odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Wprowadzona innowacja w znacznym stopniu poszerza ofertę edukacyjną szkoły, wzbogaca jej bazę dydaktyczną, doskonali warsztat pracy nauczycieli.

Opisała: Aleksandra Proc doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 38 w Łodzi
90-001 Łódź, ul. Dubois 7/9

Paweł Dawczyński
Ogólnopolski konkurs „Zabawka Edukacyjna”

Organizatorami konkursu są: Publiczne Gimnazjum nr 38 w Łodzi, Planetarium Pomorska w Łodzi, Politechnika Łódzka.

Celem konkursu jest zainteresowanie dzieci szkół podstawowych przedmiotami przyrodniczymi oraz matematyką i zachęcenie ich do udziału w różnych formach twórczej aktywności.

Uczestnikami konkursu są grupy trzyosobowe, składające się z uczniów szkół podstawowych klas IV-VI, zgłoszone przez nauczyciela bloku matematyczno-przyrodniczego uczącego w danej szkole.

Konkurs składa się z dwóch etapów. W etapie pierwszym uczestnicy rozwijają umiejętność współpracy w grupie, planowania, wyobraźnię przestrzenną wykonując zabawkę edukacyjną (konstrukcję ruchomą lub interaktywną), która wykorzystuje w swoim działaniu prawa fizyczne, chemiczne lub matematyczne w ramach zajęć przyrody lub matematyki.

W finale konkursu, który odbywa się co roku w marcu na terenie Politechniki Łódzkiej, uczniowie prezentują zabawkę przed komisją konkursową oraz publicznością rozwijając w ten sposób najważniejsze kompetencje potrzebne młodemu człowiekowi - umiejętność samoprezentacji, radzenia sobie ze stresem. Podczas tego etapu uczestnicy muszą przedstawić zasadę działania zabawki, wyjaśnić prawa wykorzystane w zabawce.

Od kilku lat sprawowany jest nad konkursem patronat honorowy przez: *Centrum Nauki Kopernik w Warszawie*. Patronat medialny nad imprezą sprawują: *TVP Łódź oraz Grupa UlotkiNet.* Uczestnicy finału oraz wyróżnione szkoły otrzymują nagrody rzeczowe ufundowane przez firmy: *Galaktyka Travel, Alexander, Nowa Szkoła, Helios, Reaktywacja oraz fundację Mózg Malina*.

Przewidywane efekty wdrożenia: pierwsza edycja konkursu miała miejsce w roku szkolnym 2012/2013. W ciągu tych kilku lat zyskał on już swoją pozycję na rynku edukacyjnym województwa łódzkiego.
Zainteresowanie konkursem rośnie z roku na rok, poziom konkursu wzrasta co powoduje, że konkurs przyczynia się do poszerzania wiedzy uczniów o przedmiotach przyrodniczych, do zmniejszania poziomu „strachu" ucznia przed nowymi przedmiotami tj.: fizyka i chemia. Dzięki potrzebie wykonania pracy w grupach oraz prezentacji publicznej uczestnicy konkursu rozwijają cechy osobowe i kompetencje, które są niezbędne w życiu społecznym, nawiązują nowe kontakty z osobami o podobnych zainteresowaniach.
Zdjęcia wykorzystane w tekście dotyczą poprzednich edycji i ukazują efekty pracy uczniów.

Paweł Dawczyński – pomysłodawca i współorganizator konkursu – nauczyciel Publicznego Gimnazjum nr 38w Łodzi.

Osoba rekomendująca: Anna Zientalska – doradca metodyczny Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

IV Liceum Ogólnokształcące im. E.Sczanieckiej w Łodzi
91-416 Łódź, ul. Pomorska 16

Zbigniew Zdunowski

Międzyszkolna Młodzieżowa Akademia Filozoficzna (MAF)

Międzyszkolna Młodzieżowa Akademia Filozoficzna (MAF) powstała w 2003 roku przy IV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi. Organizuje wykłady i dyskusje poświęcone wybranym zagadnieniom filozoficznym oraz konsultacje w ramach przygotowań do Olimpiady Filozoficznej. MAF pragnie powrotu do filozofii, zwłaszcza w jej wersji klasycznej, mądrościowej, której celem jest poszukiwanie prawdy, umiłowanie dobra, odkrywanie i tworzenie piękna. Chce wspomagać wychowanie człowieka, dla którego liczy się nie tylko więcej mieć, ale przede wszystkim bardziej być.

Spotkania w MAF są bezpłatne.

Tematyka ostatnich spotkań dotyczyła: Dlaczego należy być moralnym? Czy Homer nie lubił bogów? „Jądro ciemności" Conrada jako próba wyjaśnienia genezy zła, The vision of man and the world in early English literature, Filozofia tragicznego optymizmu w „Zbrodni i karze" Fiodora Dostojewskiego, W poszukiwaniu nieśmiertelności. Gilgamesz i sumeryjskie prapoczątki egzystencjalizmu, Szekspir – genialny portrecista zła.

Więcej informacji znajduje sie na www.4liceum.pl

Zbigniew Zdunowski - opiekun Młodzieżowej Akademii Filozoficznej. Prowadzi stronę *Forum wymiany myśli*, na którym są publikowane: teksty filozoficzne i o treści etycznej, wypracowane na lekcjach filozofii i etyki, autorstwa uczniów; krótkie wypowiedzi i myśli uczniów, odkrywające ważne prawdy filozoficzne, etyczne, życiowe; teksty wymagane na przedmiocie Etyka i Filozofia; obowiązkowe teksty o tematyce etycznej i filozoficznej, rekomendowane przez nauczyciela przedmiotu.

Źródła:(22.11.2017)

http://www.4liceum.pl/maf

http://lodz.wyborcza.pl/lodz/1,44788,21160014,gaja-staron-akademia-opowiesci.html

XXVI Liceum Ogólnokształcące im. Krzysztofa Baczyńskiego w Łodzi
90-001 Łódź, ul. Wileńska 22A
Motto szkoły: „Nie wstydź się miłowania, tworzenia, dorastania”

Anna Kołaczkowska
Projekt: Kino bez tajemnic

Partnerami projektu są:
Wydział Filologiczny Uniwersytetu Łódzkiego,
Katedra Mediów i Kultury Audiowizualnej UŁ
oraz
XXVI Liceum Ogólnokształcące w Łodzi

Koordynatorami projektu są:
dr hab. Małgorzata Jakubowska UŁ
dr Anna Kołaczkowska XXVI LO

Program spotkań dla klas humanistycznych obejmujący trzy letni kurs został opracowany przez dr hab. Małgorzatę Jakubowską (Uniwersytet Łódzki) na podstawie podręcznika „Kino bez tajemnic” pod red. Eweliny Nurczyńskiej-Fidelskiej, Konrada Klejsy, Tomasza Kłysa i Piotra Sitarskiego (Warszawa 2009).
Jest on realizowany w oparciu o list intencyjny o współpracy podpisany między Dziekanem Wydziału Filologicznego UŁ prof. dr hab. Piotrem Stalmaszczykiem a Dyrektorem XXVI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi mgr Małgorzatą Wiśniewską.
Program spotkań adresowany jest dla klas humanistycznych (ok. 30-45 osób). W tym roku szkolnych będą to kartki z historii kina i kartki z historii kina polskiego.
Miejsce spotkań: XXVI Liceum Ogólnokształcące, Wydział Filologiczny, inne: np. Muzeum Kinematografii
Czas spotkań: 90 min. raz w miesiącu (środy lub czwartki od 14.35 do 15.35)

Zajęcia realizowane są w ramach spotkań pozalekcyjnych i prowadzone przez nauczycieli akademickich oraz edukatorów filmowych w systemie non-profit.

dr Anna Kołaczkowska - zdobywczyni I miejsca w kategorii Literatura podczas III Festiwalu Twórczości Nauczycieli „Co mi w duszy gra”, którego celem była promocja twórczości, pasji i zainteresowań nauczycieli. Posiada tytuł i certyfikat Nauczyciela Nowatora nadawany przez ŁCDNiKP.

XXVI Liceum Ogólnokształcące im. Krzysztofa Baczyńskiego w Łodzi
90-001 Łódź, ul. Wileńska 22A

Wojewódzki Konkurs Literacki i Artystyczny „W świecie wartości moralnych”

Organizator: XXVI LO im. K. K. Baczyńskiego w Łodzi przy współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, Katedrą Etyki UŁ, Katedrą Filologii Polskiej UŁ i Społeczną Akademią Nauk.

Adresatem Konkursu są uczniowie szkół gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych województwa łódzkiego a także uczestnicy zajęć artystycznych w domach kultury, w Pałacu Młodzieży i w ośrodkach artystyczno-edukacyjnych w wieku 13-19 lat.

Uczniowie gimnazjów biorą udział:

- w kategorii artystycznej - prace plastyczne w formie plakatu,
- w kategorii multimedialnej – prezentacje multimedialne.

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych biorą udział:

- w kategorii literackiej - scenariusz scenki teatralnej lub opowiadanie,
- w kategorii artystycznej - prace fotograficzne lub filmy.

Celem konkursu jest:

- zainteresowanie uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych problematyką etyczną,
- promowanie pozytywnych wartości moralnych i refleksyjnego podejścia do własnego życia oraz
- rozwijanie uzdolnień artystycznych i literackich uczniów.

Lista laureatów, biuletyn z konkursu i zdjęcia z uroczystości zamieszczane są na stronach internetowych XXVI Liceum Ogólnokształcącego oraz Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

VI edycja Wojewódzkiego Konkursu Literackiego i Artystycznego „W Świecie Wartości Moralnych” odbyła się w roku szkolnym 2016/2017 i przebiegała pod hasłem *Autorytety*.

Koordynatorkami Konkursu były: Anna Horwat i Anna Kołaczkowska.

Jacek Człapiński
Matematyczna Piramida

Matematyczna Piramida jest konkursem przedmiotowym adresowanym do uczniów klas II i III liceów i techników. Jest on kontynuacją podobnego przedsięwzięcia, które w województwie łódzkim ma blisko czterdziestoletnią tradycję. Z założenia, jego formuła ma stwarzać płaszczyznę popularyzacji matematyki poprzez stawianie wyzwań, których pokonanie jest w zasięgu niemal każdego systematycznego ucznia, a forma zadań ma także przybliżać egzamin maturalny. Nie jest również celem konkursu wyselekcjonowanie grupy potencjalnych finalistów, czy laureatów olimpiady matematycznej, ale stworzenie płaszczyzny, na której sukcesy mogą odnosić uczniowie niemal wszystkich szkół. Cieszy w tym kontekście fakt, że na przestrzeni ostatnich 3 lat laureatami głównych nagród byli uczniowie sześciu różnych szkół, a wśród wszystkich laureatów byli przedstawiciele dziesięciu placówek - tym samym udaje się więc unikać sytuacji, w której konkurs byłby zdominowany przez uczniów kilku, corocznie tych samych szkół. Warto także wspomnieć, że Konkurs swym zasięgiem terytorialnym objął nie tylko szkoły łódzkie ale także placówki z województwa.

W roku szkolnym 2016/2017 zorganizowano go po raz XIV.

Zmagania konkursowe są trzyetapowe, a finał składa się z dwóch części. Pierwsza polega na samodzielnym rozwiązywaniu zadań, druga na przygotowaniu pracy projektowej - tym samym integralną częścią konkursu jest zaprezentowanie przez każdego z finalistów swojej pracy na temat zaproponowany przez komisję konkursową, np.: „Jak matematyka pozwalała i pozwala dotrzeć do celu?”, „Ciemne sprawki”, „Jaka jest geometria czarnych dziur lub innych fragmentów Wszechświata?”, „O rzeczach największych i najmniejszych bez stosowania rachunku różniczkowego”, „Geometria w architekturze gotyku” czy „Ułamkowy wymiar w świecie fraktali”. Zaprezentowane poniżej „zrzuty” z prezentacji pokazują, że matematyka może być dowcipna, piękna i frapująca.

Nie sposób nie wspomnieć o Fundacji mBanku, która wsparła swoimi środkami szereg działań podejmowanych w ramach Konkursu na przestrzeni trzech ostatnich lat, w szczególności zakup cennych nagród i druk publikacji podsumowujących projekt.

Podziękowania należą się także łódzkim szkołom, w szczególności XXXI Liceum Ogólnokształcącemu i VI Liceum, które od lat wspierają to przedsięwzięcie. Zawsze można liczyć na pomoc ich dyrektorów: pani Krystyny Zielińskiej oraz pani Ewy Łoś.

Zapleczem merytorycznym przedsięwzięcia jest Komisja Konkursowa, której trzon stanowią pan Jarosław Milski oraz pani Małgorzata Caban. Koordynatorem Konkursu, autorem zadań i przewodniczącym Komisji Konkursowej jest Jacek Człapiński.

Autor:
Jacek Człapiński - nauczyciel matematyki w XXV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi, doradca metodyczny w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego; odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, dwukrotnie wyróżniony nagrodą Łódzkiego Kuratora Oświaty, jest autorem i współautorem szeregu publikacji metodycznych i dydaktycznych, w tym *Zbioru zadań maturalnych z matematyki dla poziomu rozszerzonego* (CKE, 2015); *Matura 2002. Matematyka. Poradnik dla nauczycieli i uczniów* (wyd. Edukator, 2000); *Matura 2003. Matematyka. Materiały dla uczniów i nauczycieli* (wyd. OMEGA, 2002); cyklu sześciu zbiorów ćwiczeń dla szkół ponadgimnazjalnych: *Matematyka krok po kroku* (wyd. Res Polona, 2000-2008)*;* seria zbiorów zadań: *Matura matematyka* (wyd. OMEGA 2004 – 2007). Jest autorem programów doskonalenia w ramach grantów Łódzkiego Kuratora Oświaty. Prowadzi międzyszkolne warsztaty dla uczniów przygotowujących się do Olimpiady Matematycznej.

Matematyka Moja Pasja 2017

„Matematyka Moja Pasja" 2017 - konkurs matematyczny organizowany przez Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego wraz z Publicznym Liceum Ogólnokształcącym Uniwersytetu Łódzkiego im. Sprawiedliwych wśród Narodów Świata i Polskim Towarzystwem Matematycznym. Współorganizatorem w kategorii gimnazjów był Łódzki Kurator Oświaty. Partnerem strategicznym jest firma Ericsson.

Patronami honorowymi konkursu byli: Wojewoda Łódzki, Marszałek Województwa Łódzkiego, Rektor UŁ i Łódzki Kurator Oświaty.

Patroni medialni, to: TVP Łódź oraz Gazeta Wyborcza - Łódź.

Celem konkursu jest popularyzacja matematyki wśród uczniów gimnazjum oraz liceum. Laureaci konkursu w kategorii dla gimnazjalistów otrzymują punkty w rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.

W siódmej edycji konkursu Matematyka Moja Pasja wzięło udział prawie 2 tys. uczniów z 57 gimnazjów i 52 szkół ponadgimnazjalnych z woj. łódzkiego. Konkurs był trzyetapowy. Pierwszy etap odbywał się w macierzystych szkołach uczestników, a dwa następne w budynkach Wydziału Matematyki i Informatyki UŁ oraz Publicznego LO UŁ.

Uroczysta gala, podczas której ogłoszono wyniki i wręczono nagrody laureatom, odbyła się 24 marca w auli Wydziału Matematyki i Informatyki UŁ.

Źródła:

http://mmp.math.uni.lodz.pl/

http://lodz.naszemiasto.pl/artykul/zwyciezcy-konkursu-matematyka-moja-pasja-2017-zdjecia,4060324,artgal,t,id,tm.html

Bursa Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole
90-001 Łódź, ul. Rodakowskiego 16, tel. 42 643 49 46

Marzena Podsiedlik, Danuta Klimek, Dorota Rogowska, Joanna Załęcka, Piotr Podsiedlik, Wiktor Florczyk

„Wieczór Kolęd i Pastorałek”

Boże Narodzenie to najpiękniejsze i najuroczyściej obchodzone, a przy tym najbardziej rodzinne Święta. W całym długim roku nie ma tak podniosłego, serdecznego dnia, jakim jest Wigilia. To jedyny dzień, w którym chcemy być wszyscy przy wspólnym, rodzinnym stole, pamiętając przy tym o sąsiadach i przyjaciołach. Zostawiamy wolne nakrycie dla zbłąkanego wędrowca i jesteśmy wzruszeni tą jedyną w swoim rodzaju atmosferą.Z tych też powodów co roku w naszej Bursie bardzo uroczyście przygotowujemy się i obchodzimy Święta Narodzenia Pańskiego, co prawda wcześniej niż kalendarz nakazuje, ale co najważniejsze wszyscy razem. W tym roku postanowiliśmy odejść od wystawiania corocznych Jasełek i wykorzystując muzyczne uzdolnienia naszej młodzieży zorganizować *Wieczór Kolęd i Pastorałek – grajmy Panu Naszemu*.

A jak to zrobiliśmy? Na początku grudnia, odbyło się zebranie zainteresowanej i chętnej do udziału w tym projekcie młodzieży z Dyrektorem Bursy. Zostały spisane propozycje występów, powstał ogólny program artystyczny. Minęło kilka dni, program został uszczegółowiony, prace rozpisane. Goście zostali zaproszeni (wszyscy obecni i byli pracownicy Bursy, Zarząd ŁSPS, dyrektorzy szkół, zaprzyjaźnieni Emeryci z naszego osiedla). Trzeba było ostro ruszyć z próbami i innymi działaniami niezbędnymi, aby ten wieczór się odbył i był świąteczny. Wychowawcy - Danuta Klimek i Piotr Podsiedlik - zajęli się próbami muzycznymi (śpiew i gra na instrumentach. Agata, Ola, Patrycja, Paulina, Yana, Tetiana, Alicja, Weronika, Anastazja, Myron, Artem, Michał wciąż ćwiczyli, zmieniali, próbowali, doskonalili swoje talenty. Inna grupa młodzieży przygotowała piękną dekorację. Gwiazdy, gwiazdeczki i lampiony powstały na Kółku Plastycznym, pod czujnym okiem wychowawczyń Joanny Załęckiej i Doroty Rogowskiej. Najpóźniej do pracy ruszyło Kółko Kulinarne (z Anną Matyjaszczyk - naszą panią kucharką na czele). Młodzież piekła piernikowe prezenty oraz słodki poczęstunek (wspaniałe, świąteczne torty).

13.12.2017 od wczesnego popołudnia w stołówce bursy powstawała cała dekoracja (Pani Dyrektor czuwała nad każdą gwiazdeczką), Pan Konserwator wraz z wychowankami rozstawiał i zawieszał przygotowane elementy dekoracji, a Pan Piotr przyniósł żywą, piękną choinkę, która stanęła na środku sceny (dziewczęta z radością ją ubierały). Cały czas słuchaliśmy Kolęd (bo Pan Wiktor sprawdzał nagłośnienie), poczuliśmy magię Świąt.
14.12.2017 nastał wieczór, nasi artyści zasiedli na scenie, zaproszeni goście zajęli miejsca na widowni, a Michał Kusay (uczeń VI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi) jako prowadzący rozpoczął opowieści o historii kolęd, pastorałek, o świętowaniu, o Bożym Narodzeniu. Jego opowieści były przeplatane pięknymi, różnorodnymi występami naszych Wychowanków, naszych Pracowników i naszych Gości.
Alicja Ulowska, nasz gość ze Szkoły Muzycznej rozpoczęła wieczór łagodnie, dziewiętnastowieczną kolędą „Mizerna cicha" . Ala zagrała pięknie na flecie prostym. Kolejną niespodzianką przygotowaną na tę okazję była cudnie zaśpiewana przez Tetianę Revenok (z Ukrainy) piosenka „Carol of the Bells" po angielsku. Brawa jeszcze brzmiały, a Michał zapowiadał już kolejną wykonawczynię, a była nią Yana Tykchoniuk (z Ukrainy), która przepięknie zaśpiewała Ukraińską Kolędę przy akompaniamencie gitary (na której grał Myron Bunchak). Teraz nastał czas na śpiewanie po polsku. Kolędę „Gdy śliczna Panna" zaprezentowały Ola Różańska, Paulina Pobłocka, Agata Stoparczyk, Patrycja Felczerek (uczennice łódzkich liceów). Wiele osób z publiczności zaczęło śpiewać z dziewczętami. Kolejny zaskakujący występ to prezentacja kolędy „Cicha noc" w dwóch wersjach: instrumentalnej - na flecie grała Alicja Ulowska oraz wokalny występ Anastazji i Weroniki Kobryn (z Ukrainy) śpiewany po polsku. Brawa były coraz głośniejsze, Michał wciąż z dużym wyczuciem przekazywał nam fragmenty historii Świąt Bożego Narodzenia i zapraszał do występu kolejnego, utalentowanego naszego Wychowanka. A była nią Yana Tykchoniuk, która po polsku zaśpiewała pieśń z repertuaru Anny Marii Jopek „Mario, czy już wiesz.." przy akompaniamencie gitary (Miron Bunchak) i klawiszy (Artem Hrishyn). Potem przyszedł czas na kolejny występ instrumentalny. Panie Maria i Małgorzata Malinowskie - nasze Kucharki - zagrały na klarnecie i trąbce polską pastorałkę „A wczora z wieczora" i kolędę „Pójdźmy wszyscy do Stajenki" i tutaj publiczność śpiewała już pełnym głosem. Wieczór rozpoczął się kolędą w języku polskim i tak też został zamknięty. Na koniec wszyscy uczestnicy tego magicznego wieczoru wspólnie zaśpiewali przy

akompaniamencie gitarowym Pana Piotra (wychowawcy grupy III) kolędę „Przybieżeli do Betlejem Pasterze”. Przy naszej pachnącej choince zrobiło się bardzo świątecznie, rodzinnie, radośnie, ale i europejsko (bo śpiewaliśmy po polsku, ukraińsku, angielsku). Nasze Anioły obdarowywały wszystkich zebranych pierniczkami wykonanymi na warsztatach kulinarnych w bursie, a Mikołaj rozdawał prezenty (wszystkim grzecznym dzieciom). Zebrani goście włączyli się do wspólnego śpiewania. Na koniec programu artystycznego tego wieczoru na scenie stali obok siebie uczniowie, wychowawcy, pracownicy, dyrekcja bursy oraz zaproszeni goście, by złożyć wszystkim świąteczne życzenia i śpiewająco poprzez kolędę przekazać „Znak pokoju”.

Niezapomniana atmosfera tego wieczoru, pełna serdeczności i wzajemnej życzliwości wpłynęła, jak zawsze, na integrację całej Społeczności Bursy.

Opracowanie i rekomendacja: Marzena Podsiedlik - dyrektor Bursy ŁSPS

Zdjęcia: Piotr Podsiedlik, Bursa Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

XVI Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego od 16 lat jest organizatorem **Łódzkiego Festiwalu Bibliotek Szkolnych „Pokochaj Czytanie". Pierwszy festiwal odbył się w roku szkolnym 1999/2000 z inicjatywy pani Bogusławy Walenty konsultanta ds. bibliotek szkolnych ŁCDNiKP.** Głównym celem festiwalu organizowanego przez Pracownię Promocji Czytelnictwa i Bibliotek Szkolnych jest wyeksponowanie roli książki w życiu ucznia, szkoły i środowiska, zachęcanie do odwiedzania bibliotek, promowanie wspólnych działań, tworzenie przyjaznych więzi, inspirowanie do twórczego działania, kształtowanie wrażliwości estetycznej.

Każdej edycji festiwalu przyświeca inne hasło. W roku szkolnym 2016/2017 hasło XVI Festiwalu Bibliotek Szkolnych brzmiało: *Podróże z książką* i stało się ono wyrazem tego, czym czytanie naprawdę jest. Jest podróżą – gdzieś, gdzie nie byliśmy i ma wymiar dosłowny, bowiem poznajemy nieznane nam miejsca; ale jest też podróżą poprzez tereny zdarzeń i emocji, które dotyczą i nas, i bohaterów powieści.

Patronatem honorowym festiwal objęli: Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska, Łódzki Kurator Oświaty, Ryszard Bonisławski - Senator RP, Rektor Uniwersytetu Łódzkiego, Muzeum Miasta Łodzi, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Wsparcia organizatorom udzieliły Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. prof. T. Kotarbińskiego w Łodzi oraz Katedry Informatologii i Bibliologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Konkursy festiwalowe przeznaczone były dla czterech grup wiekowych. Uczniowie młodszych klas szkół podstawowych uczestniczyli w konkursie *Zdarzyło się w…* i tworzyli pracę plastyczną na podstawie dowolnie wybranej książki. Uczniowie starszych klas szkół podstawowych działali pod hasłem *Podróż w książce* i wykonali ilustrowaną mapę, z zaznaczonymi miejscami przygód bohaterów wybranej książki. Uczniowie gimnazjów, w ramach konkursu *Przewodnik po książce*, przygotowali prezentację multimedialną, będącą przewodnikiem po lekturze. Natomiast zadaniem

uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w konkursie *Moje podróże z książką po Łodzi*, było wykonanie 5 zdjęć w przestrzeni miejskiej i dołączenie do nich opisów, będących cytatami z tekstów literackich związanych z Łodzią. Prace laureatów konkursów zostały wyeksponowane w czasie gali finałowej XVI Festiwalu Bibliotek Szkolnych, która tradycyjnie miała uroczysty charakter. Odbyła się ona 27 kwietnia 2017r. w Sali Lustrzanej Muzeum Historii Miasta Łodzi i była okazją do spotkania finalistów konkursów, przedstawicieli instytucji wspierających ideę festiwalu i osoby, które objęły patronatem to wyjątkowe przedsięwzięcie.

Laureatów nagrodzono zestawami pięknych książek i gadżetami elektronicznymi, które wywołały radość na ich twarzach. Było to możliwe dzięki hojności sponsorów, a w gronie tym znaleźli się: Łódzkie Stowarzyszenia Pomocy Szkole, Wortal Literacki Granice.pl, wydawnictwa: Literatura, Zielona Sowa, Księży Młyn, Hamal, Wydział Kultury UMŁ, Biuro Turystyki i Promocji Miasta Łodzi, Atlas Sztuki, Społeczna Akademia Nauk, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Sukcesja Kino Helios,Szkoła Podstawowa nr 48 w Łodzi, XXV Liceum Ogólnokształcące w Łodzi.

Łódzki Festiwal Bibliotek Szkolnych to impreza, która od 17 lat promuje czytelnictwo w środowisku lokalnym, aktywizuje młodych czytelników oraz podkreśla wyjątkową rolę biblioteki szkolnej. Jest to największe w Łodzi przedsięwzięcie adresowane do uczniów wszystkich typów szkół, dlatego warto je kontynuować.

Opracowanie: Barbara Langner – konsultant ŁCDNiKP oraz Grażyna Bartczak-Bednarska – doradca metodyczny ŁCDNiKP

Proinnowacyjni nauczyciele

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1
ul. Krzemieniecka 24a, 94-017 Łódź

Rozwijam skrzydła

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Izabela Król**
2. Specjalność/przedmiot: **matematyka**
3. Dyrektor szkoły: **Jolanta Zakosztowicz**

Pani Izabela Król do końca roku szkolnego 2016/17 była nauczycielką matematyki w Publicznym Gimnazjum nr 8 w Łodzi. Odpowiadała za organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Wdrożyła innowacyjny program *Rozwijam skrzydła*. Program ten obejmuje trzyletni cykl i przygotowuje uczniów do świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacyjno - zawodowej, do kształtowania aktywnej, przedsiębiorczej postawy przez całe życie. Pani Izabela Król doskonali swoje umiejętności w zakresie doradztwa zawodowego biorąc udział w różnych formach oferowanych przez ŁCDNiKP, ORE. Przeprowadziła szkolenie Rady Pedagogicznej na temat *Doradztwo zawodowe w gimnazjum* i przekazała materiały ze szkolenia wszystkim nauczycielom.
Efektem pracy w zakresie doradztwa są sukcesy uczniów w konkursach zawodoznawczych organizowanych przez ŁCDNiKP i inne instytucje.

- 1 miejsce (drużynowo) w I *Konkursie Statystyka w karierze* w roku szkolnym 2011/2012;
- 1 miejsce (drużynowo) w II K*onkursie Statystyka w karierze* w roku szkolnym 2012/2013;
- 3 miejsce (drużynowo) w VI *Konkursie statystyka w karierze* 2015/2016;
- 3 miejsce (drużynowo) w konkursie *Zawody przyszłości* w roku szkolnym 2014/2015;
- 1 nagroda i wyróżnienie w konkursie *Zawodowiec* 2013 w kategorii opowiadanie;
- wyróżnienie w konkursie *Zawodowiec* 2014 w kategorii opowiadanie.

W codziennej pracy na lekcjach matematyki stosowała aktywizujące formy i metody uczenia, które przyniosły wymierne efekty. Uczniowie p. Król brali udział i osiągali sukcesy w licznych konkursach. W konkursie holistycznym *Matematyczne Wędrówki po Łodzi* uczniowie kilkakrotnie zdobywali wysokie lokaty i wyróżnienia, np. w 2010 r. I miejsce w kategorii indywidualnej i drużynowej oraz wyróżnienie.

Do sukcesów pani Izabela Król dopisać można:

- Wojewódzki Konkurs Matematyczny: laureat (2012), finaliści (2011, 2012);
- Konkurs Matematyczny Kangur: laureat (2009, 2011), wyróżnienia (2 w 2009, 2012, 2013), wynik bardzo dobry (2014, 2015);
- Ogólnopolski konkurs MAT: bardzo dobry wynik (2010, 2011);
- Ogólnopolski konkurs ALFIK MATEMATYCZNY: laureat (2009), I miejsce w województwie i I miejsce w kraju (2011), I miejsce w województwie (2015), IV miejsce w województwie (2011), wynik dobry (2016);
- Konkurs Matematyczny Meridian MMC: ocena dobra co znaczy, ze uczeń znalazł się wśród siedemdziesięciu najlepszych uczniów;
- Matematyczne Mistrzostwa Polski Dzieci i Młodzieży: I miejsce i III miejsce w kraju, II miejsce i V miejsce w kraju (2011);
- Ogólnopolska Olimpiada Logiczno – Matematyczna dla uczniów gimnazjum: finalista (2011);
- Matematyka Moja Pasja: laureat (2011);
- VII Olimpiada Matematyczna Gimnazjalistów: laureat (2012);
- Pitagoras i inni: laureat konkursu, I miejsce drużynowo (2011).

Do wyżej wymienionych nagród należy dodać Nagrodę Łódzkiego Kuratora Oświaty za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej (październik 2012).

Osoba rekomendująca: Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”
91-144 Łódź, ul. Harcerzy Zatorowców 6

Edukacja dla bezpieczeństwa

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Dorota Nowak**
2. Specjalność/przedmiot: **edukacja wczesnoszkolna**
3. Dyrektor szkoły: **Małgorzata Cylke**

Nauczycielka organizuje co roku Międzyszkolny Turniej Wiedzy „Jestem bezpieczny w domu, w szkole, na ulicy” adresowany do uczniów klas pierwszych ze szkół podstawowych z terenu Łodzi i okolic.
Celem turnieju jest poszerzanie wśród uczniów klas pierwszych wiadomości dotyczących szeroko pojętego bezpieczeństwa, między innymi:

- zasad poruszania się pieszych po drodze,
- znajomość wybranych znaków drogowych,
- rozumienie konieczności organizowania zabaw w bezpiecznych miejscach,
- kierowanie się zasadą ograniczenia zaufania w stosunku do osób nieznajomych,
- znajomość numerów telefonów alarmowych,
- przestrzeganie zasad dotyczących obsługi urządzeń elektrycznych, w tym gazowych.
- rozumienie zakazu zabaw zapałkami, nie spożywanie nieznanych owoców, roślin czy pokarmów, unikania kontaktu z nieznajomymi zwierzętami,
- policjant jako osoba, która pomaga w trudnych sytuacjach,
- zasady właściwego korzystania z komputera i Internetu.

Przedsięwzięcie to służy kształtowaniu u dzieci w młodszym wieku szkolnym pożądanych postaw w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa oraz dostarczeniu im wiedzy na temat sytuacji będących źródłem bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia. W znacznym stopniu uwzględnia i realizuje zadania wynikające z podstawy programowej kształcenia ogólnego i edukacji wczesnoszkolnej klas I – III. Działania związane z jej wdrażaniem wymagają od nauczyciela podejmowania działań wspomagających rozwój dziecka zarówno w sferze fizycznej, emocjonalnej jak też umysłowej i społecznej. Autorka innowacji realizuje zagadnienia związane z bezpieczeństwem podczas organizowanych eliminacji poprzez zadania natury plastycznej muzycznej, sportowej, z wykorzystaniem zabawy i dramy. Turniej rok rocznie odbywa się z udziałem przedstawicieli instytucji odpowiedzialnych za nasze zdrowie i bezpieczeństwo takich, jak: Straż Miejska, Straż Pożarna, Komenda Policji. Podczas Turnieju uczniowie odpowiadają na pytania quizu, rozwiązują zagadki, układają numery

alarmowe, wykonują sygnalizator świetlny, układają puzzle przedstawiające znaki drogowe i nazywają je. Na zakończenie każdy zespół prezentuje przygotowaną scenkę dotyczącą bezpiecznych zachowań. Drużyny prezentują nabytą wiedzę i umiejętności przed komisją konkursową, w skład której wchodzą m .in. przedstawiciele Policji, Straży Pożarnej, Urzędu Miasta Łodzi, Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Ostatnia edycja Turnieju objęta była honorowym patronatem Prezydenta Miasta Łodzi i Marszałka Województwa Łódzkiego.

Ten Turniej to nie tylko wspaniała zabawa. Dzieci mają możliwość wykazania się ogromną wiedzą, która jest niezbędna do funkcjonowaniu w dzisiejszym świecie. Rozwiązywanie i odpowiadanie na przygotowane zadania daje uczestnikom wiele radości i satysfakcji, wyzwala zdrową rywalizacje i wdraża do współdziałania.

Warto nadmienić, iż innowacyjność turnieju przejawia się także w tym, iż jest on jedynym międzyszkolnym konkursem dla uczniów klas pierwszych z zakresu bezpieczeństwa w codziennym życiu. Stanowi kontynuację i rozwinięcie turnieju dla sześciolatków organizowanego przez nauczycielkę we wcześniejszych latach w przedszkolu.

Osoba rekomendująca: Aleksandra Proc - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej ŁCNiKP

Szkoła Podstawowa nr 48 im. Stanisława Moniuszki w Łodzi
91-211 Łódź, ul. Rydzowa 15
Publiczne Gimnazjum nr 7 im. Mikołaja Kopernika w Łodzi
91-134 Łódź, ul. Rojna33

Proinnowacyjne działania łączące technikę, plastykę i informatykę

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Stanisław Mikołajczyk** – nauczyciel dyplomowany
2. Specjalność/przedmiot: **technika, plastyka, informatyka**
3. Dyrektor szkoły: Szkoła Podstawowa nr 48 - **Sławomir Maciejewski,** Publiczne Gimnazjum nr 7 – **Ewa Florczak**

Pan Stanisław Mikołajczyk jest realizatorem wielu projektów edukacyjnych, m.in.: „Zastosowanie innowacyjnych zestawów dydaktycznych firmy „Jawi", „Wychowanie poprzez sztukę" , „Kreatywność dziecka w realizacji projektów technicznych wspieranych plastyką", „Origami modułowe" zakończone wystawą szkolną prac uczniowskich, „Edu Net 2016" - projektu profilaktyczno-edukacyjny dla uczniów, rodziców i nauczycieli oraz warsztatów techniczno-plastycznych, m.in.: „Tkania artystyczna: gobelin i dywan" – nauka tkania gobelinu i dywanu oraz tkaniny unikatowej, „Rzeźba" – nauka rzeźbienia w glinie, piaskowcu i tworzenia odlewów, „Malarstwo olejne, akwarelowe i pastelowe" – nauka podstaw wymienionych technik malarskich oraz podstaw kompozycji oraz „Grafika komputerowa".

Jest autorem kilku publikacji, m.in. w czasopiśmie „Dobre praktyki – Innowacje w edukacji" i w serwisie edukacyjnym www.profesor.pl: „Polak, Europejczyk – obywatel świata", „Plakat jako forma wypowiedzi plastycznej", „Projekt folderu", „Nowe zadania przed edukacją", a także prezentacji multimedialnych przedstawianych na spotkaniach edukacyjnych dla nauczycieli zajęć technicznych w Pracowni Edukacji Przedzawodowej.

Uczestniczy czynnie w pracach nauczycielskich zespołów działających w strukturze Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego - zorganizował kilka lekcji modelowych dla nauczycieli zajęć technicznych z gimnazjów i szkół podstawowych we współpracy z Pracownią Edukacji Przedzawodowej. Od wielu lat organizuje międzyszkolne konkursy informatyczne i plastyczne „Moja kartka świąteczna-bożonarodzeniowa" i „Piękno architektury łódzkiej". Jest pomysłodawcą, projektantem i wykonawcą wraz z uczniami Szopki Bożonarodzeniowej naturalnych rozmiarów w Szkole Podstawowej nr 48 w Łodzi.

Współpracuje z różnymi instytucjami, organizuje zajęcia i warsztaty dla uczniów innych szkół w ramach współpracy międzyszkolnej. Otrzymał Nagrodę Prezydenta m. Łodzi w 2017 r. z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

Osoba rekomendująca: Krzysztof Makowski - nauczyciel konsultant, kierownik Pracowni Edukacji Przedzawodowej w ŁCDNiKP

Szkoła Podstawowa nr 65 im. Juliusza Słowackiego w Łodzi
90-001 Łódź, ul. Pojezierska 10

Przedsiębiorczość i inne działania

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Regina Bednarczyk**
2. Specjalność/przedmiot: **przyroda/geografia**
3. Dyrektor szkoły: **Iwona Kupczyk - Dzierbicka**

Pani Regina Bednarczyk jest autorką programu *Szkolnego Ośrodka Kariery*, który wdraża od 1 września 2016 r. Został on opracowany na potrzeby uczniów klas IV – VI, którzy pragną w szkole zdobywać wiedzę z zakresu przedsiębiorczości i edukacji zawodowej. Działania SzOK-u mają charakter systemowy, włącza się w nie cała szkoła. Od lat działa w niej Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, którego koordynatorem jest nauczyciel. Wszystkie przedsięwzięcia uczniów są zawsze dokumentowane i ewaluowane tak, by każdy następny projekt był doskonalszy.

Celem programu SzOK- u jest nauka przez działanie. Założenia programu są realizowane podczas zajęć pozalekcyjnych. Innowacja jest rozszerzeniem programu „Ekonomia na co dzień" NBP o treści i umiejętności, które nie zostały ujęte w podstawie programowej dla szkół podstawowych, a na które kładzie się coraz większy nacisk w edukacji dzieci i młodzieży. Praca z uczniami przynosi wymierne efekty, w postaci ich sukcesów lokalnych i ogólnopolskich. Za prowadzoną w szkole działalność ekonomiczną i jej promowanie na forum blogów SKO, szkoła otrzymała Nagrodę Regionalną Banku PKO, a nauczyciel w Konkursie DEN zdobył Brązową Odznakę.

Uczniowie wzięli udział w Projekcie Akademia Przedsiębiorczego Dzieciaka ŁCDNiKP i NBP i stworzyli biznesplan przedsięwzięcia „Psu na budę", który zrealizowali we współpracy ze społecznością lokalną i schroniskiem dla zwierząt. Nie tylko prowadzili działania wolontariatu na rzecz zwierząt, ale również uczyli się je promować i pozyskiwać sprzymierzeńców, poprzez wykorzystanie mediów społecznościowych (szkolny blog). Efekt pracy Akademii został przedstawiony w czasopiśmie *Dobre praktyki – Innowacje w edukacji* nr 18/2017 s. 12. wydawanego przez ŁCDNiKP. Tytuł artykułu *Akademia Przedsiębiorczego Dzieciaka*.

SzOK włącza się od lat w ogólnopolskie akcje „Dzień Przedsiębiorczości" i „Ogólnopolski Tydzień Kariery" - zorganizowano spotkania z architektem, geologiem, sędzią i fotografem, coroczny „Pokaz mody zawodowej", z którego uczniowie przygotowali relację filmową. Podejmowane działania mają na celu rozbudzanie zainteresowania światem zawodów i kreatywności uczniów. Temu celowi służy również Projekt „Z pasją przez życie" podczas, którego uczniowie, rodzice i absolwenci szkoły prezentowali stoiska hobbistyczne i swoje pasje taneczne, wokalne, muzyczne, hodowlane i inne. Zorganizowana została wystawa prac plastycznych, przygotowywanych na konkurs „O przyszłości marzę teraz", w którym uczniowie uzyskali tytuły laureata i finalisty konkursu. W ramach tego przedsięwzięcia nauczyciel zorganizował konkurs dla przedszkolaków „Mój wymarzony zawód", zwracając uwagę na możliwość edukacji zawodowej u maluchów (Przedszkola Miejskie nr 44, 45, 55 i 109 z Łodzi).

Podsumowaniem działań uczniów na terenie szkoły jest konkurs „Przedsiębiorczy uczeń SP 65" podczas, którego wyłaniany jest najbardziej kreatywny zespół z klas IV – VI. Sukcesem pozaszkolnym prowadzonej innowacji, potwierdzającym realizację celów, są trzy pierwsze miejsca zespołów SP 65, w kategoriach klas IV, V i VI (gra miejska) w konkursie wiedzy regionalno-ekonomicznej z elementami statystyki – „Zwiedzaj, analizuj, obliczaj" organizowanym przez SP 54 i NBP.

Nauczyciel dzieli się swoimi pomysłami i doświadczeniami z zakresu realizacji przedsięwzięć uczniowskich i edukacji ekonomicznej z innymi nauczycielami, np.: podczas spotkania zorganizowanego w I Oddziale Banku PKO BP, podczas którego zachęcano szkoły do podjęcia ww. tematyki; podczas konferencji zorganizowanej w ramach Łódzkich Targów Edukacyjnych gdzie zaprezentowała nauczycielom i dyrektorom szkół pracę SzOK- u.

Pani Regina Bednarczyk jako nauczyciel przyrody prowadzi od 3 lat innowację pedagogiczną w ramach Szkoły Uczącej Się. Uczniowie klas IV, V i VI uczestniczą w zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem oceniania kształtującego. Działania szkoły w ramach OK, były prezentowanie przez nauczycielkę na konferencji CEO w Warszawie. Szkoła wchodzi w II etap pracy z OK w ramach SUS.

Pani Regina Bednarczyk uczestniczy w szkoleniu dla nauczycieli, w ramach Łódzkiego Uniwersytetu Dziecięcego, organizowanego przez Politechnikę Łódzką. Prowadzi szkolenia własnej rady pedagogicznej, dzieląc

się doświadczeniem z kolegami, co jest w założeniu ŁUD. Nową wiedzę i doświadczenia wykorzystuje na prowadzonym przez siebie kole przyrodniczym dla uczniów szczególnie uzdolnionych, opartym na programie innowacyjnym własnego autorstwa. Efektem działań nauczyciela na polu nauczanego przedmiotu jest m.in.:

- I miejsce i tytuł laureata oraz dwóch finalistów w XIV Ogólnołódzkim Konkursie Przyrodniczym organizowanym przez ŁCDNIKP,
- tytuł finalisty w XV Ogólnołódzkim Konkursie Przyrodniczym organizowanym przez ŁCDNIKP i Planetarium.

Osoba rekomendująca: Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny w ŁCDNiKP

Szkoła Podstawowa nr 120 im. Konstytucji 3 Maja
91-503 Łódź, ul. Centralna 40

Z zasadą ograniczonego zaufania bezpieczniej

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Anna Ciągło**
2. Specjalność/przedmiot: **edukacja wczesnoszkolna, zajęcia techniczne, koordynator wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, koordynator wychowania komunikacyjnego**
3. Dyrektor szkoły: **Dorota Pocheć**

Pani Anna Ciągło jest autorem programów pt. „Program spotkań z zasadą ograniczonego zaufania dla klas 0 – III SP nr 120 w Łodzi". Kontynuacją programu w klasach starszych jest „Program autorski nauczania wychowania komunikacyjnego w klasach IV – VI SP 120 w Łodzi".
Zasada ograniczonego zaufania dotyczy bezpieczeństwa uczniów. W Szkole Podstawowej nr 120 propaguje się ją od wielu lat wykorzystując autorskie programy. Dzieci spotykają się z nią już w oddziale przedszkolnym i poznają ją aż do klasy VI. Przewija się ona w każdym etapie edukacyjnym w pracy dydaktycznej związanej z ruchem drogowym oraz procesie wychowawczym. Wszyscy uczniowie wiedzą, że nie można mieć pewności jak zachowają się inni uczestnicy ruchu drogowego. Już w oddziale przedszkolnym uczą się, że za bezpieczeństwo na drodze każdy odpowiada sam. W klasie I i II przechodzą przez jezdnię stosując tę zasadę. W klasie III wskazują jej zastosowanie poza ruchem drogowym np. gdy poznają nowego kolegę, kiedy ktoś częstuje nieznaną substancją lub gdy znajdą w lesie nieznanego grzyba lub roślinę. Spotkania o tej tematyce odbywają się zawsze na początku roku szkolnego w każdej klasie. Zasadę ograniczonego zaufania analizują z Kodeksem Ruchu Drogowego i wskazują jej zastosowanie w odniesieniu do sytuacji na drodze i nie tylko. Okazuje się bowiem, że przebywając np. w nowym miejscu, gdzie gromadzi się duża ilość osób, dobrze byłoby wiedzieć gdzie znajduje się wyjście ewakuacyjne i czy drzwi tego wyjścia są otwarte. Ta wiedza może im kiedyś uratować życie. Chętni uczniowie pogłębiają wiedzę z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego na prowadzonym przez koordynatora Kole Wychowania Komunikacyjnego. Przygotowują się do konkursów i turniejów wiedzy o bezpieczeństwie w ruchu drogowym. Na terenie szkoły organizowany jest szkolny konkurs „Znam przepisy Ruchu Drogowego„. Adresowany jest on do uczniów klas IV – VI. Motywacją do udziału w konkursie jest ocena celujaca z zajęć technicznych. Uczniowie klas V-VI posiadający kartę rowerową uczestniczą w szkolnym konkursie „Mistrz rowerowego toru przeszkód". Zwycięzcy tych konkursów są później uczestnikami turniejów i konkursów pozaszkolnych.

Szkoła Podstawowa nr 120 z opiekunem zdobyła czterokrotnie I miejsca w Powiatowych Eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju BRD i reprezentowała powiat łódzki na eliminacjach wojewódzkich oraz trzykrotne zdobyła III miejsca (również w roku szkolnym 2016/2017) w tym turnieju. Uczniowie klas V przygotowują się do uzyskania Karty Rowerowej. Odbywa się to przy współudziale rodziców, wychowawców i przy wsparcie Miasteczka Ruchu Drogowego. Szczególnie współpraca z rodzicami jest bardzo ważnym elementem wszystkich działań. Właściwe postawy i autorytety przyczyniaja się do świadomego uczestnictwa w ruchu drogowym. Do szkoły zapraszani są również funkcjonariusze Straży Miejskiej, którzy prowadzą zajęcia nt. „Bezpiecznie w domu, w szkole i na ulicy". Pozwala to uczniom jeszcze dokładniej poznać zagadnienia związane z bezpieczeństwem. Szkoła współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego.
Celem tych wszystkich działań jest krzewienie zdrowego i bezpiecznego stylu życia. Uzyskane efekty to: ukształtowane przez uczniów umiejętności przewidywania zagrożeń w ruchu drogowym i w życiu codziennym, bezpieczne uczestnictwo w ruchu drogowym jako pieszy i rowerzysta. Wymiernym efektem są wyjątkowe sukcesy szkoły w Ogólnopolskich Turniejach BRD.

Rekomendacja: Barbara Preczyńska - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedzawodowej ŁCDNiKP

Szkoła Podstawowa nr 169 im. Marii Dąbrowskiej
94-231 Łódź, ul. Napoleońska nr 7/17

„Wychować człowieka mądrego. Wprowadzanie modelu pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej z zastosowaniem metody tutoringu szkolnego jako profilaktyki pozytywnej problemów w polskiej szkole"

1. Imię i nazwisko dyrektora: **Agata Piechna**
2. Specjalność/przedmiot: **dyrektor szkoły i koordynator projektu**

Szkoła Podstawowa nr 169 w Łodzi jest jedną z 64 szkół w Polsce oraz jedną z 4 z województwa łódzkiego (wśród 170 aplikujących), która przeszła pozytywnie dwuetapową rekrutację i rozpoczęła realizować ogólnopolski projekt **„Wychować człowieka mądrego. Wprowadzenie modelu pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej z zastosowaniem metody tutoringu szkolnego jako profilaktyki pozytywnej problemów w polskiej szkole".** Dyrektor szkoły oraz wszyscy nauczyciele są przekonani, że tutoring szkolny, jest jedną z najbardziej efektywnych i skutecznych metod edukacji zindywidualizowanej i z pewnością przyczyni się do rzeczywistej zmiany edukacji i nadania właściwego i fundamentalnego znaczenia kształtowaniu satysfakcjonujących relacji pomiędzy wszystkimi podmiotami tworzącymi społeczność szkolną w SP nr 169. Projekt jest objęty patronatem i finansowany ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej. Jego realizacja odbywa się przy współpracy z Placówką Towarzystwa Edukacji Otwartej we Wrocławiu - Instytutem Tutoringu Szkolnego. Dzięki wdrażaniu projektu szkoła otrzyma wsparcie w postaci:

- udostępnienia modelu innowacji pedagogicznej do zaadaptowania na potrzeby szkoły,
- przekazania na wieczyste użytkowanie zestawu mebli tutorskich,
- przeprowadzenia kursu tutorskiego dla nauczycieli (64-godziny szkoleniowe) i kursu dyrektorskiego (9 warsztatów po 8 godzin),
- przeprowadzenia superwizji grupowych: 12 godzin oraz indywidualnych: 6 godzin,
- wsparcia dyrektora we wdrażaniu innowacji metodą Szkoły Liderów - 12 tutoriali zewnętrznych przez okres 12 miesięcy,
- zredagowania i udostępnienia raportu końcowego z ewaluacji indywidualnej szkoły.

Okres realizacji projektu to listopad 2016 - grudzień 2018.

Osoba rekomendująca: Aleksandra Proc - doradca metodyczny w Pracowni Edukacji Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej

Publiczne Gimnazjum nr 5
90-301 Łódź, ul. Sienkiewicza 117

„I Ty możesz zostać Andersenem”

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Anna Jędrych**
2. Specjalność/przedmiot: **język polski**
3. Dyrektor szkoły: **Krzysztof Gąsiorek**

Pani Anna Jędrych jest pomysłodawczynią konkursu literackiego dla uczniów z dysleksją „I Ty możesz zostać Andersenem”. Konkurs jest prowadzony od 2005 roku, którego celem jest motywowanie do podejmowania wysiłku umysłowego, dostarczanie pozytywnych doświadczeń emocjonalnych i społecznych, podnoszenie swojego poczucia wartości i budowanie dobrej samooceny, stymulowanie rozwoju intelektualnego dziecka, rozwijanie zainteresowań literackich i kulturowych, motywowanie do czytania i samodzielnego redagowania wypowiedzi, kształtowanie wyobraźni i umiejętności twórczych. Konkurs patronatem objęło Polskie Towarzystwo Dysleksji Oddział w Łodzi. Konkurs jest adresowany do uczniów szkół łódzkich i poza łódzkich. Tematyka prac jest różnorodna – dzieci tworzą współczesną baśń, odnajdują wokół siebie współczesnych Prometeuszy, Narcyzów i Ikarów, opisują swoje codzienne zmagania z dysleksją, zdradzają plany na przyszłość, oprowadzają po swoich magicznych miejscach w Łodzi, prezentują swoje pasje czy wreszcie zdemaskowały prawdziwe oblicze człowieka, wcielając się w postaci zwierząt w pracach zatytułowanych „Świat ludzi oczami zwierząt”. Nawiązaują kontakt ze znanymi polskimi dyslektykami, choćby z dziennikarzem Gazety Wyborczej, ekologiem Adamem Wajrakiem.Warto podkreślić, że podczas finału konkursu są organizowane spotkania z nietuzinkowymi osobami np. aktorami Teatru Arlekin w Łodzi, trenerem łódzkiej drużyny rugby, prezesem fundacji Swim For A Dream, dziennikarzem TVP2.

Najciekawsze i najlepsze prace zostały opublikowane w formie książki „I Ty możesz zostać Andersenem” pod redakcją Anny Jędrych i Jarosława Jędrych w 2014 roku.

Pani Anna Jędrych aktywnie włącza się w działania Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji poprzez promowanie wiedzy na temat dysleksji oraz prezentowanie prac uczniów np. scenek dramatycznych czy filmów. Ponadto prowadzi dla uczniów z dysleksją zajęcia podczas, których ćwiczą czytanie, uczą się kształtnego pisania oraz są angażowani w działania twórcze: teatralne, filmowe i plastyczne.

Pani Anna Jędrych dzieli się swoimi doświadczeniami z nauczycielami innych szkół poprzez prowadzenie zajęć otwartych dla uczniów szkół podstawowych oraz dla rodziców gimnazjum.
Również prowadzi spotkania edukacyjne dla rady pedagogicznej Publicznego Gimnazjum nr 5 w Łodzi. Nauczyciele poznają metody pracy z uczniem dyslektycznym oraz otrzymują materiały, w których są opisane symptomy dysleksji i sposoby pracy.

Dzięki zaangażowaniu nauczycieli Publiczne Gimnazjum nr 5 w Łodzi po raz trzeci (2016 rok) zostało uhonorowane certyfikatem „Szkoła przyjazna uczniom z dysleksją" przyznawanym przez Łódzki Oddział Polskiego Towarzystwa Dysleksji. Ponadto Pani koordynator Anna Jędrych w 2014 roku otrzymała tytuł Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Dysleksji.

Efektem wdrożonych działań jest zmniejszenie negatywnego wpływu deficytów rozwojowych na osiągnięcia edukacyjne ucznia; wzrost motywacji do nauki;wzrost poziomu osiągnięć szkolnych; wzrost samooceny a dzięki temu pokonanienie chęci i obaw przed udziałem w działaniach promujących szkołę, w scenkach dramatyczne, konkursach; usprawnienie czytania i pisania; znajomość zasad ortograficznych; znajomość zasad poprawnego tworzenia tekstu mówionego i pisanego; kształtowanie odporności na sytuacje trudne; budowanie właściwych relacji społecznych; przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego (psychiczne, merytoryczne).

Anna Jedrych została wyróżniona przez Kapitułę Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego certyfikatem Kreator Innowacji.

Osoba rekomendujaca: Ewa Koper - nauczyciel konsultant w Osrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 5
90-301 Łódź, ul. Sienkiewicza 117

Co dalej po gimnazjum?

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Ewa Wilczyńska**
2. Specjalność/przedmiot: **pedagog, lider wewnątrzszkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego**
3. Dyrektor szkoły: **Krzysztof Gąsiorek**

Pani Ewa Wilczyńska jest pomysłodawcą przedsięwzięcia edukacyjnego *Co dalej po gimnazjum?* realizowanego cyklicznie w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery od 2010 roku, adresowane dla uczniów klas III. Organizowane we współpracy ze szkołami ponadgimnazjalnymi oraz Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.
Celem tego przedsięwzięcia jest prezentacja oferty edukacyjnej szkół ponadgimnazjalnych, promocja szkolnictwa zawodowego, kształtowanie postaw przedsiębiorczych.
Efektem tych działań jest świadome podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych przez uczniów, poznanie ofert edukacyjnej łódzkich szkół ponadgimnazjalnych: zawodowych i ogólnokształcących, uświadomienie uczniom zapotrzebowania na różnego rodzaju specjalistów na rynku pracy. W ramach przedsięwzięcia przeprowadzane są konkursy: plastyczny i literacki adresowany do wszystkich uczniów Publicznego Gimnazjum nr 5. Potwierdzeniem jakości działań w obszarze doradztwa zawodowego jest otrzymywanie przez szkołę Certyfikatu Lider Szkolnego Dordztwa Zawodowego.

Kolejnym inowacyjnym działaniem lidera wewnątrzskzolnego doradztwa edukacyjno-zawodowego jest Turniej zawodoznawczy, organizowany we współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Zawodowego Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, adresowany do uczniów klas VI Szkoły Podstawowej nr 10, Szkoły Podstawowej nr 14, Szkoły Podstawowej nr 46, Szkoły Podstawowej nr 70, Szkoły Podstawowej nr 160, Szkoły Podstawowej nr 173. Każda szkoła wystawiała 4 – osobowe drużyny, które bezpośrednio rywalizowały z innymi drużynami. Zadaniem drużyn było rozwiązane zadań konkursowych dotyczących wiedzy z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego w określonym czasie. Drużyny miały za zadanie m.in. rozwiązać zagadki o zawodach, układać domino zawodowe, podać cechy charakteru potrzebne do wykonywania wybranych przez sobie zawodów, rozpoznać narzędzia i przedmioty zawodowe, dokonać analizy tekstu czy ułożyć puzzle. Nad przebiegiem Turnieju czuwała Komisja

Konkursowa. Po zakończeniu Turnieju Zawodoznawczego wyłoniono zwycięzców i wręczono każdej drużynie dyplom i drobne upominki. Celem w/w przedsięwzięcia jest rozwijanie kreatywności uczniów szkół podstawowych, pozyskiwanie informacji o zawodach, kształtowanie postaw przedsiębiorczych czy ducha sportowej rywalizacji. Udział uczniów szkół podstawowych był dla nich dobrą zabawą i niezapomnianym przeżyciem.

Osoba rekomendująca: Ewa Koper - nauczyciel konsultant w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 8
91-022 Łódź, ul. Żubardzka 26

Innowacja pedagogiczna „Programowanie urządzeń zewnętrznych komputera na przykładzie programowalnego robota i elementów inteligentnego domu”

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Rafał Kubiak**
2. Specjalność/przedmiot: **informatyka**
3. Dyrektor szkoły: **Ilona Szmatowicz**

Pan Rafał Kubiak na zajęciach informatycznych i technicznych wykorzystał strategie dydaktyki eksperymentalnej, która promuje aktywne formy uczenia się poprzez rozwiązywanie problemów, zamiast klasycznego zapamiętywania faktów.

Uczniowie w trakcie zajęć programują autonomicznego robota MAOR-12T. Innowacją jest połączenie informatyki, elektroniki, mechaniki, fizyki i matematyki w trakcie rozwiązywania coraz to bardziej rozbudowanych problemów.

Zdjęcie mini robota (źródło instrukcja obsługi WObit)

Celem głównym innowacji jest pokazanie młodzieży możliwości zastosowania komputerów do sterowania urządzeniem zewnętrznym jakim jest autonomiczny robot poprzez napisanie odpowiedniego programu. Poza tym uczący się doświadczają, że robotyka może być przygodą, hobby,

a w przyszłości zawodem z perspektywami. Dodatkowym efektem jest poznanie możliwości programowania elektronicznego stycznika, który umożliwia sterowanie włączaniem i wyłączaniem dowolnych urządzeń domowych. Uczniowie osiągają również umiejętności analitycznego i syntetycznego myślenia, uczenia się przez praktyczne działanie, wykorzystania narzędzi informatycznych na każdym etapie realizacji projektu.

Rekomendacja: Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum Nr 12 im. Noblistów Polskich w Łodzi
91-315 Łódź, ul. Ks. Brzóski 23

Laboratorium przyrodnicze

1. Nazwisko nauczyciela: **Monika Cyran – Ptasińska, Anna Domagała**
2. Specjalność/ przedmiot: **biologia, chemia**
3. Dyrektor szkoły: **Bogumiła Sikorska**

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom młodzieży, nauczycielki Publicznego Gimnazjum nr 12 Monika Ptasińska-biolog i Anna Domagała -chemik opracowały program autorski pt. ***Laboratorium przyrodnicze***, który realizowany jest na zajęciach z biologii i chemii podczas trzyletniego kursu w ramach zajęć edukacyjnych, dodatkowych godzin lekcyjnych oraz na zajęciach pozalekcyjnych. Uczniowie rozwijają swoje zainteresowania pracując w szkole, wychodząc w teren oraz współpracując z różnymi ośrodkami edukacyjnymi, np. UŁ- Wydział Chemii, ośrodki ekologiczne, ŁCDNiKP, szkoły i instytucje.

Głównym celem programu jest rozwijanie zainteresowań chemiczno-biologicznych i zachęcanie do samodzielnego poznawania świata przyrody ożywionej oraz kształtowanie przekonania, że podstawą współczesnych nauk przyrodniczych jest eksperyment, co powinno skłaniać do dokonywania obserwacji i formułowania trafnych wniosków. Dając uczniom możliwość twórczego rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania samodzielnie doświadczeń, pozwalamy im odkryć nowe horyzonty, poznać siebie i swoje zdolności oraz ukierunkować na sukces.

Dla nauczycieli to okazja do doskonalenia swoich umiejętności i zdobywanie wiedzy oraz lepsza współpraca z rodzicami.

Rekomendacja Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 17 im. Bohaterów Monte Cassino w Łodzi
91-117 Łódź, ul. Traktorowa 35

Program matematyki dla uczniów zainteresowanych przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi w Gimnazjum nr 17 w Łodzi

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Barbara Oziemska**
2. Specjalność/przedmiot: **matematyka**
3. Dyrektor szkoły: **Monika Gorzkiewicz-Owczarz**

Pani Barbara Oziemska jest współautorką i realizatorką innowacji pedagogicznej o charakterze programowym *Program matematyki dla uczniów zainteresowanych przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi w Gimnazjum nr 17 w Łodzi* wdrażanej od 1 września 2014 r., a skierowanej do uczniów zainteresowanych rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień matematycznych, nabywaniem nowych umiejętności w rozwiązywaniu zadań problemowych, przygotowaniem do udziału w konkursach matematycznych. Innowacja jest rozszerzeniem programu nauczania matematyki *Matematyka z plusem* wydawnictwa GWO o treści, których nie ujęto w podstawie, a które są ważne w dalszej edukacji oraz w przygotowaniu do konkursów matematycznych. Innowacja wdrażana jest w cyklu trzyletnim.

Na lekcjach matematyki, stosuje aktywizujące metody nauczania, w tym metodę projektu edukacyjnego, która przyniosła wymierny efekt w postaci tytułów laureata i finalisty zespołów projektowych realizujących projekt w ramach Łódzkiego Konkursu *Matematyczne Wędrówki po Łodzi*, pokazującego uczniom możliwość powiązania matematyki z regionem łódzkim. Część pracy uczniowie wykonali w terenie zbierając dane i tworząc fotogalerię wybranych miejsc w Łodzi. Podobny efekt (I miejsce) przyniósł uczniom udział w międzygimnazjalnym konkursie *Statystyka w karierze.* Konkurs połączył wiedzę matematyczną z wiedzą o rynku pracy w Łodzi, zasobami Urzędu Statystycznego i wiedzą na temat dalszej ścieżki kształcenia. Dla młodzieży klas I - III na terenie szkoły zorganizowano *I Plenerowe Potyczki z Nauką*, których głównym celem było ukazanie uczniom wszechobecności matematyki, a także zachęcenie do wzbogacania wiedzy matematycznej oraz satysfakcji z osiągnięć w tej dziedzinie.

Osiągnięcia uczniów Pani Barbary Oziemskiej znane są nie tylko w środowisku lokalnym, ale także Łodzi i Polsce. Wśród nich można wymienić:

1. Wojewódzki Konkurs Matematyczny: laureat (2004) i finalista (2005, 2016);

2. Wojewódzki Konkurs Tematyczny „Matematyka - Moja Pasja”: czterech finalistów (2012), dwóch laureatów (2016), jeden uczeń wyróżniony;
3. Matematyczne Wędrówki po Łodzi „Łódź filmowa” – II miejsce dla szkoły, dwóch laureatów, dwóch finalistów (2016), II miejsce drużyny i tytuł laureata (2003, 2012,2013);
4. Ogólnopolski Konkurs Mat 2015 - I miejsce w województwie i III w kraju, III i dwa miejsca IV w województwie;
5. Międzynarodowy Konkurs Matematyczny KANGUR 2016 – jeden wynik „bardzo dobry”, trzy wyróżnienia;
6. Ogólnopolski Konkurs Matematyczny ALFIK: I miejsce w województwie (2003), I miejsce w województwie i Polsce, III miejsce w województwie (2004), III miejsce w województwie (2008), II, IV i X miejsce w województwie (2014), III, VI i XI miejsce województwie, 28, 77 i 261 miejsce w kraju (2016);
7. Ogólnopolski Konkurs Matematyczny MAT: I i VI miejsce w województwie (2003), sześcioro uczniów zajęło lokaty od I do VI w województwie (2004), I miejsce w województwie, V w kraju (2005), pięcioro uczniów osiągnęło wynik bardzo dobry (2004, 2015, 2016) oraz liczne wyróżnienia (2008 - 2016).

Do powyższego można dopisać sukcesy w konkursach międzyszkolnych, między innymi: Konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych w ŁCDNiKP *Statystyka w karierze* – I miejsce drużynowo (2016), VIII Mistrzostwa Szaradziarskie – II miejsce i pięć wyróżnień (2016), Międzyszkolny Konkurs *Matematyczne wędrówki po Łodzi* - I i II miejsce (2003), Międzyszkolny Konkurs Matematyczno- Ekologiczny *Licz i żyj zgodnie z naturą*- I miejsce drużynowo (2004), Konkurs Matematyczny *Spróbuj swoich sił*- IV miejsce (2003), I miejsce (2004), III miejsce drużynowo i indywidualnie (2009), II miejsce (2011), *Procenty w szkole i życiu* - II i IV miejsce (2003), tytuł laureata w Międzygimnazjalnym Konkursie Wiedzy Matematyczno - Przyrodniczej uzyskany przez ucznia, II miejsce (2011) w Międzygimnazjalnym Turnieju Wiedzy Matematyczno - Przyrodniczych klas drugich, I miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie *Najlepszy umysł ścisły*.

Opublikowała artykuły: *Jak pracować metodami aktywnymi w gimnazjum*, *Praca z uczniem zdolnym* (materiały szkoleniowe WODN) oraz *Lekcje powtórzeniowe z matematyki w gimnazjum* (publikacja ŁCDNiKP).

Rekomendacja: Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 17 im. Bohaterów Monte Cassino w Łodzi
91-117 Łódź, ul. Traktorowa 35

Klub Młodego Przyrodnika

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Katarzyna Rękawiecka**
2. Specjalność/przedmiot: **fizyka**
3. Dyrektor szkoły: **Monika Gorzkiewicz-Owczarz**

Dr Katarzyna Rękawiecka jest autorką programu *Klub Młodego Przyrodnika*, który z powodzeniem wdraża od 1 września 2015 r. Został on opracowany równolegle z wnioskiem o dotację Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach konkursu *Moja wymarzona ekopracownia 2015* i zakładał wykorzystanie zasobów ekopracowni, zwanej *Laboratorium Młodego Przyrodnika*. Celem programu była nauka przez działanie. Założenia programu były realizowane podczas zajęć pozalekcyjnych o tej samej nazwie *Klub Młodego Przyrodnika* (KMP), na lekcjach fizyki w klasach III i II oraz na lekcji interdyscyplinarnej fizyki i chemii w klasie IIIB.

We wrześniu i październiku uczestnicy Klubu Młodego Przyrodnika w czasie zajęć terenowych w pobliżu szkoły, zapoznali się z problemem niszczenia kasztanowców przez szrotówka kasztanowcowiaczka. Zebrany materiał oraz informacje teoretyczne na temat szkodnika posłużyły do przygotowania przez uczniów prezentacji o owadzie, sposobach zapobiegania skutkom jego negatywnego działania.

W październiku grupa uczestników KMP rozpoczęła przygotowania do realizacji projektu edukacyjnego *Hałas wokół nas*, opartego na pomiarach poziomu hałasu w najbliższej okolicy. W pierwszym etapie swojej pracy grupa projektowa przygotowywała podstawy teoretyczne tego projektu, a w grudniu i styczniu dokonała pierwszych pomiarów hałasu, w różnych punkach osiedla „Teofilów". Do pomiarów posłużył znajdujący się w zasobach ekopracowni decybelomierz. Zebrane wyniki uzupełniono na początku marca także o badanie hałasu na terenie szkoły, w różnych jej punktach. Wyniki badań posłużyły grupie do opracowania mapy akustycznej osiedla Teofilów w obszarze sąsiadującym z okolicą szkoły. Mapa oraz pozostałe elementy projektu stanowiły część pracy konkursowej przygotowanej na Uczniowsko - Studenckie Seminarium *Problemy Ochrony Środowiska 2016* zorganizowane przez Politechnikę Łódzką w marcu 2016 r. Uczestnicy Klubu Młodego Przyrodnika opracowali poster na temat *Badanie poziomu natężania hałasu w najbliższej okolicy*, a prezentując go zajęli **I miejsce** w tej kategorii. Wyniki badań i praca, zyskały duże uznanie w oczach nie tylko jury, ale także pracowników naukowych PŁ i innych

uczestników seminarium. W trakcie zbierania materiałów do tej pracy, inna grupa uczniów nagrała film pt. „Hałas wokół nas" i zaprezentowała go w sesji filmowej tego seminarium. Film uzyskał **wyróżnienie.** W maju 2016 r. cała grupa projektowa zaprezentowała publicznie przed społecznością szkolną pełne efekty realizacji projektu edukacyjnego, uzupełnionego dodatkowo o badania ankietowe na temat sposobów słuchania muzyki przez współczesną młodzież.

Dużym przedsięwzięciem przygotowanym przez uczestników KMP było rozpoczęcie wydawania nowej, szkolnej gazetki *EKOwieści z Gimnazjum nr 17*. Inicjatorami, pomysłodawcami i wydawcami kwartalnika byli sami uczestnicy KMP. EKOwieści są dostępne na stronie internetowej szkoły. EKOwieści poruszają problematykę ekologii i nauk przyrodniczych, skupiając się przede wszystkim na wydarzeniach dotyczących tej problematyki i jednocześnie mających miejsce w Gimnazjum nr 17. Są namacalnym efektem pracy uczestników KMP, przebiegającej pod merytorycznym okiem opiekuna. Kolejnym przedsięwzięciem Klubu było opracowanie i przygotowanie warsztatów na temat zdrowia, które uczestnicy Klubu i uczniowie klas III przeprowadzili dla szóstoklasistów z dwóch okolicznych szkół podstawowych. Warsztaty przebiegały pod hasłem *Zdrowie na wyciagnięcie ręki.* Podczas zajęć warsztatowych prowadzonych aktywnie w grupach, szóstoklasiści mieli okazję m.in. oznaczać witaminę C i skrobię w różnych produktach żywnościowych, zbadać wpływ alkoholu na białko oraz sprawdzić odczyn różnych wód mineralnych i napojów, w tym gazowanych, a także wpływ aktywności fizycznej na pracę serca. Zajęcia wpłynęły na rozwój zainteresowań naszych uczniów problematyką zdrowia, na ich świadomość zdrowotną i zwiększyły praktyczne umiejętności pracy laboratoryjnej (np. odważania odczynników, przygotowywania roztworów o określonym stężeniu procentowym, miareczkowania, wykorzystania odczynników w praktyce).

W trakcie zajęć KMP uczniowie poznawali wiele zagadnień wychodzących poza podstawę programową z fizyki realizowaną na ich poziomie kształcenia np. zjawisk optycznych, takich jak powidok, czy wykorzystanie fal elektromagnetycznych w życiu codziennym. W tym celu przeprowadzili szereg doświadczeń np. zbadali prostoliniowe rozchodzenie się światła za pomocą kamery obscura, rozszczepienie światła za pomocą pryzmatu, efektu mieszania barw za pomocą krążka Newtona. Skonstruowali również laserowy mikroskop, za pomocą którego mogli obserwować mikroorganizmy żyjące w akwarium**.** Dowiedzieli się, w jaki sposób widzimy barwy. Przy realizacji tych zagadnień wykorzystany został dostępny w Internecie kanał *SciFun'a,* który w przystępny i ciekawy sposób pokazuje różne zjawiska fizyczne.

Uczestnicy Klubu Młodego Przyrodnika badali również właściwości fizyko-chemiczne wody i gleby, wykorzystując zestawy EKO-Badacz oraz Gleba – Plus. Młodzi przyrodnicy przetestowali próbki wody, pochodzące z różnych miejsc: z kranu, akwarium, pobliskiej studni, stawu. W klasie IIIB w maju 2016 r. nauczyciele fizyki i chemii przeprowadzili interdyscyplinarną lekcję fizyki i chemii Co w wodzie pływa i w glebie piszczy?. Uczniowie pracując w grupach, w czasie 45 minut krążyli poprzez pięć stanowisk, przy których wykonywali zadania laboratoryjne (oznaczanie pH i twardości wody z kąpieliska Arturówek, zawartości wybranych w niej jonów, zbadali pH gleby, wykorzystanej do przesadzania roślin w ekopracowni, przeprowadzili obserwacje mikroskopowe próbek wody z Arturówka oraz hodowli pierwotniaków, wykonali również zadania rachunkowe dotyczące ciepła właściwego wody i stężenia procentowego). Uczniowie bardzo cenią sobie naukę przez działanie praktyczne, bo takie lekcje nie są nudne, zapewniają swego rodzaju emocje związane z wykonywanymi czynnościami, poszerzają ich umiejętności i horyzonty. To wszystko możliwe było w czasie zajęć pozalekcyjnych i na lekcji korelującej wiedzę z chemii, fizyki, biologii z ekologicznym aspektem wykorzystania przeprowadzonych badań.

Uczestnicy KMP przeprowadzali także szereg obserwacji mikroskopowych. Było to możliwe dzięki zakupionym do ekopracowni mikroskopom, w tym mikroskopowi z kamerą. Uczniowie przeprowadzili obserwacje preparatów trwałych, jaki i preparatów świeżych (np. skórki cebuli, moczarki kanadyjskiej – samodzielnie przygotowywanych), a także pierwotniaków z założonej przez siebie hodowli. Zajęcia ułatwił mikroskop z kamerą, dzięki któremu obraz z mikroskopu był widoczny na tablicy interaktywnej i ułatwiał omówienie i zwrócenie uwagi uczniów na pewne obserwowane elementy. Opis założenia hodowli pierwotniaków uczniowie dodatkowo zamieścili w EKOwieściach (w numerze 1), podobnie jak przepis na wykonanie mikroskopu laserowego (w numerze 2).

Kolejnym wydarzeniem było przygotowanie przez uczestników prezentacji pracowni fizycznej w czasie akcji otwarte drzwi (marzec 2016). Młodzi Przyrodnicy przygotowali prezentację szeregu doświadczeń, obrazujących zjawiska fizyczne np. siłę wyporu, elektryzowanie ciał, w tym indukcję elektrostatyczną, bezwładność ciał, pole magnetyczne przewodnika z prądem i wiele innych. Prezentacja ekopracowni przebiegała pod hasłem *Fizyka jest jak magia*. Był to element promocji działań szkoły w zakresie edukacji przyrodniczej. Uczestnicy KMP mogli w pełni realizować się tutaj jako młodzi, ale świadomi już badacze.

Zgodnie z programem Klub Młodego Przyrodnika, w kwietniu 2016 r. społeczność szkolna obchodziła Międzynarodowy Dzień Ziemi. Z tej okazji zorganizowany został międzyklasowy konkurs na strój ekologiczny *EKOMODEL 2016***.** Zadaniem klas było przygotowanie minimum dwóch

strojów wykonanych z różnych surowców wtórnych i zaprezentowanie ich podczas szkolnego pokazu. Rozmaitość wytworów uczniowskich i uczniów pomysłowość była ogromna, wykonanie prawie profesjonalne, a ich prezentacja i korowód przez szkolne korytarze, cieszyły się dużym zainteresowaniem. Stroje zostały ocenione dwukrotnie: przez jury oraz w plebiscycie internetowym poprzez lajkowanie zdjęcia strojów danej klasy. Równolegle tego samego dnia w ekopracowni, otwarta została wystawa zdjęć, przedstawiających *Piękno Ziemi w obiektywie***.** Wystawę uzupełnioną o ciekawostki dotyczące segregacji i długości „życia" śmieci oraz różnych rekordów drzew (np. najstarsze w Polsce, w Europie, najwyższe, największe w obwodzie itp.) przez prawie miesiąc obejrzeli wszyscy uczniowie szkoły, którzy odbywali zajęcia w ekopracowni. W Dniu Ziemi, w czasie przerw, na specjalnie przygotowanej papierowej ściance młodzież mogła zapisać swoje hasło związane z ekologią.

Inną akcją, której opiekunem była Pani K. Rękawiecka, była *Godzina dla Ziemi*. Uczestnicy KMP propagowali ją poprzez udostępnianie strony internetowej www.godzinadlaziemi.pl, aby zwrócić uwagę swoich rówieśników na problem tegorocznej akcji pod hasłem *Godzina dla wilka* czyli ochrony wilków.

Również w kwietniu zorganizowano Szkolny Konkurs o Tematyce Ekologicznej *Co ty wiesz o ekologii?* Należy wspomnieć, że w arkuszu konkursowych pytań wykorzystano informacje, które widniały ponad tydzień przed konkursem na tablicy w ekopracowni uzupełniającej wystawę zdjęć.

W maju członkowie Klubu Młodego Przyrodnika odbyli kolejne zajęcia terenowe w pobliżu szkoły. Poprzedzone one były konkursem ogłoszonym w II numerze EKOwieści – na odnalezienie i sfotografowanie czterech pomników przyrody znajdujących się w bliskim sąsiedztwie szkoły. Zainteresowani uczniowie wzięli udział w poszukiwaniach tych pomników. Dwa z nich – dęby, znajdują się na terenie szkolnego boiska, pozostałe dwa - rosną pomiędzy pobliskimi blokami na ul. Traktorowej. Uczniowie sprawdzili oznaczenie pomników tabliczkami oraz wykonali dokumentację fotograficzną. Poprzez zajęcia te zwrócono uwagę na różnorodne formy ochrony przyrody, które znajdują się tak blisko nas, a na które być może wcale nie zwraca się uwagi.

Inną okazją na poznanie różnych form ochrony przyrody był udział uczestników Klubu Młodego Przyrodnika w Rajdzie Ekologicznym po Lesie Łagiewnickim (2 czerwca 2016 r.), zorganizowanym przez XV LO w Łodzi i Fundację *Siłaczka*, z którymi nawiązano współpracę - nauczyciel geografii i fizyki. W czasie rajdu 10 osobowa grupa naszych uczniów podzielona na trzy zespoły, w oparciu o mapę przeszła trasę przez wiosennie zielony Las Łagiewnicki. Był to też czas na wykonanie mnóstwa zadań, w dyscyplinie

czasowej, co stanowiło element rywalizacji. Rajd miał formę konkursu. Zadania dotyczyły m.in. biologii - rozpoznawania gatunków roślin, zbiórki liści i szyszek, form ochrony przyrody, warstw lasu i roślinności tych warstw, geografii - przeliczania skali na mapie i orientacja w terenie na jej podstawie, edukacji dla bezpieczeństwa – np. usztywnienie złamanej kończyny, ale także części historyczno-zabytkowej Lasu Łagiewnickiego. Poprzez bezpośredni kontakt z elementami przyrody i pracę własną metodami aktywnymi uczniowie znacznie lepiej zapamiętali konkretne gatunki roślin liściastych i iglastych (co proponował program Klub Młodego Przyrodnika), mieli też szansę sprawdzić swą orientację w terenie.

W ramach powtórzeń do egzaminu gimnazjalnego trzecioklasiści na lekcjach fizyki w ramach pracy długoterminowej *Młode talenty robią eksperymenty* opracowywali i prezentowali na forum klasy jedno z czternastu obowiązkowych doświadczeń ujętych w podstawie programowej. W tym celu wykorzystywali pomoce dydaktyczne dostępne w ekopracowni (siłomierze, demonstrator zjawiska załamania światła, magnesy, zestawy do budowy obwodów elektrycznych, wahadło matematyczne i inne)**.** Zajęcia te pomogły w pełniejszym przygotowaniu uczniów klas III do egzaminu, szczególnie pod względem wymagań doświadczalnych i w uzyskaniu wysokiego wyniku egzaminu w części przyrodniczej – wynik wyższy od średniej krajowej o prawie 6 punktów procentowych.

W czasie zajęć KMP zostały zrealizowano dodatkowo następujące zagadnienia:

- *Bioindykatory czystości powietrza* (obserwacje porostów w czasie zajęć terenowych, obserwacja autorskiej dokumentacji fotograficznej z innych miejsc w Polsce np. z Podlasia, z Półwyspu Helskiego, rozpoznawanie niektórych porostów i ocena czystości powietrza wg skali porostowej, przy wykorzystaniu tablicy ściennej).
- *Gospodarowanie odpadami - właściwa segregacja śmieci.*

Były to zajęcia mające na celu zapoznanie z zasadami i kolejnymi etapami segregacji śmieci. Do realizacji tych zagadnień wykorzystane zostały dostępne w ekopracowni pojemniki do segregowania odpadów. Dodatkowym elementem wzmacniającym te działania było przyłączenie się szkoły (pod okiem koordynatora i realizatorki programu Klub Młodego Przyrodnika) do akcji zbiórki elektrośmieci *Zbieraj z klasą* organizowanej przez firmę Remondis. W wyniku zbiórki szkoła zebrała około 1000 kg elektrośmieci, uzyskując za to punkty, wymieniane na nagrody. Poprzez realizację tego punktu programu Klubu Młodego Przyrodnika z pewnością nastąpiło kształtowanie lub pogłębianie świadomości ekologicznej młodzieży, zachęcanie do wprowadzania zasad segregacji odpadów w życie, kształtowanie nawyków właściwego postępowania z odpadami, a przy okazji wsparcie szkoły w pozycje książkowe, które mogą być przeznaczone na

nagrody dla uczniów. Uczniowie przebywający w ekopracowni z dużym zaangażowaniem dokonywali segregacji śmieci, do czego zmuszały i jednocześnie inspirowały pojemniki do segregacji.

- *Jak ekologicznie gospodarować energią i wodą w swoim domu?*

W czasie zajęć, zadaniem uczniów było znalezienie maksymalnej liczby sposobów oszczędzania wody i energii. Zebrane materiały posłużą do opracowania scenariusza filmu propagującego ten problem.

- *Dlaczego niektóre rośliny lubią….owady?*

Realizacja tego punktu programu nastąpiła poprzez obserwację roślin owadożernych dostępnych w ekopracowni. Uczniowie wyjaśniali zjawisko owadożerności roślin i ich przystosowania. Wyszukiwali informacji w Internecie na temat ekosystemów w pobliżu Łodzi, gdzie można te rośliny spotkać.

- *Zasady uprawy roślin doniczkowych.*

Uczniowie poszerzyli wiedzę na temat wymagań np. pH gleby, zasad przesadzania, sposobów rozmnażania, w tym wegetatywnego na przykładzie fiołka afrykańskiego. Poznali także rośliny przystosowane do gleb kwaśnych i zasadowych.

- *Czym pachnie burza?*

Uczestnicy zajęć wyjaśniali zjawiska elektryzowania i wyładowania elektrycznego (także na lekcjach fizyki w kl. II). Doświadczalnie wykorzystano maszynę elektrostatyczną dostępną w zasobach ekopracowni. Omówiono powstawanie i właściwości ozonu oraz jego rolę dla człowieka. Zwrócono uwagę na bezpieczne zachowanie się człowieka w czasie burzy.

- *Owady społeczne.*

W czasie zajęć uczniowie określali rolę pszczół w przyrodzie i znaczenie ich dla człowieka. Poszukiwali też w zasobach Internetu przyczyn zmniejszania się liczebności populacji pszczół i ewentualnych sposobów przeciwdziałania temu problemowi.

- *Zachowania ekologiczne w przeciętnej polskiej rodzinie*.

Uczniowie opracowali ankietę skierowaną do swoich rówieśników, przeprowadzili ją, przeanalizowali wyniki, wysunęli wnioski.

Zrealizowane tematy znalazły odzwierciedlenie w zapisach dziennika zajęć pozalekcyjnych „Klubu Młodego Przyrodnika”. Wiele z nich było promowanych na stronie internetowej szkoły oraz w ramach oficjalnego szkolnego fanpage’a na portalu społecznościowym Facebook.

Wszystkie podjęte działania przyniosły bogaty wachlarz efektów ekologicznych w postaci poszerzonej wiedzy i umiejętności uczniów dotyczących zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym czy ochroną środowiska. Wpłynęły na ich świadomość dotyczącą potrzeby podejmowania w codziennym życiu zachowań ekologicznych i ukształtowały

niektóre z nich np. segregacji śmieci. Zwróciły uwagę na piękno przyrody, zachęciły uczniów do obserwowania i dokumentowania różnych zjawisk i obiektów przyrodniczych. Umożliwiły także młodzieży realizację własnych zainteresowań, pomysłów, poszerzyły ich kreatywność (np. redakcja gazetki ekologicznej). Dodatkowo przy zastosowaniu nowoczesnych metod pracy z uczniem rozbudziły ciekawość świata oraz wpłynęły na osiągnięcia w konkursach, a także w uzyskaniu wysokiego wyniku egzaminu gimnazjalnego w części przyrodniczej.
Realizacja programu *Klubu Młodego Przyrodnika*, z wykorzystaniem zasobów i możliwości ekopracowni zwanej LABORATORIUM MŁODEGO PRZYRODNIKA" w Publicznym Gimnazjum nr 17 im. Bohaterów Monte Cassino w Łodzi, dało szansę uczniom naszej szkoły na edukację przyrodniczą w warunkach na miarę XXI wieku.

Rekomendacja: Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 18 im. prof. Jana Karskiego
91-705 Łódź, ul. Mostowskiego 23/27

Międzygimnazjalny Konkurs Informatyczny „Cybernetyczny Krąg”

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Anna Janik**
2. Specjalność/przedmiot: **informatyka**
3. Dyrektor szkoły: **Ilona Bulska**

Anna Janik jest pomysłodawcą i organizatorem Międzygimnazjalnego Konkursu Informatycznego „Cybernetyczny Krąg”, który od 12 lat cieszy się dużym uznaniem wśród uczniów i nauczycieli, w ramach 7 różnorodnych kategorii, a swoim zasięgiem obejmuje młodzież z Łodzi i powiatu łódzkiego. Patronat nad Konkursem sprawuje ŁCDNiKP.

Przez okres 4 lat była koordynatorem Ogólnopolskiego Projektu „Szkoła Odkrywców Talentów”, którego celem było przeprowadzanie w szkole systematycznych działań z uczniem zdolnym. Efekt – certyfikat dla szkoły, a dla uczniów nowatorskie formy zajęć na platformie. Przez okres 3 lat była koordynatorem ogólnopolskiego projektu „E – Akademia Przyszłości”, w którym realizowane były na terenie szkoły zajęcia z uczniem zdolnym poprzez platformę elearningową. Nagrodzeni uczniowie brali udział w Ogólnopolskim Seminarium Talentów oraz warsztatach prowadzonych przez nauczycieli akademickich uczelni. Od 5 lat jest koordynatorem Ogólnopolskiego Programu „Szkoła Bezpiecznego Internetu”. Wraz z uczniami podejmuje różnorodne inicjatywy polegające na świadomym i bezpiecznym korzystaniu z sieci. Przeprowadza konkursy, testy, quizy dla młodzieży organizując w szkole „Tydzień Bezpiecznego Internetu”. Jest autorką programu komputerowego „Klasyfikacja półroczna i roczna w gimnazjum”, który wdrożyła w szkole w latach 2001-2006. Przez 9 lat była pomysłodawcą i realizatorką szkolnego miesięcznika „Szkolniak”, w którym młodzież rozwijała własne literackie uzdolnienia. Zaprojektowała, wykonała i prowadzi od 15 lat szkolną witrynę WWW, na której uczniowie oraz nauczyciele zamieszczają własne publikacje oraz promują akcje charytatywne. Jest liderem Ogólnopolskiego Programu Giodo „Twoje Dane – Twoja Sprawa”. Podejmuje i inicjuje w szkole różnorodne przedsięwzięcia w zakresie ochrony danych osobowych i prawa do prywatności uczniów i nauczycieli. Uczniowie Pani Anny Janik w latach 2014-2015 zostali wyróżnieni zaproszeniem na ogólnopolskie seminarium ochrony danych Giodo, na którym zaprezentowali program edukacyjno-artystyczny dotyczący ochrony danych „7 dni z życia kowalskiego”. Pani Anna Janik w roku szkolnym 2015/2016 zrealizowała w szkole autorski projekt gry planszowej –

edukacyjnej „Twoje Dane - Twoja Sprawa”, który okazał się najciekawszą ogólnopolską inicjatywą edukacyjną, a autorka zdobyła prestiżowe 1 miejsca oraz tytuł najciekawszej inicjatywy GIODO oraz nagrodę „Złote Pióro Programu”. W roku szkolnym 2016/2017 prowadziła autorski Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „TWOJE Dane - Twoja Sprawa”, w ramach VII edycji programu GIODO. W autorskim projekcie pani Anna Janik bierze udział 48 szkół z Polski. Współorganizatorem jest Generalny Inspektor Danych Osobowych w Warszawie. Na ogólnopolskim seminarium w październiku 2016 r. w Warszawie wystąpiła jako lider i prowadziła zajęcia warsztatowe dla koordynatorów programu z Polski. Publikuje materiały własne poprzez GIODO - udostępniane nauczycielom z różnych placówek w Polsce.

Wybrane osiągnięcia Pani Anny Janik: 2001 r. – 1 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie Multimedialnym *Prezentacje europejskie*; 2004 r. – 1 miejsce w Wojewódzkim Konkursie *Pierwsza pomoc to łatwe* w ramach Ogólnopolskiego Programu *Kacper – dziecko bezpieczne na drodze*; 2003 r. – 1 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie Informatycznym *Kartka świąteczna*; 2003 r. – 1 miejsce Centrum Zajęć Pozaszkolnych nr 3 *Prezentacja moje hobby*; 2005 r. – laureat Ogólnopolskiej Olimpiady Informatycznej; 2006 r. – 4 finalistów Ogólnopolskiego Konkursu *Kacper Ratownik*; 2006 r. – 2 miejsce Wojewódzki Konkurs *Miasta Partnerskie Łodzi*; 2007 r. – 1, 2, 3 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie Informatyczno – Matematycznym; 2008 r. – 1 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie Biologiczno - Informatycznym *Trening ratuje życie*; 2010 r. – 2 miejsce i wyróżnienie w Międzygimnazjalnym Konkursie Informatycznym *Kartka świąteczna*; 2011 r. – 1, 2, 3 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie Informatycznym *Szkoła Bezpiecznego Internetu*; 2012 r. – 1, 2 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie *Bezpieczeństwo w sieci*; 2013 r. – 1, 2 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie *Łodź w oczach artysty*; 2014 r. - 1 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie *Zapomniani Łodzianie* Centrum Dialogu M.Edelmana. 2015 r. – 2 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie Łódź Miasto Wielokulturowe *Okno na Bałuty*; 2015 r. – 1 miejsce Finale Wojewódzkiego Konkursu *Łódź na morzu wyobraźni*; 2015 r. – 2 miejsce w Międzygimnazjalnym Konkursie *Irlandia – Szmaragdowa Wyspa*.

Pani Anna Janik jest koordynatorem programu CYFROWA SZKOŁA, realizującego wieloletni program rządowy rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji.

Rekomendacja: Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 18 im. prof. Jana Karskiego
91-705 Łódź, Tadeusza Mostowskiego 23

Maraton Matematyczny

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Dorota Klimczak**
2. Specjalność/przedmiot: **matematyka**
3. Dyrektor szkoły: **Ilona Bulska**

Pani Dorota Klimczak samodzielnie poszukuje i inicjuje nowe rozwiązania w obszarze edukacji. Jest organizatorem i pomysłodawcą *Maratonu Matematycznego*, podczas którego uczniowie klas trzecich dobrowolnie spędzają w szkole, w sobotę 12 godzin i rozwiązują zadania matematyczne. Przedsięwzięcie łączy wiedzę i umiejętności w zakresie matematyki, chemii i geografii. Należy podkreślić, że uczniowie pracują aktywnymi metodami nauczania, stosowane są różne formy pracy. Nauka jest dobrą zabawą, podczas której młodzież się integruje, współpracuje i wzajemnie sobie pomaga.

Nauczycielka promuje wykorzystywanie wiedzy matematycznej do działań sportowych. Uczniowie chętnie uczestniczą i zajmują znaczące miejsca w konkursach np. Ogólnopolski Konkurs *Orientuj się i licz*, *Mistrzostwa Szkół Województwa Łódzkiego w Biegu na Orientację*. Młodzież rozwija się intelektualnie i fizycznie, a udział w konkursach ma również pozytywny wpływ na zdrowie i dobre samopoczucie.

W ramach orientacji zawodowej, wzbogaca wiedzę uczniów w celu poznania uzdolnień, predyspozycji i umiejętności z uwzględnieniem wpływu na dalszą ścieżkę kształcenia. Ponadto daje możliwości poznawania ciekawych zawodów i zawodów przyszłości poprzez udział w konkursach zakończonych sukcesami: *Statystyka w karierze*, *Zawody przyszłości*. Pani Dorota Klimczak jest opiekunem młodzieży biorącej udział w WOŚP oraz współpracuje z Ratownictwem Medycznym, w ramach której ratownicy medyczni przeprowadzają zajęcia z pierwszej pomocy. Dzięki powyższemu uczniowie gimnazjum pozyskują praktyczną wiedzę z zakresu resuscytacji krążeniowo – oddechowej.

Szeroka gama zajęć dodatkowych prowadzonych przez panią Dorotę Klimczak i duże zainteresowanie uczniów w ich udziale przyczynia się do sukcesów w konkursach. Dzięki temu, duża grupa młodzieży uzyskuje dodatkowe punkty w rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych. Należy

podkreślić, że działania Pani Doroty Klimczak przyczyniają się do osiągania przez uczniów bardzo dobrych wyników na egzaminie gimnazjalnym.

Rekomendacja: Małgorzata Redlicka - doradca metodyczny ODZE ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 29 w Łodzi
92-306 Łódź, ul. Jurczyńskiego 1/3

Przyroda – to coś, co lubię....

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Hanna Gosa**
2. Specjalność/przedmiot: **biologia, edukacja dla bezpieczeństwa, lider wewnątrzszkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego**
3. Dyrektor szkoły: **Janusz Brzozowski**

Pani Hanna Gosa opracowała i z sukcesem wdrożyła autorski program edukacji biologicznej dla działań pozalekcyjnych mających na celu zwiększenie efektywność procesu kształcenia. Podczas zajęć pozalekcyjnych nauczyciel stosuje w pracy z uczniami również metody aktywizujące. Działania podejmowane w ramach koła zainteresowań bazują na obserwacji żywych okazów w ich naturalnych środowiskach (podczas zajęć terenowych): Ćwiczenia w rozpoznawaniu pospolitych gatunków drzew w okolicy szkoły; Ćwiczenia w rozpoznawaniu introdukowanych gatunków drzew i krzewów w Parku Źródliska czy Lesie Łagiewnickim. Prowadząc zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne korzysta z niestandardowych pomocy naukowych - przykładem może być wykorzystywanie narządów i układów narządów świni do poznawania budowy i fizjologii człowieka. Kolejną inicjatywą jest opracowanie programu zajęć terenowych realizowanych w ramach lekcji oraz sobotnich wycieczek po Łodzi, w ramach których uczniowie pozyskują informację o historii miasta, jego założycielach, rozwoju przemysłu włókienniczego oraz spędzają aktywnie czas wolny w sobotnie przedpołudnie. Przykładowe tematy zajęć terenowych to: Czy Park na Zdrowiu jest zdrowy dla Łodzian?; Poznajemy historię i środowisko przyrodnicze Lasu Łagiewnickiego; Historia i przyroda Parku Źródliska I i II; Poznajemy historię dzielnicy Łódź- Widzew; Śladami łódzkich Rosjan. W ramach tych zajęć uczniowie klasy wychowawczej poznają firmy z terenu Łodzi i okolic oraz ich produkty. Efektem wyżej wymienionych działań jest rozwijanie zainteresowań naukami biologicznymi, historią Łodzi, poznawanie środowiska, kształtowanie postaw lokalnego patriotyzmu m.in poprzez nabywanie produktów wytwarzanych w Łodzi, województwie łódzkim czy Polsce.

Hanna Gosa jako nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa kładzie nacisk na praktyczne umiejętności uczniów w zakresie udzielania pomocy przedlekarskiej. W tym celu, współpracując z wydawnictwami Polskie Wydawnictwa Naukowe, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne oraz rodzicami uczniów pozyskała dwa fantomy, apteczki, komplet plansz

i podręczniki dla 4 uczniów. Opracowała szereg instrukcji pracy dla ucznia ułatwiających zgłębienie tematu i pozyskanie umiejętności praktycznych. Efektem jest kształtowanie umiejętności zachowywania się w sytuacjach trudnych, działania pod presją czasu i stresu.

Hanna Gosa jest szkolnym liderem wewnątrzszkolnego systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego, opracowała program dla uczniów oraz harmonogram działań w obszarze doradztwa zawodowego. Koordynuje działaniami w zakresie organizowania konsultacji indywidualnych dla uczniów i ich rodziców z doradcą zawodowym ŁCDNiKP, warsztatów dla klas I-III prowadzonych przez doradcę zawodowego oraz pedagoga i psychologa szkolnego, spotkań z pracodawcami z Łodzi i okolic zorganizowane przez doradcę zawodowego dla rodziców i uczniów klas III, wycieczek zawodoznawczych m.in. do zespołów szkół ponadgimnazjalnych, zakładów przemysłowych oraz do Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej ŁCDNiKP, udziału uczniów w konkursach organizowanych przez Ośrodek Doradztwa Zawodowego - Statystyka w Karierze, gdzie dwukrotnie w roku 2011 oraz 2013 uczniowie szkoły zajęli II miejsce, organizowanie spotkań otwartych z udziałem rodziców, przedstawicieli różnych zawodów. Efekty powyższych działań jest świadomy wybór przez uczniów dalszej ścieżki kształcenia oraz wyposażenie ich w informacje o ofercie edukacyjnej łódzkich szkół ponadgimnazjalnych - zawodowych i ogólnokształcących, uświadomienie uczniom relacji pomiędzy potrzebami rynku a profilem kształcenia specjalistów różnych branż. Lider za wzorcowe wdrażanie i realizację wewnątrzszkolnego systemu orientacji i poradnictwa zawodowego otrzymała certyfikat Lider Szkolnego Doradztwa Zawodowego oraz Kreator Innowacji.

Osoba rekomendujaca: Ewa Koper - nauczyciel konsultant w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Publiczne Gimnazjum nr 33
92-108 Łódź, ul. Janosika 136

Oswajamy matematykę i chemię

1. Imię i nazwisko nauczyciela: **Małgorzata Morawska**
2. Specjalność/przedmiot: **chemia, mateamtyka, informatyka**
3. 4. Dyrektor szkoły: **Maria Jolanta Chojnacka**

Pani Małgorzata Morawska opracowała i z sukcesem wdrożyła autorski program zajęć pozalekcyjnych *Oswajamy matematykę i chemię*. Jest to program adresowany do uczniów posiadających orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej o dysleksji. Na zajęciach wdraża trening percepcji wzrokowo-ruchowej ułatwiający rozwiązywanie zadań z matematyki i chemii, podczas których wykorzystuje przygotowywane przez siebie quizy, zadania, wykorzystując różnorodne metody i środki dydaktyczne. Motywuje uczniów do samodzielnej pracy, korzystania z pomocy rówieśników – kolegów zdolniejszych oraz nauczyciela. Efekty wdrożonych działań to uczniowie z dysleksją chętniej uczestniczą w zajęciach, z roku na rok wzrasta zainteresowanie nimi, uczniowie nabierają śmiałości w proszeniu o pomoc, doskonalą umiejętność uczenia się, współtworzą sytuacje edukacyjne, które są metodami projektowymi, uczą się korzystać z kalkulatora, dokonywać selekcji informacji, mają trening rachunkowy, lepiej współpracują w grupie na zajęciach edukacyjnych z chemii i matematyki, chętnie angażują się w dodatkowe prace w środowisku szkolnym, czują się bardziej dowartościowani.

Pani Małgorzata Morawska zainspirowana radością z prowadzenia zajęć dla uczniów z dysleksją napisała własny program koła chemicznego adresowanego do uczniów zdolnych pt. *Z chemią za pan brat*. Celem tych zajęć jest poznawanie przez uczniów tajników wiedzy chemicznej, pracy w laboratorium technologii chemicznej, rozwijanie zainteresowań przedmiotem, wrażliwości chemicznej, oprócz głównego celu, którym jest przygotowanie uczniów do konkursu przedmiotowego. Nauczyciel czerpie radość z prowadzenia tych zajęć i ma satysfakcję z dobrze spożytkowanego i spędzonego czasu wolnego - pozalekcyjnego swoich uczniów. Efekty wdrożonych działań to rozwijanie zainteresowań przedmiotem wykraczającym poza program, wytwarzanie przez uczniów sytuacji problemowych i ich rozwiązywania samodzielnie lub we współpracy z nauczycielem, promowanie postaw ekologicznych. Uczestnicy koła biorą udział w promocji szkoły poprzez prowadzenie zajęć dla młodszych kolegów z sąsiednich szkół podstawowych. Ponadto nauczyciel prowadzący

powiedział, że „czas spędzony z młodzieżą to niesamowite przeżycie i świetna zabawa”.

Pani Małgorzata Morawska jest nauczycielem twórczym, kreatywnym z ciepłym i serdecznym stosunkiem do młodzieży. Służy im często pomocą i wsparciem. Chętnie współpracuje z nauczycielami, przygotowując imprezy szkolne, pomaga tworzyć stronę czy facebook szkoły. Prowadzi działania mające na celu promocję szkoły: Opracowała i wdrożyła oryginalny program zabaw dla uczniów odwiedzających pracownię chemiczną w czasie akcji *Drzwi otwarte*. Przygotowała zaproszenia, karty *zachętki* oraz scenariusze lekcji dla uczniów szkół podstawowych odwiedzających gimnazjum w ramach promocji szkoły. Pani Małgorzata Morawska uczestniczy w działaniach UKS „Orientuś”, jest sędzią biegów na orientację i mobilizuje młodzież do dodatkowych działań łączących aktywność sportową z wysiłkiem intelektualnym np. *Turystyczny marsz na orientację*.

Małgorzata Morawska została wyróżniona przez Kapitułę Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego tytułem i certyfikatami: *Nauczyciel Innowator* oraz *Kreator Innowacji*.

Osoba rekomendująca: Ewa Koper - nauczyciel konsultant w Ośrodku Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

Akademia
Twórczego Dyrektora Szkoły Podstawowej

ZŁOTE CERTYFIKATY TWÓRCZEGO DYREKTOR SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Na początku roku szkolnego 2017/2018 po raz pierwszy wręczono złote certyfikaty dla Twórczego Dyrektora Szkoły Podstawowej.
Złotym Certyfikatem Twórczego Dyrektora Szkoły Podstawowej honorowani są przedstawiciele kadry kierowniczej placówek edukacyjnych, w których prowadzone jest innowacyjne kształcenie dzieci. Tytuł ten poświadcza, iż osoby nagrodzone tym tytułem wyróżnia efektywność, skuteczność, kreatywność i innowacyjność w zarządzaniu placówką oświatową.
W tej kategorii wyróżniono dyrektorów sześciu łódzkich szkół podstawowych. Są to:

1. Elżbieta Jurek - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 29 im. Jana Kochanowskiego w Łodzi.
2. Krzysztof Durnaś - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 35 im. Mariana Piechały w Łodzi.
3. Paweł Miszczak - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 44 im. prof. Jana Molla w Łodzi.
4. Bogumiła Cichacz - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 70 im. Stanisława Wyspiańskiego w Łodzi.
5. Bożena BędzińskaWosik - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 81 im. Bohaterskich Dzieci w Łodzi.
6. Wiesława Sobczyk - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 202 im. Jana Pawła II w Łodzi.

Szkoła Podstawowa nr 29 im. Jana Kochanowskiego
ul. Przędzalniana 70; 90-338 Łódź
tel./fax (+48) 42 256 72 71
sp29@szkoly.lodz.pl www.sp29.szkoly.lodz.pl
NIP 728-11-61-223 / REGON 000731962

Kuźnia Mistrzów Mowy Polskiej

Elżbieta Jurek

Wybrane zagadnienia z działalności innowacyjnej Szkoły Podstawowej nr 29 w Łodzi

Twórczy Dyrektor Szkoły Podstawowej

Niepozorna mała szkoła z 1958 r. otoczona …brakiem osiedli mieszkaniowych… ale za to otoczona drzewami – świadkami historii rodziny Scheiblerów. Jej boisko to dawne elizjum poscheiblerowskie, a najbliższe otoczenie to dziedzictwo kultury jakim jest Księży Młyn ze swoimi famułami, fabrykami, dziś loftami, koleją, strażą, parkami i folwarkiem, które pamiętają łódzkie fajki.

Znalazła się niechcący w tak znamienitym gronie instytucji jak PWSTiF, ŁSSE, Muzeum Pałac Herbsta, Muzeum Kinematografii i ASP. Skoro los tak chciał, by patronowana przez Jana Kochanowskiego szkoła znalazła się tu i teraz w takim właśnie sąsiedztwie, to podjęliśmy wyzwanie, organizując kolejne edycje jedynego w Łodzi konkursu wiedzowego i fotograficznego pod znamiennym tytułem **„Sąsiedztwo zobowiązuje – poznajemy historię Księżego Młyna”**. Konkurs dzięki współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Łodzi, TOnZem, Centrum Fotografii PTTK, Muzeum Kinematografii i Muzeum Pałac Herbsta nabierał rozmachu i stawał się z każdym rokiem coraz szerszą imprezą – majowym świętem Małej Ojczyzny. Zmaganiom młodych łodzian zawsze towarzyszyła oprawa artystyczna tzn. spektakl w wykonaniu naszego koła teatralnego Spoko, a to zainspirowało pracowników Muzeum Kinomatografii do włączenia nas, jako współorganizatorów, w obchody urodzin Anny Scheibler. Tak więc od trzech lat nasi uczniowie oprócz tematycznych, inspirowanych historią naszego miasta spektakli, prezentują swoją wiedzę o Łodzi, zasiadając w jury konkursów organizowanych dla zwiedzających. Oprowadzają gości po muzeum i dzielą się wiedzą o swojej małej Ojczyźnie. Jednym ze spektakli urodzinowych był spektakl pod tytułem „Łodziologia stosowana – dziatwa w Łodzi rozkochana”, który powstał w oparciu o książkę łódzkiej pisarki

Grażyny Bąkiewicz „A u nas w domu". Emerytowana nauczycielka historii barwnie i ze swadą opisała w niej dzieje rodziny Scheiblerów. Zainspirowani tą książką stworzyliśmy innowację pedagogiczną i wpisaliśmy ją do kanonu omawianych w szkole lektur, dzieci zaś poznały pisarkę i przez cały rok wraz z rodzicami w sobotnie przedpołudnia spotykały się z panią Beatą Arabską – łódzką przewodniczką i Katarzyną Tarkowską – łódzką aktorką, wzbogacając się o niepowtarzalną edukacyjną wartość.

Nasze starania w kierunku wychowywania świadomych swej lokalnej tożsamości młodych obywateli, znakomicie wpisały się w ogólnopolską akcję Centrum Edukacji Obywatelskiej tj. program pt. **Szkoła Demokracji** finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego EOG. Stworzyliśmy Samorząd Uczniowski, który ma ogromną świadomość na czym polega samorządność i jak można ją przekuć w dobro ogólne. Oprócz poważnej kampanii wyborczej i wyborów samorządowych opartych na ogólnych procedurach wyborczych nasi uczniowie piszą raporty ze swojej działalności, organizują konsultacje społeczne, wewnętrzny szkolny budżet obywatelski, decydują o imprezach, asortymencie w sklepiku szkolnym, grach planszowych w kąciku gier w myśl zasady, że „**Nie ma czegoś takiego jak zły pomysł, zawsze natomiast istnieje pomysł lepszy" -** *C. Samuel Micklus*. Te pomysły zbieramy w oparciu o: wywiady z uczniami, skrzynkę – ***Tornister z trudnymi tematami do rozmów z uczniami,*** rozmowy i konsultacje w klasach podczas godzin wychowawczych, ankiety, skrzynkę mailowa. Oprócz pomysłów na bezpieczne i aktywne spędzanie przerw w Sali gier planszowych, w Sali gimnastycznej prowadząc rozgrywki zespołowe np. w ringo, przy stołach tenisowych, trambambuli, w kącikach plastycznych, przy stolikach naściennych grając w warcaby czy szachy, z maluchami na parterze organizując im tory przeszkód czy też wspólne czytanie, powstawały pomysły doraźne tzn. „**szalone dni"** np. dzień wesołej, roztańczonej szkoły z przerwami tanecznymi, mini-kursem tańca czy własną listą przebojów lub „**kolorowe dni"**, kiedy to uczniowie ubierali się na czerwono – walentynki, na zielono – pierwszy dzień wiosny, niebiesko – dzień solidarności z osobami cierpiącymi na autyzm. Postanowiliśmy w tym roku wykorzystać kalendarz świąt nietypowych i zorganizować szkolne happeningi z okazji np. *Dnia spadającego liścia, Dnia miłego słowa,* czy też *Dzień gumy do żucia* z jej wszystkimi za i przeciw. Jednym z lepszych pomysłów SU stało się przyznawanie **„Przywileju korzyści"**. Jest to specjalny **bilecik oznaczony pieczątką szkoły, jednorazowego użytku, do wykorzystanie w trudnej szkolnej sytuacji np. kartkówka, nieprzygotowanie, brak stroju, zła ocena itp.** Warte podkreślenia jest to, że przedstawiciele samorządu uczestniczą w spotkaniach Rady Rodziców przekazując im bezpośrednio swoje spostrzeżenia, potrzeby czy inicjując wspólne akcje takie jak klasowe

nocowania uczniów, rodziców i nauczycieli, wspólne rozgrywki sportowe w siatkówkę, klasowe popołudniowe rodzinne wigilie, innowacje dla całej rodziny realizowane w soboty lub piątkowe popołudnia np. *Teatr i My* czy *Mały Szef Kuchni,* wspólne obchody tradycyjnych, polskich zapustów pod nazwą *Ostatki dla dorosłych,* połączone z występami rodzinnymi i teleturniejami np. Koło Fortuny, pikniki rodzinne w czerwcu jako wielkie święto rodziny pod różnymi hasłami, np. *Raz na ludowo, Dobre bo łódzkie, Zapomniane podwórka*, oraz jesienny piknik na dobry początek w ostatnim roku pod hasłem łączącym ideę twórczości Kochanowskiego z ideą zdrowego stylu życia *Na zdrowie.*

Jesteśmy w bardzo nielicznym gronie polskich szkół podstawowych, które zdobyły Certyfikat Szkoły Demokracji. Cieszy nas fakt, że młodzież nie poprzestała na mającym ważność do końca 2017 r. certyfikacie tylko podjęła kolejne wyzwania i jest w trakcie zdobywania następnego tytułu Szkoły Demokracji.

Pojmowanie postaw proobywatelskich i prolokalnych nie jest łatwym wyzwaniem dla uczniów reformowanej szkoły, w dobie tak silnych rozbieżności ideowych, tak różnie pojmowanych wartości i tak niskiej tolerancji. Tym mocniej cieszy nas fakt tworzenia szkoły obywatelskiej, rodzinnej, bezpiecznej, uskrzydlającej, tak jak w książce Janiny Porazińskiej, gdzie autorka wraz z jej bohaterem Janem Kochanowskim zastanawiają się „Kto mi dał skrzydła?", skrzydła twórcy polskiej poezji renesansowej. Takie właśnie myślenie o szkole jako harmonijnej, spójnej w działaniu i w celach instytucji doprowadziło nas do kolejnego pomysłu Ogólnołódzkiej Imprezy Kulturalnej o charakterze konkursowym. Bo skoro patronem jest Jan z Czarnolasu, a my jesteśmy uczniami mocno osadzonymi w swojej lokalnej tożsamości to nie może zabraknąć staranności i dbałości o język ten pisany i ten mówiony.

I tak się zaczęło, pierwszy w **Łodzi KKK – Konkurs Kaligraficzno-Krasomówczy** zaczął żyć swoim życiem od 2010 r. i ma już osiem edycji. Rozpropagowaliśmy zapomnianą sztukę pięknego pisania do tego stopnia, że dziś w wielu szkołach funkcjonują kółka kaligrafowania. Zgłaszają się do nas na warsztaty i na konkursy dzieci nie tylko z łódzkich szkół, ale także dzieci ze Rzgowa i Rogowa. Krasomówstwo przestało przerażać uczniów i nauczycieli, stąd coraz większa liczba chętnych, by snuć opowieści z rokrocznie zmienianą myślą przewodnią w tle, np. *Mój autorytet, Ale kino!*. *To naprawdę ważne* – takie hasło towarzyszyło tegorocznej edycji konkursu i ku wielkiej naszej uciesze zmobilizowało uczestników do bardzo ciekawych przemyśleń na temat wartości, tolerancji, wzajemnej akceptacji. Na scenie zawsze pojawia się spektakl wspomnianego już wcześniej szkolnego teatru Spoko z udziałem tak znamienitych gości jak Kochanowski, Kołłątaj, Korczak. Rokrocznie na podsumowaniu Święta Języka Ojczystego gromadzą

się w naszej szkole ludzie, którym nie jest obojętny los mowy polskiej. Radiowcy, twórcy literatury, politycy, Mistrzowie Mowy Polskiej, którzy doceniając nasze starania zgłosili Szkołę Podstawową nr 29 w Łodzi do *Tytułu Kuźni Mistrzów Mowy Polskiej*, przyznawanego przez Kapitułę *Akademii Mistrzów Mowy Polskiej*. W czerwcu 2015 roku w zamku Królewskim w Warszawie znaleźliśmy się wśród 5 instytucji nominowanych, by we wrześniu 2015 w Chorzowskim Domu Kultury odebrać tytuł Kuźni Mistrzów Mowy Polskiej Vox Populi w plebiscycie na placówkę życia publicznego mającą niekwestionowane zasługi w pielęgnowaniu najlepszych wzorców polszczyzny.

Długo by pisać o wszystkich naszych działaniach, które, czy to mają charakter wychowawczy, tak jak innowacja *Jesteś sznureczkiem w pięknej makramie,* czy poznawczy jak *Historia miejsc nicią powiązana*. Zawsze dotykają wartości tożsamości lokalnej i zawsze preferują jednostkę w ujęciu społecznym, rodzinnym. Stąd też opinia o naszej szkole jako Rodzinnej, do której wracają absolwenci z kolejnym pokoleniem uczniów SP 29. Ta niezwykła staranność o to, by nikt nie był anonimowy, by każdy znalazł tu swoje miejsce i azyl dla własnego działania i samorozwoju, sprzyja powstawaniu nowych pomysłów tak u uczniów jak i nauczycieli.

Jesteśmy szkołą, która pragnie pokazać, że bez względu na położenie, otoczenie, infrastrukturę i ilość środków pozyskanych z BO, można stworzyć swój niepowtarzalny image, klimat, doceniając to co się posiada, przyglądając się bacznie potencjałowi ludzkiemu i historycznemu, specyfice otoczenia, że każda łódzka szkoła to ma, trzeba tylko to odnaleźć, nazwać i przekuć w działanie… a każda będzie wyjątkowa, ciekawa i niepowtarzalna.

Bogusława Pawlikowska – Rejkowska

- nauczycielka świetlicy, edukacji wczesnoszkolnej, terapeuta pedagogiczny.

Rozwój i integracja poprzez aktywność twórczą

Od 2003 roku zarządza świetlicą w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi.

Jest autorką innowacyjnych programów zajęć pozalekcyjnych dla różnych poziomów edukacyjnych pod wspólnym tytułem „Kolorowy świat". Po uzyskaniu akceptacji metodyków ŁCDNiKP, WODN, UŁ i zaprezentowaniu go studentom WSHE przez lata był on realizowany w naszej szkole.

Jest twórcą całorocznego innowacyjnego projektu *Świetlicowo kolorowo… bo ludowo*, który znakomicie wpisał się w Ogólnołódzki Projekt ŁCDNiKP oraz Fundacji Rozwoju Dziecka Jana Amosa Komeńskiego *Piękna nasza Polska cała,* którego była koordynatorką. Efekty tej innowacji można było

podziwiać na konferencji metodycznej z okazji targów edukacyjnych, a szkoła otrzymała certyfikat *W kręgu tradycji i kultury*.

Jest autorką publikacji i prezentacji multimedialnych, np. *Techniki plastyczne; Aktywność twórcza w młodszym wieku szkolnym*; zbioru scenariuszy zajęć *Tęczowa noc.*

Za wieloletnie prowadzenie Zespołu ds. Promocji Szkoły oraz organizację Pikników Rodzinnych na Księżym Młynie otrzymała II nagrodę w Przeglądzie Inicjatyw Edukacyjnych w kategorii imprez środowiskowych.

Zainicjowała przed laty spotkania przedszkolaków z dziećmi z I etapu edukacyjnego i organizuje je do dziś w formie innowacyjnych zajęć z zakresu np. zdrowego stylu życia *Serowe bałwanki*, *Jesienne wafelki*, *Domki na Księżym Młynie* czy też z kręgu kultury, np. *Zabawa w teatr, Cyrk przyjechał* z wykorzystaniem niekonwencjonalnych instrumentów, przyborów, chusty animacyjnej.

Nie przepuści żadnemu konkursowi plastycznemu. Ma na swoim koncie setki nagród, wyróżnień, ale przede wszystkim wdzięczność dzieci, u których dostrzegła talent i umiała go rozwinąć. Od strojenia w niezwykłe ozdoby choinek w konkursie Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi poprzez makiety *Strażaków – ratowników w akcji* w konkursie komendy wojewódzkiej, *Projekt Fabryki Polfa* – I nagroda w Konstantynowie Łódzkim, *Żywioły natury* – komiks przedstawiony na Międzynarodowym Festiwalu Komiksów nagrodzony przez Prezydenta Miasta Łodzi, aż po prace plastyczne do filmu PWSTFiT *Świat jest dobry, świat jest zły* zaprezentowanym na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym Era – nasze horyzonty, kartę świąteczną zakwalifikowaną do Rekordu Księgi Guinnessa oraz rękodzieło artystyczne i Lalki znad brzegu Wisły w Roku Wisły.

Od dwóch lat jest organizatorką Ogólnołódzkiego Konkursu Rodzinnego na Szopkę Bożonarodzeniową.

Wciąż poszukuje nowych wyzwań i nowych instytucji do współpracy: Polski Związek Głuchych – *Piramida Dobrej Woli* – warsztaty rękodzielnicze, polsko-amerykański program etno-eko *Krąg,* Stowarzyszenie Nasz Księży Młyn – Piknik Sąsiada, Kiermasz Kobiet Księżego Młyna, Dom Opieki Społecznej *Familia,* ŁSSE – Ogólnopolski Festiwal Sztuk Małego Dziecka.

Z własnej inicjatywy dzieliła się swoim doświadczeniem i nowatorskimi technikami plastycznymi ze słuchaczami Kolegium Nauczycielskiego w Zgierzu, słuchaczami kursu z pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej WODN oraz studentami WSP w Łodzi.

Jej praca jest bardzo ceniona przez doradców metodycznych ŁCDNiKP.

Najbardziej nietypowe w pracy Pani Bogusławy jest to, że zaszczepiona przed laty talentem i nauczycielską odpowiedzialnością, każdego dnia

niestrudzenie udowadnia swą wyjątkową odporność na chorobę zwaną wypaleniem zawodowym.

Bożena Krysztofiak

- nauczycielka matematyki i edukacji wczesnoszkolnej w Szkole Podstawowej nr 29 w Łodzi.

Matematykę można pokochać

Niezłomnie, nieprzerwanie, niestrudzenie z wielkim optymizmem i zaangażowaniem od 20 lat próbuje udowodnić uczniom, że Matematykę można pokochać, zaprzyjaźnić się z nią, a przynajmniej podać jej rękę, posłuchać, poczuć, dać szansę.

Pomysłodawczyni i organizatorka od roku 2000 Ogólnołódzkiego Konkursu Matematyczno-Logicznego *Mądra Sowa* dla uczniów klas III. Cieszył się on najwyższym uznaniem wśród łódzkich szkół publicznych i niepublicznych. Jego celem nadrzędnym było ukazanie młodym ludziom, iż umiejętności kojarzenia, dostrzegania zasad i prawidłowości matematycznych prowadzą do radzenia sobie w rozwiązywaniu codziennych problemów. Konkurs przez wiele lat był jedyną ogólnołódzką edukacyjną propozycją rywalizacji na tym polu dla uczniów I etapu edukacyjnego. Z biegiem lat zainteresowanie konkursem rosło i skupiało nawet 50 uczestników z 25 szkół (często z powodów organizacyjnych liczba uczestników była ograniczana).

Pani Bożena Krysztofiak opracowywała koncepcję konkursu (jest on skorelowany z ważnymi wydarzeniami w świecie kultury, np. z Rokiem Tuwima, czy innymi wydarzeniami, oto przykłady: *W magicznym świecie Hogwarthu, Spotkanie z Logo-ludkiem, Czy matematyka=zabawa?, Szlakiem bajek Tuwima, Niedługo wakacje – zwiedzamy Europę, Księży Młyn - miejsce niezwykłe*). Tworzyła innowacyjne zadania z wykorzystaniem krzyżówek, zagadek, rebusów, szyfrów matematycznych, tangramów, sudoku, magicznych kwadratów, zasad kierujących liczbami, wprowadzała coraz to nowe rozwiązania organizacyjne i technologiczno-informatyczne. Stawała się jednoosobową instytucją ds. krzewienia zamiłowania do matematyki, ambasadorem logicznego myślenia. Przez wszystkie te lata wśród jurorów zasiadał doradca metodyczny ŁCDNiKP wyrażając swoje uznanie dla jej wysiłku.

Od wielu lat prowadzi z własnej inicjatywy, zajęcia pozalekcyjne, zarówno dla uczniów zdolnych, jak i tych ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się**, w oparciu o program autorski** rozszerzający edukację matematyczną o elementy informatyki i gry matematyczno-logiczne. Inicjatywa „Pogotowie matematyczne” miała zminimalizować lęk przed matematyką i uaktywnić kontrolowaną pomoc koleżeńską.

Kolejne jej pomysły to *Matematyczne Bajanie, Omnibus I-III, Nie taka matma straszna…, Mistrz Matematyki, Mistrz Sudoku, Matematyka na 100,* współzawodnictwo międzyklasowe pt. *Matematyka małymi krokami.*

Szuka wciąż nowych rozwiązań na zainteresowanie dzieci i ich rodziców matematyką. Zmienia sposoby i zasady konkursowe, tak aby zachęcić wszystkich do stawienia czoła zagadkom logicznym. Za każdym razem z wielką precyzją opracowuje zadania, kieruje je do chętnych, prowadzi skrupulatnie dokumentację, szuka metod do zmotywowania młodych ludzi, aby przestali traktować matematykę jak zło konieczne, a znaleźli radość główkowania i rozwiązywania problemów matematycznych. Dziś jest to ciągle zadanie karkołomne. Wielu już by się poddało, ale nie Pani Bożena Krysztofiak.

Agnieszka Puta

- nauczycielka języka polskiego, opiekun Samorządu Uczniowskiego.

Wychowanie do samorządności

Człowiek orkiestra, autorka innowacyjnego programu do nauczania języka polskiego bez podręcznika pt. *Kto pyta nie błądzi* z wykorzystaniem metody dociekań filozoficznych, który od pięciu lat realizuje z ogromnym powodzeniem, a efekty bezpodręcznikowego nauczania z wykorzystaniem TIK widoczne były w wynikach sprawdzianu zewnętrznego.

Redaktorka strony internetowej szkoły, stworzyła i prowadzi blog sp29polski@wordpress.com dla uczniów, prowadzi profil szkoły na portalu społecznościowym Facebook. Prowadzi nowatorskie lekcje języka polskiego w pracowni komputerowej oraz z wykorzystaniem tablicy interaktywnej co w znaczący sposób wpłynęło na wzrost zamiłowania do lekcji języka polskiego wśród uczniów. Korzysta z aplikacji do tworzenia ćwiczeń interaktywnych online, przygotowuje autorskie materiały.

Zapalona orędowniczka *Budzącej się Szkoły*, nauczyciel poszukujący efektywnych form indywidualizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego poprzez stosowanie podczas lekcji metod skutecznego uczenia się oraz podstaw neurodydaktyki, dostosowywania wymagań do możliwości ucznia, budowania atmosfery sprzyjającej uczeniu się i kształtowaniu motywacji wewnętrznej uczniów, skutecznego diagnozowania potrzeb uczniów zarówno uzdolnionych, jak i wykazujących problemy w nauce, umiejętnie dobiera formy i metody uczenia do potrzeb uczniów, prowadzi zajęcia metodą „Ortografitti", konsultacji indywidualnych, zajęć wyrównawczych oraz przygotowujących do konkursów. Od lat wykorzystuje pocztę elektroniczną i czat do kontaktu z uczniami, rodzicami i absolwentami.

Agnieszka Puta jest zwolenniczką oceniania kształtującego, zaraża swoimi przekonaniami innych nauczycieli. Jest kochana przez uczniów i ceniona

przez rodziców, otrzymała tytuł *Człowieka Anioła* nadawany prze kapitułę Klubu Nauczyciela.

Od trzech lat szerzy ideę demokracji i wychowania obywatelskiego w szkole prowadząc w sposób niezwykle innowacyjny Samorząd Uczniowski.

Dzięki solidności i wielkiej dojrzałości pedagogicznej w traktowaniu uczniów zmobilizowała go do realizacji niezwykle trudnych jak na szkołę podstawową zadań, w ramach zdobywania certyfikatu Szkoła Demokracji w projekcie realizowanym przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Certyfikat 2015-2017 zdobyty. Obecnie SU przystąpił do zdobywania kolejnego na lata 2017-2019.

Rekonstrukcję samorządu oraz zasad jego funkcjonowania oparła o wyznaczniki samorządności opracowane przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w projekcie „Szkoła Demokracji" przeznaczonym dla gimnazjów i szkół średnich.

Celem nauczycielki jest budowanie u dzieci poczucia współsprawstwa, rzeczywistego wpływu na życie szkoły, aktywnych postaw samorządowych i obywatelskich. Systematycznie odbywają się zajęcia „Szkoły Demokracji", w których uczestniczą nie tylko zarządy klas, ale także uczniowie chcący realizować swoje pomysły, wspierać inicjatywy samorządowe, wpływać na podejmowane decyzje.

Samorząd uczniowski wybierany jest we wrześniu w powszechnych, demokratycznych wyborach, które poprzedzone są zbieraniem głosów poparcia przez kandydatów, losowaniem miejsca na liście wyborczej, debatą i kampanią wyborczą. Nad przebiegiem kampanii i jej zgodnością z ordynacją wyborczą czuwa komisja wyborcza i opiekun samorządu. Uczniowie uczą się zasad uczciwej rywalizacji, merytorycznej dyskusji, odpowiedzialności w podejmowaniu decyzji.

Pod opieką Pani Agnieszki Puty uczniowie nauczyli się dokonywać diagnozy potrzeb, przygotowywać narzędzia ewaluacji własnej pracy. Podejmowane działania zawsze konsultują z całą społecznością uczniowską poprzez ankiety, teczki pomysłów, konsultacje samorządowe, dyskusje podczas godzin wychowawczych. Świetnie temu służą, prowadzone przez uczniów ze wsparciem opiekuna, media samorządowe – zakładka samorządu na szkolnej stronie internetowej, grupa samorządowa na portalu Facebook, tablica ogłoszeń SU na korytarzu szkolnym, radiowęzeł, szkolny kanał YouTube. Dzięki tak rozbudowanym kanałom rozpowszechniania wiadomości samorząd skutecznie kontaktuje się z całą społecznością szkolną, przekazując zadania klasom, ogłaszając projekty i akcje, prezentując relacje promujące aktywność uczniów w szkole i poza nią.

Z inicjatywy opiekuna do kalendarza SU wpisane zostały spotkania

z dyrektorem szkoły, przedstawicielami rady rodziców, podczas których omawiane są potrzeby uczniów oraz kwestie finansowe. Uczniowie wnioskują o fundusze na nagrody, wycieczki, materiały niezbędne do prac samorządu, gry planszowe do kącika gier itp. Omawiane są także kwestie związane z funkcjonowaniem szkoły, organizacją czasu wolnego, zajęć w ramach profilaktyki. Dwa razy w roku uczniowie uczestniczą w zebraniu rady pedagogicznej składając sprawozdanie z realizacji planu SU.

Samorząd uczniowski ma także wpływ na nauczanie i ocenianie. Uczniowie mają prawo proponować tematykę zajęć, metody pracy, dokonują ewaluacji zajęć i projektów.

W nakręcanych filmach i redagowanych materiałach uczniowie podkreślają, iż czują się w szkole gospodarzami, podmiotowe ich traktowania sprawia, że wzrasta ich poczucie współodpowiedzialności za szkołę i całą społeczność uczniowską.

Szkoła Podstawowa nr 35 im. Mariana Piechały w Łodzi

91-013 Łódź
ul. Stanisława Tybury 4
tel. 42 651 61 20, 523 963 850
e-mail: sp35lodz@interia.pl

Krzysztof Durnaś
Przestrzeń dla edukacji
Twórczy Dyrektor Szkoły Podstawowej

Stare łacińskie przysłowie, które zazwyczaj kojarzymy ze światem medycyny mówi: *„Primum non nocere”.* Wydaje się, że jego przesłanie pozostaje aktualne także w edukacji. Myślę tutaj o skali zarówno makro jak i mikro. O edukacji w ujęciu systemowym i o edukacji, czy może bardziej o szkole w ujęciu bliskim każdemu nauczycielowi, dyrektorowi, uczniowi, rodzicowi. Filozofia „nie szkodzenia” mocno łączy się z filozofią dawania przestrzeni, stwarzania warunków, odkrywania nowych możliwości w szkole. Bogactwem edukacji zarówno na płaszczyźnie myśli pedagogicznej, jak i na płaszczyźnie praktyki szkolnej jest różnorodność. Historia pedagogiki pokazuje nam różne jej nurty. Wywoływane potrzebą chwili, zbadanym kontekstem działania, odpowiedzią na wyzwania czasów czy zwyczajnie ciekawością poznawczą. Różnorodność to stan, który jako dyrektor szkoły cenię najbardziej. Różnorodność działań, kształtowania własnych zainteresowań i zarażania nimi innych, przede wszystkim uczniów. Różnorodność pomysłów na siebie samego, jako nauczyciela i pedagoga. Różnorodność metod i form działania. Ta filozofia wskazuje, jak postrzegam moją szkołę.

Szkoła Podstawowa nr 35 w Łodzi to jedna z wielu placówek w mieście. Nie położona w elitarnej dzielnicy, ale też nie otoczona enklawami biedy. Z dumą przyjąłem zaproszenie do „Akademii Twórczego Dyrektora Szkoły Podstawowej”, nie ze względu na fakt, że chodzi tu o dyrektora, ale właśnie o szkołę. Filozofia tworzenia klimatu do rozwoju, do różnorodności działań zależy oczywiście od dyrektora. Od tego czy przypina, czy podcina skrzydła swoim nauczycielom. *Twórczy Dyrektor*, tylko wtedy zaprezentuje swoją twórczość gdy stanie przed znakomitą orkiestrą swoich nauczycieli. Poruszające i bardzo mądre wystąpienie Beniamina Zandera, w którym stwierdza, że ze zdziwieniem odkrył po wielu latach dyrygowania orkiestrą, że jest jedynym muzykiem, który w czasie koncertu nie wydaje dźwięku. Jego zadaniem jest, jak sam mówi: czynienie innych silnymi. Tak postrzegam

swoje zadanie jako dyrektor szkoły. Czynić innych silnymi, dawać im przestrzeń do realizacji.

Czy moja szkoła jest innowacyjna? Czy podejmujemy działania innowacyjne? Myślę, że tak. Dla przykładu kilka z nich chcę przedstawić. Od wielu lat grupa nauczycieli realizuje swoją przygodę z ocenianiem kształtującym. Cieszy mnie fakt, że byłem inspiratorem tego działania. Już od ponad 5 lat na lekcjach obecne są „metodniki", patyczki. Nauczyciele budują cele w języku ucznia i ustalają kryteria sukcesu. Z przyjemnością patrzyłem na to, jak moi nauczyciele stawali się mentorami dla innych nauczycieli w Polsce, opiekując się nimi w kursach OK, prowadzonych przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Odwiedzali nas nauczycieli z innych placówek oglądając, jak wyglądają takie „inne" lekcje.

Od wielu już lat, a w zasadzie od początku, gdy technologia pozwalała nam na pracę w chmurze wdrażaliśmy w szkole Office 365. Na początku nieporadnie, bez wsparcia, gdy wszystko było w powijakach i nie było szkoleń, poradników i opracowanych materiałów. Ponad 5 lat temu pierwsi nasi uczniowie zameldowali się w wirtualnych klasach, nauczyciele w wirtualnym pokoju. Dziś z satysfakcją patrzę na to, że narzędzia te stają się podstawowym wyposażeniem współczesnego nauczyciela.

Inny obszar naszych działań to tutoring. Od grudnia 2016 roku bierzemy udział w projekcie „Wychować człowieka mądrego", którego realizatorem jest Instytut Tutoringu Szkolnego. Ponad 120 uczniów objęliśmy w tym roku indywidualną opieką tutorską. 20 nauczycieli uczestniczy w szkoleniu dla tutorów. Poświęcają swój czas w soboty i niedziele, aby zaproponować uczniom pomoc w szukaniu drogi własnego rozwoju. Zdecydowanie widać różnice między pracą z zespołem klasowym, w którym czasami uczeń potrafi się ukryć, schować przed nauczycielem. Tutaj spotykamy się indywidualnie budując to, co w szkole istotne czyli relacje. Głęboko wierzę, że to dobra droga i przyszłość edukacji.

W poszukiwaniu różnorodności znajdziemy też nauczycieli, którzy zakochali się w działaniach teatralnych. Wiem, że to może nie jest bardzo innowacyjne działania, ale tylko na pierwszy rzut oka. W wielu szkołach działają koła teatralne. W przypadku naszej szkoły, nie ograniczamy działań teatralnych dla zdolnych, chętnych, zainteresowanych tym działaniem uczniów. Oferta skierowana jest do całego zespołu klasowego. Działania teatralne wspierana są przez aktora teatru lalkowego. W ostatnim roku oficjalnie ubrane w postać innowacji pedagogicznej pod tytułem „Teatr od kuchni". W realizację tego projektu zaangażowała się nawet obsługa szkolnej kuchni. Z nurtu działań teatralnych wyłoniły się także „wieczorne poczytanki", w trakcie których znani łodzianie, nauczyciele i rodzice czytają najmłodszym uczniom bajki i wiersze.

Ostatni rok szkolny to nowy obszar, którym zainteresowaliśmy uczniów. W klasach zagościły Ozoboty, na punkcie których dzieci oszalały. Kodujemy, programujemy. Uczymy od pierwszej klasy programowania w oparciu o najnowsze pomoce dydaktyczne, a nauczyciele testują nowe rozwiązania i pomoce dydaktyczne dzieląc się z ich autorami swoimi uwagami przed ich upowszechnieniem.

Wszystkie te działania tworzą obraz szkoły, w której nauczyciel może realizować swoje pasje i pomysły. Otrzymuje kredyt zaufania dla realizacji działań. Różnorodność to wiele barw szkoły, nowa oferta, odpowiedź na potrzeby ucznia. Twórczy dyrektor, to taka osoba, która wydobywa ze swoich nauczycieli ich talenty. Po pierwsze nie szkodzić! Uwierzyć w możliwości nauczycieli. Dać przestrzeń , bo edukacja to przygoda i każdego dnia może zdarzyć się coś ciekawego.

Nauczyciele Innowatorzy, Liderzy

Danuta Chrzan

- nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej z wieloletnim letnim stażem pracy.

Wprowadzam uczniów w świat sztuki i teatru

Od dawna w swoich działaniach dydaktycznych i wychowawczych skupia się na wprowadzaniu uczniów w świat sztuki i teatru. Innowacyjność tych działań polega na włączeniu w działania całych zespołów klasowych, a nie tylko wybranych, zdolnych i zainteresowanych tą formą uczniów.

W ostatnich latach autorka innowacji pedagogicznej „Teatr od kuchni", w której połączyła sztukę kulinarną z magią teatru. Od wielu lat organizuje wieczorne poczytanki, na które zaprasza znanych łodzian.

Od wielu lat współpracuje z Teatrem Arlekin organizując warsztaty teatralne wspólnie z aktorami teatru. Jest laureatką I nagrody konkursu „Dotknij Teatru" na najlepszy scenariusz teatralny, a obecnie jurorką tego konkursu, który organizuje Łódzki Klub Nauczyciela z okazji Dni Teatru.

Organizuje dzieciom kolonie „Letnia przygoda z teatrem". Od września Lider Zespołu Metodycznego Promującego Edukację Czytelniczą i Teatralną „Książka w teatrze, teatr w książce" w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 44

im. prof. Jana Molla

94-054 Łódź, ul. Kusocińskiego 100
Tel/fax 42 686 48 89 * e – mail:sp44lodz@poczta.onet.pl
www:sp44.com.pl

Paweł Miszczak

Innowacyjność w Szkole Podstawowej nr 44 im. prof. Jana Molla w Łodzi

Twórczy Dyrektor Szkoły Podstawowej

Innowacyjność w szkole oparta jest na szeroko pojętym programie Szkoła Promująca Zdrowie. Jesteśmy jedyną szkołą w Polsce, która realizuje projekt od samego początku, tzn. od 1992 r.

Realizujemy zadania związane z:

- Integracją wszystkich środowisk szkolnych i właściwych relacji między tymi środowiskami
- Promocją zdrowia, zapobieganiem chorobom i profilaktyką
- Promocją zdrowego stylu życia, aktywnością fizyczną, zdrowym odżywianiem, relaksem
- Tworzeniem zdrowych i bezpiecznych warunków pobytu i pracy w szkole.

Od 1990 r. posiadamy autorski plan rozwijania zainteresowań i zdolności dzieci oraz funkcjonowania szkoły. W tym czasie powstały liczne klasy autorskie. Działania te przekładają się na znakomite wyniki naszych uczniów w sprawdzianach po klasie VI, konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych o zasięgu miejskim i krajowym. Posiadamy dobrą renomę w środowisku lokalnym i miejskim. Jesteśmy posiadaczami Certyfikatu Lidera Organizacji Uczącej się.

Największym sojusznikiem w naszych działaniach byli i są rodzice, którzy w każdym momencie nas bardzo wspierają. Bardzo aktywnie remontowali sale, wyposażali je w nowe sprzęty i pomoce dydaktyczne oraz pozyskiwali sponsorów. To dzięki nim w każdej sali lekcyjnej pojawiły się zestawy audiowizualne a w następnej kolejności zestawy multimedialne oraz niezbędne pomoce dydaktyczne, sprzęty sportowe, instrumenty muzyczne i nagłośnienie oraz sala widowiskowa. Dyrekcja szkoły mobilizowała rodziców do współpracy, co przełożyło się na tworzenie znakomitej atmosfery w relacjach nauczyciele – rodzice.

Zaangażowanie dyrekcji i nauczycieli w proces wzbogacania bazy dydaktyczno – wychowawczej nie ustępowało rodzicom. Szkoła podlegała

systematycznym remontom ciągów komunikacyjnych, wymiany okien i po wielu latach starań - termomodernizacji całego obiektu szkolnego.

Do najciekawszych programów i projektów zrealizowanych przez szkołę należą:

- Autorski program „Ramię w ramię z najlepszymi", sfinansowany z funduszy unijnych. Pozyskaliśmy ok. 700 000 zł na zajęcia wspierające zainteresowania i rozwój dzieci oraz wyposażenie szkoły w sprzęt nagłaśniający, oświetlenie sceny w Sali widowiskowej, pracownię komputerową i inne pomoce dydaktyczne.
- Miejski projekt Wyjątkowy uczeń – „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy".
- Duży Plac Zabaw w ramach Rządowego programu „Radosna szkoła".
- Sala Zabaw w ramach Rządowego programu „Radosna szkoła".
- Strefa rodzinnej aktywności sportowej (dwa korty tenisowe, zewnętrzna siłownia, skocznia w dal, boisko do piłki plażowej, stoły ping-pongowe, szachownice) zrealizowana w ramach Budżetu Obywatelskiego.
- Moja wymarzona Ekopracownia ze środków WFOŚiGW.
- Rządowy Program Aktywna tablica – dwa zestawy (tablica z projektorem i laptopem) z projektu, 5 zestawów z funduszy pozyskanych od sponsorów.
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.
- Doposażenie gabinetu pielęgniarki z funduszy rządowych.
- Remont chodnika przed szkołą z funduszy Rady Osiedla.
- Mleko w szkole.
- Owoce i warzywa w szkole.
- Wolność oddechu.
- Łódź kontra choroby wątroby.
- Warsztaty zdrowego żywienia „Zielona kraina".
- „Między nami kobietkami".
- „Nasza Łódź".
- Zajęcia profilaktyczne Straży Miejskiej: „Bezpieczeństwo w domu, szkole, na ulicy", „Bezpieczeństwo w sieci", „Odpowiedzialność prawna nieletnich".
- Zajęcia profilaktyczne Policji – „Bezpieczeństwo w drodze do szkoły".
- Warsztaty z psychologiem z PPP „Jak skuteczniej się uczyć".
- Warsztaty z psychologiem „Budowanie pozytywnych relacji w grupie", „Rozwiązywanie konfliktów". „Cyberprzemoc i hejt w Internecie", „Radzenie sobie ze złością i agresją".
- Warsztaty z psychologiem dla rodziców „Budowanie pozytywnych relacji z dzieckiem".
- Warsztaty z psychologiem dla nauczycieli „Rozpoznawanie symptomów dziecka krzywdzonego".

Jesteśmy posiadaczami wielu certyfikatów podkreślających naszą aktywność społeczną: Certyfikaty Szkoły Promującej Zdrowie (Światowej Organizacji Zdrowia - WHO, Wojewódzkiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie, Miejskiej Sieci Szkól Promujących Zdrowie, Łódź Zdrowe Miasta i dwa Krajowej Sieci Szkół Promujących Zdrowie), „Szkoła Przyjazna dla sześciolatka", „Szkoła w ruchu", „Lider Organizacji Uczącej się", „Promotor recyklingu", „Pomnik Łodzian Przełomu Tysiącleci".

Jesteśmy posiadaczami Rekordu Certyfikatu „Rekord Guinnessa – Najdłuższy Pociąg Tuwima". Próbowaliśmy też ustanowić rekord w Kategorii „Największa orkiestra fletów gra kolędy" i „największy chór śpiewa piosenki o Łodzi".

Szkoła stwarza warunki i mobilizuje nauczycieli do wszechstronnego kształcenia i doskonalenia poprzez udział w warsztatach przedmiotowych, tematycznych i studiach podyplomowych, np.: logopedia, terapia pedagogiczna, język angielski, historia, informatyka, technika, doradztwo zawodowe, edukacja dla bezpieczeństwa, wychowanie fizyczne, religia. Posiadanie przez nauczycieli kwalifikacji do nauki wielu przedmiotów pozwoliło na utworzenie klasy dwujęzycznej z wykorzystaniem własnych zasobów kadrowych.

Szkoła stwarza warunki rozwoju fizycznego dzieci poprzez aktywny udział w zajęciach sportowych organizowanych przez UKS 44, UKS Aktywni 44. Zajęcia te obejmują: tenis ziemny, lekką atletykę, gry zespołowe, Aikido, Feetness. Rozwijamy też turystykę poprzez Rodzinny Klub Turystyki Pieszej „Dreptuś" – uczniowie wraz z rodzicami uczestniczą w rajdach pieszych po regionie łódzkim.

Dzieci mogą realizować swoje zainteresowania artystyczne na zajęciach:

- orkiestry dętej (jedynej w Łodzi, w szkole podstawowej),
- chóru szkolnego,
- koła teatralnego dla klas I – III,
- koła teatralnego dla klas IV – VII,
- koła teatralnego w języku angielskim,
- koła plastycznych – najciekawsze prace prezentowane są na stronie nauczyciela plastyki kidsarts,
- koła orgiami.

Ważnym elementem rozwoju zainteresowań i umiejętności są koła przedmiotowe: języka polskiego, języka angielskiego, historii, matematyki, ekologiczne, przyrodnicze, koło gier logicznych Logi – art., koło szachowe.

Szkoła jest organizatorem konkursów o zasięgu ogólnołódzkimi wojewódzkim:

- „Prawa dziecka, prawami człowieka” przy współpracy z Uniwersytetem Łódzkim pod patronatem Rzecznika Praw Dziecka, Łódzkiego Kuratora Oświaty, ŁCDNiKP.
- „Przyjaciel Przyrody” – przy współpracy: ze Szkołą Podstawową nr 42, Ogrodem Botanicznym, Ogrodem Zoologicznym i Stowarzyszeniem „Źródła” pod patronatem Łódzkiego Kuratora Oświaty i ŁCDNiKP.
- „Małych Form Literackich” przy współpracy z Biblioteką Publiczną i Poleskim Ośrodkiem Sztuki.
- Champion – konkurs języka angielskiego dla klas III.
- „Sianowije” – konkurs ozdób świątecznych z siana i słomy.
- Miting Skoku Wzwyż pod patronatem Artura Partyki.

Dopełnieniem atrakcyjności prowadzonych zajęć są innowacje pedagogiczne i programy autorskie. Do najważniejszych z nich należą:

- Edukacja regionalna – Łódź stolica Polski środkowej.
- Przyjaciel Przyrody.
- „Żyję świadomie i zdrowo”.
- Język angielski w edukacji wczesnoszkolnej.
- Informatyka @edu.
- Barwnie i kolorowo.
- „Czytam, myślę, wiem”.

Nauczyciele innowatorzy

Renata Kusztelak

- nauczyciel matematyki i informatyki.

Autor programu „informatyka@edu”

Pani Renata Kusztelak jest autorem programu „informatyka@edu” – programu informatyki (zajęć komputerowych) realizowanego od 2010 r. już w klasie IV (w naszej szkole informatyka jest realizowana już od klasy I przy współpracy z Fundacją „Akademia 44”). Głównym celem było doskonalenie umiejętności obsługi programów biurowych oraz wprowadzanie podstaw programowania w środowisku BALTIE i SCRATCH.

Pani Renata Kusztelak aktywnie współpracuje z instytucjami działającymi na rzecz Edukacji. Wśród nich jest ORE. Pani Renata pracowała w zespole autorów podręczników do matematyki dla II etapu kształcenia przygotowując materiały na platformę e-podręczniki.

Pani Renata Kusztelak została powołana przez Łódzkiego Kuratora Oświaty w skład Komisji Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Matematyki dla uczniów szkół podstawowych.

Pani Renata Kusztelak przygotowuje swoich uczniów do licznych konkursów z matematyki i informatyki. Jej uczniowie zajmują najwyższe miejsca w tych konkursach. Ponadto jest współorganizatorem konkursów matematycznych organizowanych przez metodyka przedmiotowego.

Pani Kusztelak w szkole pełniła funkcję Administratora Bezpieczeństwa Informacji. Obecnie jest administratorem Dziennika Elektronicznego Librus – Synergia oraz koordynatorem Programu OFFICE 365. Jest również przewodniczącym zespołu matematyczno – przyrodniczego.

Ilona Warycha

- nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej.

Autor programu „Przyjaciel Przyrody”

Pani Ilona Warycha jest autorem programu „Przyjaciel Przyrody”. W ramach programu realizuje zadania związane z ekologią, segregacją odpadów, przeprowadza doświadczenia, organizuje wycieczki do oczyszczalni ścieków, Ogrodu Botanicznego, Ogrodu Zoologicznego, obserwuje przyrodę w Parku na zdrowiu, Lesie Łagiewnickim.

Pani Ilona Warycha od 20 lat jest organizatorem Ogólnołódzkiego Konkursu Ekologicznego „Przyjaciel Przyrody” przy współpracy ze Szkołą Podstawową nr 42 w Łodzi. Konkurs odbywa się pod patronatem Łódzkiego Kuratora Oświaty i Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Pani Ilona Warycha od 15 lat pełni funkcję Koordynatora Zespołu Promocji Zdrowia. Pod jej przewodnictwem w szkole są organizowane akcje i realizowane zadania promujące zdrowie takie jak: Walka z hałasem, Stres, Serce, Oko. Również pod jej kierunkiem przygotowane zostały autoewaluacji promocji zdrowia w szkole i dwukrotnie złożone wnioski z sukcesem o Krajowy Certyfikat Szkoła Promująca Zdrowie.

Szkoła Podstawowa nr 70 im. Stanisława Wyspiańskiego w Łodzi

90-207 Łódź
ul. Rewolucji 1905 r. nr 22
tel. 42 632 66 51
e-mail: sp70lodz@op.pl

Bogumiła Cichacz

Można inaczej zgłębiać tajniki wiedzy, idąc ramię w ramię – dziecko z dorosłym

Twórczy Dyrektor Szkoły Podstawowej

Szkoła Podstawowa Nr 70 położona jest w centralnej części Łodzi, w dzielnicy Śródmieście. Jest to teren o cechach miejskich z zagospodarowaniem wymagającym rewitalizacji, ze względów historycznych i kulturowych. W analizowanym obszarze występuje głównie zabudowa mieszkaniowa wielokondygnacyjna, pochodząca z XIX i początku XX wieku, typu czynszowego o różnym standardzie, od reprezentacyjnych kamienic wielkomiejskich do „czynszówek" o skromnym standardzie i złym stanie technicznym. Jest to obszar o bardzo zagęszczonej zabudowie z podwórkami za frontami kamienic, o charakterze wąskich korytarzy, pozbawionych trawników, drzew i krzewów, położonych przy wąskich, ruchliwych ulicach. Koncentrują się tu takie problemy społeczne jak bezrobocie, bieda, niepełne rodziny i nierzadko towarzyszące im problemy patologiczne. Jednocześnie pogłębia się podział społeczny, przestrzenny i gospodarczy. Wśród różnorodności statusu społecznego rodzin uczniów uczęszczających do SP 70, wśród wielu rożnych problemów oraz czasem bagażu przykrych doświadczeń życiowych dzieci, zależało nam na stworzeniu szkoły przede wszystkim klimatycznej, ciepłej i otwartej. Nam czyli wszystkim pracownikom szkoły niezależnie od zajmowanego stanowiska.

Czy się udało? W szesnastym roku mojej pracy na stanowisku Dyrektora SP 70, z pewnością w głosie i sercu odpowiem TAK. Stawiamy w pracy na atmosferę domową, budowanie pozytywnych relacji, innowacyjną dydaktykę i ciepły klimat. Organizujemy wiele różnorodnych akcji, jak również chętnie przyjmujemy zaproszenia do włączania się w różnorodne działania. Staramy się, aby nasi uczniowie rozwijali swoja empatię, wspieramy kreatywność i rozbudzamy potrzebę odkrywania świata.

Jak to robimy? Oto kilka przykładów naszych działań. Warto sięgnąć pamięcią chociażby do „Dnia Hipopotama". Kiedy w 2004 roku padł *hipopotam* Hipcio w łódzkim ZOO, który był najstarszym mieszkańcem ogrodu i zarazem najstarszym *hipopotamem* nilowym w Europie,

zorganizowaliśmy akcję mająca na celu zainicjowanie zbierania funduszy na zakup hipopotama dla łódzkiego ZOO. Do akcji przyłączyło się wiele mediów, na boisku szkolnym powstał stworzony przez uczniów dwustukilowy model hipopotama, przetransportowany później lawetą w asyście całej szkoły do ZOO. Przez kilka dni na wszystkich przedmiotach mottem przewodnim był hipopotam. Pomysłom nie było końca; były zadania matematyczne, wiersze, łamigłówki, hipcio w historii i literaturze i wiele innych. Z perspektywy czasu myślę, że to był moment przełomowy naszej pracy. Uwierzyliśmy, że można inaczej zgłębiać tajniki wiedzy, idąc ramię w ramię – dziecko z dorosłym. Od tego czasu było coraz łatwiej planować i realizować różne przedsięwzięcia.

Poszukując nowych metod i rozwiązań pedagogicznych grono pedagogiczne zaczęło wykorzystywać w swojej pracy coraz częściej metody pedagogiki zabawy. Nauczyciele ukończyli wiele kursów i warsztatów. Nasze zaangażowanie i nowatorskie wykorzystywanie metod pedagogiki zabawy zostało docenione i w 2006r uzyskaliśmy jako nieliczna szkoła w Polsce Patronat Polskiego Stowarzyszenia Pedagogiki Zabawy KLANZA, który podtrzymujemy do dziś.

Organizowaliśmy w latach 2007 - 2008 konkurs wojewódzki „Magiczne miejsca województwa łódzkiego" wspólnie ze śp. Zdzisławem Kurmanem - wielkim miłośnikiem Łodzi i okolic. Udział wzięło ponad sto szkół z Łodzi i województwa. Etapy konkursu były zaplanowane na cały rok szkolny. W tym czasie odbyło się szereg prelekcji tematycznych, wiele wycieczek autokarowych i kilkustopniowy test wiedzy. Przedsięwzięcie było ogromne, a satysfakcja jeszcze większa. Jednakże zanim innych zaprosiliśmy do udziału należało samemu zgłębić wiedzę o Łodzi i regionie, a później opracować pełną logistykę. Po raz kolejny, na przekór obawom, sytuacja wymusiła otwarcie się na inne podejście do nauczania. Nauczyciele realizując program nauczania na rożnych przedmiotach włączali elementy regionalizmu, co z pewnością rozbudziło we wszystkich nas lokalny patriotyzm.

W naszych działaniach nie zapominamy o wielkich autorytetach. Do dziś wiele osób (wśród nich również odwiedzający nas absolwenci) wspominają spotkanie zorganizowane w 2005r. z Kazimierzem Górskim – Trenerem Legendą XX wieku. Pan Kazimierz przyjechał do nas z Warszawy, a jak później się dowiedzieliśmy od córki, po raz pierwszy zgodził się na spotkanie w szkole, która ani z założenia, ani z nazwy nie jest sportowa. Tym bardziej było to dla nas ogromne wyróżnienie. Legendarny trener pomimo siwej skroni wręcz zaczarował swoimi opowieściami zgromadzonych na sali gimnastycznej uczniów. Przekonywał dzieci, że pasja w życiu jest ważna, ale najważniejsza jest podbudowa pasji - wiedza. Spotkanie zakończyło się kaskadą łez. Były to łzy wzruszenia, radości ze spotkania i żalu, że za krótkie.

Kilka miesięcy później Pan Kazimierz zmarł, a jego przesłanie, o czym świadczą dzisiejsze wspomnienia, zostało w nas na zawsze.

Rok 2005 zapadł w naszej pamięci tym bardziej, że jest to rok śmierci śp. św Jana Pawła II. Gdy świat obiegła ta smutna informacja, ktoś wpadł na pomysł zrobienia Księgi kondolencyjnej, ale niezwykłej, takiej w której zmieszczą się kondolencje od wszystkich uczniów i nauczycieli Łodzi. Kilka godzin wystarczyło, aby wszystkie łódzkie szkoły zostały zaopatrzone w jednakowy ozdobny papier i instrukcje jak wywiązać się z zadania. Gonił nas czas, 4 dni od pomysłu do mszy św. podczas której księga miała być złożona w Darze Ołtarza. Włączyliśmy uczniów w odbiór i porządkowanie napływających kartek. I tym razem się udało. Powstała 10-cio tomowa Księga kondolencyjna. Jestem przekonana, że zapał jaki towarzyszył uczniom podczas tej akcji procentuje na ich dzisiejsze życie.

W naszych działaniach pielęgnujemy patriotyzm, zarówno lokalny jak również ten szeroko pojęty. W 2006 r. zainicjowaliśmy Rajd Niepodległości, organizowany corocznie w ostatni dzień roboczy przypadający przed 11 listopada. Do udziału zapraszamy łódzkie szkoły. Rokrocznie podczas gry terenowej podążamy szlakiem miejsc w Łodzi związanych z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, kończąc marsz pod pomnikiem Marszałka, złożeniem kwiatów i zapaleniem zniczy. Po kilku edycjach okazało się, że uczniowie uczestniczący przez kilka lat w przygotowaniach Rajdu i w samym Rajdzie mogą być doskonałymi przewodnikami po Łodzi. Znają miejsca, daty, a co najważniejsze z zapałem, dzielą się swoją wiedzą, o czym mówią nam rodzice, którzy przyznają się, że o wielu z historycznych miejscach Łodzi dotychczas nie wiedzieli.

Organizowany Rajd Niepodległości stał się elementem działań szkoły, który jest niezwykle istotny. Staramy się łączyć pokolenia. W dzisiejszym zabieganym świecie, kiedy dziadkowie i babcie są długo aktywni zawodowo, bądź z różnych powodów mają mały kontakt z wnukami, staramy się aby i ta sfera życia była dla dzieci ważna. W roku 2006 nawiązaliśmy kontakt z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, proponując aby seniorzy włączyli się w akcję „Cała Polska czyta dzieciom" poprzez cykliczne spotkania z uczniami szkoły. Akcja trwa do dziś. Kilka Pań, które kilka lat temu rozpoczęły swoją przygodę z czytaniem dla uczniów szkoły, regularnie co tydzień o tej samej porze spotykają się ze swoją grupką dzieci i czytają. Początkowo one czytają dzieciom, pomagają w zrozumieniu tekstu a z czasem dzieci przejmują rolę czytających. Z założenia takie spotkania proponujemy dzieciom wymagającym wsparcia i szczególnej uwagi. Kilkuletnia znajomość procentuje zmianą w postawie uczniów. Często z wycofanych, małomównych kacząteк wyrastają na łabędzia osiągającego coraz większe sukcesy w szkole. Dodatkową wartością jest więź jaka

powstaje pomiędzy czytającymi i słuchaczami. Po kilku latach panie czytające poprosiły, aby zwracać się do nich „Babciu". Tym samym nasi uczniowie, szczególnie ci najbardziej wymagający wsparcia, zyskali Babcię, często jedynego powiernika trosk i tajemnic.

Jesteśmy bardzo zżyci z Babciami czytającymi, ale mamy też Babcie Latające. Okazało się, że wśród Babć, jest Babcia Basia Maciejewska, jedna z współzałożycielek przedsięwzięcia „Latające Babcie z Plusem" (Plus to Dziadek, który dołączył do Babć w 2013 roku). Zespół jest inicjatywą grupy łódzkich seniorów, którzy działają jako wolontariusze, pisząc i prezentując utwory literackie dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Równocześnie rozwijają własne indywidualne umiejętności i zainteresowania. Są związani z 70-dziesiatką od początku swojej działalności. Ubogacają swym udziałem każdą szkolną uroczystość, łamiąc tym samym stereotyp osób 55+. Przekonują swoją aktywnością dzieci, że osoby starsze są niezwykle ważne w życiu człowieka, jak również zachęcają Babcie i Dziadków uczniów do podejmowania różnych aktywności.

Mówiąc o łączeniu pokoleń nie sposób pominąć innowacyjnych działań prowadzonych z rodzicami uczniów. Mając świadomość, że rodzice uczniów z braku czasu lub z braku zdolności niezbyt często angażują się we wspólne działania, od roku 2011 organizujemy Tematyczne Warsztaty Rodzinne. Zapraszamy dzieci wraz z rodzicami w godzinach popołudniowych do wspólnych działań plastycznych. Wraz z nauczycielami przygotowywane są podczas warsztatu elementy dekoracyjne wystroju szkoły z okazji świat, plakaty tematyczne czy stroiki z okazji Święta Zmarłych. Czas warsztatów daje możliwość wspólnych rozmów z innymi rodzicami, spędzenia czasu z własnym dzieckiem, spojrzenia na szkołę z innej strony, rozmowy z nauczycielem w mniej sformalizowany sposób. Warsztaty cieszą się duża popularnością i dają nam ogromna satysfakcję z naszej pracy, ale również skłaniają do szkolnej refleksji.

Realizując działania międzypokoleniowe zachęcamy uczniów do aktywności na rzecz młodszych kolegów. Od kilku lat organizujemy „Piknik naukowy" i „Dzień bezpieczeństwa". Podczas „Pikniku naukowego" uczniowie klas IV- VI samodzielnie przygotowują proste doświadczenia fizyczne i chemiczne, które są następnie prezentowane młodszym szkolnym kolegom oraz przedszkolakom z zaproszonych przedszkoli. Prezentacje są wzbogacane bogatą oprawą plastyczną i okraszone bogatym komentarzem.

„Dzień bezpieczeństwa" ma podobną logistykę, a głównym celem jest uświadomienie młodszym kolegom jakie na nich czyhają codziennie niebezpieczeństwa, jak ich unikać i jak sobie radzić w sytuacji zagrożenia. Organizując takie przedsięwzięcia dajemy uczniom możliwość uczenia się trudnej sztuki pracy zespołowej i prezentacji, a jednocześnie rozwijamy w nich umiejętność komunikacji z młodszymi. Z czasem dzieci młodsze,

czyli widzowie stają się prezenterami. Mali uczestnicy odważnie komunikują się ze starszymi, a starsi uczą się pomagania młodszym i słabszym.

Pielęgnujemy czytelnictwo. Trzy lata temu powstał projekt „Super Czytacze". Do realizacji zapraszamy łódzkie szkoły. Nadrzędnym celem jest propagowanie czytelnictwa wśród uczniów. Projekt jest kilkuetapowy i realizowany na różnych poziomach nauczania. W pierwszym etapie zespoły klasowe czytają i analizują wybrane lektury wspólne dla poszczególnych grup wiekowych, następnie wyłaniają reprezentacje na wielki finał projektu, podczas którego weryfikujemy quizowo wiedzę ze znajomości lektur, co odbywa się z aktywnym udziałem kibiców z poszczególnych szkół.

Niewątpliwym atutem szkoły są aktywności sportowe. Od kilku lat zdobywamy kolejne sukcesy sportowe, ale początki były bardzo trudne. Wychowanie przez sport, sport kluczem do sukcesu itd. Takie slogany choć mają już długa brodę, są jednak wciąż aktualne, a w dzisiejszych czasach coraz trudniej odpowiedzieć na pytanie: JAK spowodować, żeby o ich aktualności przekonać naszych uczniów. Kilka lat temu, nauczyciel w-f-u miał wychowawstwo. To była jego kolejna klasa wychowawcza, jednak zdecydowanie inna od pozostałych. Zasadnicza różnica polegała na tym, że delikatnie powiedziawszy zdecydowanie „zagęściły się problemy wychowawcze różnej treści i podłoża. Chwytaliśmy się wielu metod, sposobów aż zaczęliśmy realizować trochę chyba przewrotny pomysł. Opracowaliśmy swego rodzaju ceremoniał powołania chłopców do reprezentacji sportowej szkoły. Pomysł budził obawy, ale plan przeszedł w czyn. Cała sytuacja wymagała niemal teatralnej oprawy tj. dokument powołujący, zgody rodziców, a przede wszystkim publiczne wręczenie powołań podczas apelu. Powołanie do szkolnej sportowej reprezentacji szkoły to oczywiście wyróżnienie, ale tutaj był mały haczyk. Utrzymanie statusu reprezentanta wymagało nie tylko dobrych wyników sportowych, ale też uczęszczania na treningi, właściwego zachowania w szkole i podczas wyjść na mecze oraz nie zwalniało z bieżącego uzupełniania lekcji, w przypadku uczestnictwa w zawodach sportowych w czasie zajęć lekcyjnych. Nie obyło się bez „czasowego" zawieszenia w prawach reprezentanta, albo nawet pozbawienia tego statusu. Były wzloty i upadki poszczególnych zawodników i wielokrotne dawanie szansy. Pierwsi „reprezentanci" szkoły wyłonieni w taki sposób już dawno opuścili mury SP 70, a system działa nadal. Przez tyle lat się ewaluował, jednak patrząc z perspektywy czasu, coraz rzadziej zdarzają się trudne rozmowy z konsekwencjami, a z czasem po kilku latach coraz trudniej (co nas cieszy) znaleźć powód do odebrania tego wyróżnienia uczniom. Gramy w piłkę nożną, siatkową, ręczną. Nie we wszystkich dziedzinach osiągamy spektakularne sukcesy, ale trwamy w systemie potocznie zwanym „nominacje". Dziś dorobiliśmy się reprezentacji w piłce

ręcznej chłopców, o jakiej można tylko marzyć. Jesteśmy przekonani, że uczniowie już na poważnie czują słowa „Jestem reprezentantem". Niby kartka papieru, niby przywileje, a jednak ogromy krok wychowawczy naszej szkoły.

Spośród wielu ostatnich działań wymienić należy: Uzyskanie Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie na poziomie Województwa Łódzkiego, certyfikat "Cyberbezpieczni", Nagroda III stopnia PKO BP I o/Łódź dla szkoły za wieloletnią działalność SKO, certyfikat „Włącz się. Młodzi i media", certyfikat „Solidarna szkoła", trzykrotny certyfikat „Mistrzowie Kodowania" udział w akcji „Przerwa z Kodowaniem"; realizacja akcji „Dzień Bezpiecznego Internetu", udział w projektach: „Zbieraj makulaturę – ratuj konie", Śniadanie daje moc, Zdrowie – nietrudne, KUPIEC, Tydzień z Internetem, Planeta Energii, UNICEF – „Mali uczniowie idą do szkoły", Owca w sieci, Wiemy jak! Nowe technologie w szkole, Włącz się. Młodzi i Media, Klub Bezpiecznego Puchatka, Szklanka mleka, Owoce w szkole, Cała Polska czyta dzieciom, Fundacja ORANGE – SIECIAKI, Chronimy dzieci, GÓRA grosza, Bezpieczeństwo w cyberświecie; realizacja projektów: Muralowe GRY LOVE, Ekologia mieszczucha, PoczytajMY, Mały Mistrz, Kids Athletics, „Piękna nasza Polska cała", „Bezpiecznie tu i tam", „Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu" i wiele, wiele innych.

Akcje i inicjatywy podejmowane w szkole byłyby skazane na niepowodzenie, gdyby nie nauczyciele szkoły. Nauczyciele – pasjonaci swojej pracy. Są wśród nich zarówno Mistrzowie jak i doskonali Rzemieślnicy – z ogromnym sercem dla dzieci, niezgłębionymi pokładami cierpliwości i wiarą w sukces każdego dziecka.

Spośród nauczycieli 70-dziesiątki liderami są: Katarzyna Darnowska- nauczyciel informatyki, Łukasz Dubacki – nauczyciel wychowania fizycznego, Małgorzata Stachura - wicedyrektor szkoły.

Katarzyna Darnowska

- nauczyciel informatyki.

Przewodniczka po świecie nowych technologii

Pani Katarzyna Darnowska otwiera nas, nauczycieli i uczniów, na cyfrowy świat. Jako nauczyciel szkoły dała się poznać jako dobry organizator pracy we wszystkich dziedzinach działalności edukacyjno-wychowawczej szkoły. Tworzy na co dzień właściwy, przyjazny klimat wychowawczy w szkole. Na co dzień podejmuje szereg działań mających na celu podniesienia jakości pracy szkoły.

W ostatnich latach realizowała projekty: „Wiemy jak! Nowe technologie w szkole". „Działania KURSOR". Współpracuje z Fundacją ORANGE -

pozyskanie materiały dedykowanych dla dzieci i prowadzi zajęcia otwarte dla nauczycieli.

Współpracuje z Mistrzami Kodowania. M. in. pozyskała w ramach konkursu bilety do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie dla uczniów szkoły. Realizuje zadania projektowe, czynnie uczestniczy w Konferencjach dla nauczycieli uczących programowania. Ukończyła kurs Mistrzów Kodowania w zakresie programowania w klasach młodszych i uzyskała certyfikat Trenera, jednego z trzech w Łodzi. Jako „trener" Mistrzów Kodowania zachęca dzieci, rodziców i nauczycieli do nauki kodowania. Pokazuje jak ważna jest nauka programowania – języka XXI wieku. Mówi, że kodować może każdy – nawet maluchy.

Za swoje zaangażowanie na rzecz Fundacji MK była wielokrotnie nagradzana (np. pracownia informatyczna otrzymała monitor Samsung). Prowadzi zajęcia w ramach programu „Włącz się. Młodzi i media", co zostało docenione poprzez zaproszenie do udział w podsumowaniu projektu realizowanego w szkole na Festiwalu „Młodzi i media" w Warszawie. SP70 jako jedyna szkoła podstawowa i jedna z 50 finalistów wyłonionych spośród ponad 800 szkół biorących udział w projekcie prezentowała swoje działania.

Pani Katarzyna Darnowska aktywnie współpracuje z Fundacją Dzieci Niczyje. Realizuje cyklicznie zajęcia „Owca w sieci" i „Gdzie jest Mimi?". Corocznie organizuje „Dzień Bezpiecznego Internetu".

Systematycznie współpracuje ze studentami UŁ w ramach zajęć dla dzieci z zakresu bezpieczeństwa w sieci. Propaguje naukę programowania dla dzieci zarażając swoją pasją nauczycieli i rodziców. Jest szkolną inicjatorką inicjatywy „Dnia Pustej Klasy" i „Dnia Kropki", „Code Week". Przygotowuje udział uczniów w wirtualnych lekcjach w ramach „Tygodnia Kodowania". Jest autorką i realizatorem Innowacji Pedagogicznej „Młodzi programują w Łodzi" i „Pierwszaki programują w Łodzi". Sprawia, że uczniowie są aktywnymi odbiorcami i użytkownikami nowych technologii informacyjno–komunikacyjnych. Jej atutem jest zarażanie dzieci pasją do poznawania czegoś nowego.

Wykorzystuje zabawę jako element nauki. Koduje na kubeczkach, programuje poprzez aplikacje np. Scratch. Organizuje liczne zajęcia angażujące dzieci w działania z robotami. Zaprasza osoby, które dbają o bezpieczeństwo dzieci w sieci. Organizuje zajęcia otwarte dla nauczycieli wykorzystaniem robotów Dash i Dot oraz OZOBOT. Przygotowuje z powodzeniem uczniów do konkursów.

Pani Katarzyna Darnowska dała się poznać jako osoba lubiąca i szanująca dzieci, otwarta, opiekuńcza. Nigdy nie przeszła obojętnie wobec potrzeb dziecka. Zabiega, by jej podopieczni czuli się bezpiecznie podczas pobytu w szkole i poza nią. Jest osobą bardzo kulturalną, posiada takt pedagogiczny,

świetnie współpracuje z nauczycielami oraz pracownikami szkoły. Gdy jest potrzebna, zawsze służy swoją pomocą. Dyspozycyjna, bardzo angażująca się w wykonywane zadania. Podnosi swoje kwalifikacje poprzez liczne szkolenia i konferencje i zabiega o nowoczesne pomoce dydaktyczne. W roku szkolnym 2017/2018 była nominowana do nagrody Prezydenta Miasta Łodzi. Nie jest zwykłym nauczycielem, który realizuje program. Jest przewodniczką po świecie nowych technologii. „Odczarowuje" komputer. Systematycznie prowadzi stronę FB szkoły. Dokumentuje fotograficznie wszystkie uroczystości i wydarzenia z życia szkoły. Dała się poznać z dobrej strony w środowisku lokalnym.

Pani Katarzyna Darnowska zawsze służy swoją pomocą rodzicom, jest otwarta na ich sugestie. W razie potrzeby chętnie dzieli się doświadczeniem i udziela porad. Jest osobą uosabiającą nauczyciela z powołania, autorytetem do naśladowania. Posiada umiejętności zaciekawiania tematem, a swoją postawą inspiruje dzieci do dalszej nauki. Stara się być nauczycielem, który wspiera w trudnościach, pokazuje drogę do rozwiązania problemów. Jest partnerem, opiekunem, przyjacielem.

Za swoją pracę i zaangażowanie została doceniona uzyskaniem tytułu „Człowiek-Anioł" 2017, projektu organizowanego przez Klub Nauczyciela w Łodzi.

Łukasz Dubacki

- nauczyciel wychowania fizycznego.

Wychowanie przez sport

Pan Łukasz Dubacki podejmuje szereg działań mających na celu podniesienie jakości pracy szkoły. Systematycznie organizuje zajęcia rekreacyjne i zajęcia sportowe pod kątem udziału uczniów w zawodach międzyszkolnych.

W ostatnim czasie jego uczniowie odnosili liczne sukcesy co pokazują wyniki szkoły z ostatnich 6 lat z wybranej, przykładowo, dyscypliny *„Piłka ręczna"*:

- **Rok szkolny 2011/2012:**
  - Mistrzostwa Łodzi w piłkę ręczną **półfinał,**
  - Łódzka Liga Piłki Ręcznej **II miejsce**, srebrni medaliści,
  - „Szczypiorniak na orlikach" - **półfinał.**
- **Rok szkolny 2012/2013:**
  - Mistrzostwa Łodzi w piłkę ręczną - **III miejsce**, brązowi medaliści,
  - Łódzka Liga Piłki Ręcznej - **II miejsce**, srebrni medaliści,
  - „Szczypiorniak na orlikach" - finaliści **(pierwsza czwórka).**

- **Rok szkolny 2013/2014:**
  - Mistrzostwa Łodzi w piłkę ręczną - **I miejsce**, złoci medaliści,
  - Mistrzostwa Województwa Łódzkiego w piłkę ręczną – **II miejsce**, srebrni medaliści,
  - Łódzka Liga Piłki Ręcznej - **I miejsce**, zwycięzcy,
  - „Szczypiorniak na orlikach" - finaliści **(pierwsza czwórka)**.
- **Rok szkolny 2014/2015:**
  - Łódzka Liga Piłki ręcznej, uczestnictwo,
  - Mistrzostwach Łodzi w piłkę ręczną, uczestnictwo,
  - „Szczypiorniak na orlikach", uczestnictwo.
- **Rok szkolny 2015/2016:**
  - Łódzka Liga Piłki Ręcznej, uczestnictwo,
  - Mistrzostwa Łodzi w piłkę ręczną, uczestnictwo,
  - „Szczypiorniak na orlikach", uczestnictwo.
- **Rok szkolny 2016/2017:**
  - Mistrzostwa Łodzi w piłkę ręczną - **I miejsce,** złoci medaliści,
  - Mistrzostwa Województwa Łódzkiego w piłkę ręczną – **III miejsce**, brązowi medaliści,
  - „Łódzkie gra w ręczną" - **II miejsce**, srebrni medaliści,
  - Łódzka Liga Piłki Ręcznej - **I miejsce klas VI-ych**, złoci medaliści,
  - Łódzka Liga Piłki Ręcznej - **II miejsce klas V-ych**, srebrni medaliści,
  - Łódzka Liga Piłki Ręcznej - **III miejsce klas IV-ych**, brązowi medaliści.

W jego pracy godne podkreślenia jest m.in.:

- posiada kwalifikacje socjoterapeuty. Zdobytą wiedzę i umiejętności wykorzystuje w codziennej pracy z uczniami. Stara się poszukiwać niestandardowych rozwiązań problemów wychowawczych. Jest dla uczniów autorytetem, zaś jego umiejętności wychowawcze przekładają się na wychowanie przez sport w pełnym tego powiedzenia znaczeniu;
- od kilku lat nasi absolwenci stanowili trzon klas sportowych Gimnazjum 35, a wielu z nich kontynuuje naukę w LV Liceum Ogólnokształcącym. Nasi uczniowie znajdują się również w reprezentacji klubu na szczeblu krajowym. Sukcesy naszych uczniów są efektem trudnej i systematycznej pracy naszych nauczycieli wychowania fizycznego, którzy poświęcają swoim uczniom mnóstwo uwagi, cierpliwości, zaangażowania, serca, co nie jest bez znaczenia zważywszy na niejednokrotnie bardzo trudne środowisko uczniów;

- prowadzi dodatkowe zajęcia sportowe zarówno dla najzdolniejszych uczniów pragnących doskonalić swoje umiejętności i reprezentować szkołę w zawodach, jak również w ramach realizacji własnego projektu zajęć oraz poprzez kilkuletnie zaangażowanie w projekt „Trener Osiedlowy" na boisku SP 70;
- opracował i wdrożył „kartę sportową" w celu monitorowania rozwoju motorycznego i somatycznego uczniów (docelowo do przekazania uczniom po ukończeniu klasy VI);
- organizuje wewnątrzszkolne zawody sportowe (piłka ręczna, piłka nożna, siatkówka);
- organizuje „przerwy sportowe";
- organizuje mecze piłkarskie uczniów naszej szkoły z absolwentami, piłkarskie z nauczycielami (mecz na Dzień Dziecka, mecz noworoczny) i z zaprzyjaźnionymi szkołami
- nawiązał współpracę z Klubem Sportowym „Anilana", co zaowocowało udziałem w szeregu turniejów dla klas IV, V i VI;
- prowadzi zajęcia otwarte dla innych nauczycieli szkoły, opracował i udostępniał scenariusze zajęć innym nauczycielom;
- lideruje w zespole do spraw rozwoju kultury fizycznej w naszej szkole;
- kilkukrotnie pełnił funkcję opiekuna stażu w ramach funkcji: prowadził i omawiał zajęcia ze stażystami, obserwował i omawiał zajęcia prowadzone z uczniami przez nauczyciela stażystę, prowadził dokumentację opiekuna stażu.

Pan Łukasz Dubacki współpracuje z organizacjami środowiskowymi przy realizacji zadań propagujących działania wychowawcze na rzecz dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez szeroko rozumianą kulturę fizyczną.

Do działań w tym zakresie na podkreślenie zasługują:

- nawiązanie współpracy z sekcją piłki ręcznej Klubu Sportowego „Anilana" co zaowocowało wieloma nagrodami reprezentacji szkoły,
- zorganizowanie zawodów sportowych na zlecenie KS Anilana (turniej piłki ręcznej),
- współorganizowanie zawodów sportowych we współpracy z Radą Osiedla KATEDRALNA,
- aktywna współpraca z Klubem BBRC, co zaowocowało licznym udziałem w turniejach oraz realizacją programu „Trener Osiedlowy" na terenie naszej szkoły (nieprzerwanie od 2010r).

Systematycznie podnosi swoje kwalifikacje uczestnicząc w wielu różnorodnych kursach i szkoleniach.

Pan Łukasz Dubacki umiejętnie koordynował oraz angażował się w pracę zespołów. Jest koleżeński, otwarty, konsekwentny i systematyczny. Jest osobą lubianą, szanowaną wszyscy mogą liczyć na Jego pomoc, wsparcie i zrozumienie.

Małgorzata Stachura

- Wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 70 w Łodzi.

Pasja i doświadczenie

70-dziesiatka nie byłaby w tym miejscu swojego rozwoju gdyby nie wyjątkowa nauczycielka, wicedyrektor szkoły, Pani Małgorzata Stachura.

Jest ona nauczycielem edukacji przedszkolnej, kształcenia zintegrowanego, wychowania do życia w rodzinie i od dwunastu lat pełni funkcję wicedyrektora szkoły.

Wcześniej przez 17 lat pracy w Przedszkolu Miejskim nr 7 dała się poznać jako nauczycielka bardzo zaangażowana w życie i działalność przedszkola. Była współautorką innowacji pedagogicznej „Wspieranie aktywności dziecka według koncepcji pedagogicznej Marii Montessori", którą z ogromnym powodzeniem wdrażała i realizowała na gruncie przedszkola. Ukończyła wiele form doskonalenia w tym zakresie, propagowała tę metodę pracy z dzieckiem prowadząc liczne otwarte zajęcia dla nauczycieli i rodziców. Własnym sumptem wyposażyła salę dostosowując ją do potrzeb dzieci i wymogów realizowanej metody. Gdy w 19 roku pracy zawodowej podjęła obowiązki nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej w SP70, od razu starała się przełożyć na grunt szkolny swoja pasję i doświadczenie. Kiedy szkoły stanęły przed nowym wyzwaniem przygotowania się do pracy z dzieckiem sześcioletnim w klasie pierwszej, w roku szkolnym 2009/2010, Pani Małgorzata Stachura korzystając ze swojej wiedzy i doświadczenia z zapałem i zaangażowaniem wdrażała rozwiązania pedagogiczne, jak również aranżację sal lekcyjnych tak, aby sprostać wymogom reformy, ale przede wszystkim, by były przyjazne małym uczniom. Przeprowadziła mnóstwo spotkań i rozmów z nauczycielami, angażowała się w doskonalenie procesu dydaktycznego, zawsze służyła radą i pomocą. Dzięki jej wsparciu i pracy proces wdrażania reformy w naszej szkole właściwie przebiegł bez negatywnych emocji. Kolejny raz miała okazję wykazać się swoim doświadczeniem, gdy w roku szkolnym 2013/2014 w 70-dziesiątce po raz pierwszy w historii był otwierany oddział „0". Klasa wymagała całkowicie nowej aranżacji, zakupu niezbędnych mebli i wyposażenia w odpowiednie pomoce dydaktyczne. Pani Wicedyrektor właściwie samodzielnie sprostała temu wyzwaniu. Wspomagała cały czas kolejnych pracujących w tym oddziale nauczycieli, opracowała ceremoniał „Pasowania na żaczka". Realizując swoje pensum

dydaktyczne pracowała metodami Marii Montessori oraz wdrażała elementy filozofowania, ponieważ w swojej karierze pedagogicznej opracowała wcześniej program autorski o tej tematyce. Gdy zaistniała potrzeba, ukończyła Studia Podyplomowe „Wychowanie do życia w rodzinie", których podsumowaniem było napisanie programu autorskiego „Tacy sami, a jednak różni - bez barier między nami", który jest realizowany z sukcesem do chwili obecnej. Jako nauczyciel stosuje nowatorskie metody i formy nauczania, zarówno z dziećmi zdolnymi jak też z dziećmi ze specjalnymi potrzebami. Wspiera uczniów, kreuje postawy aktywności i odpowiedzialności za życie klasy i szkoły. Wiedza i umiejętności nabyte podczas szkoleń mają wpływ na postawę tworzenia bardzo dobrej płaszczyzny współpracy polegającą na dialogu i budowaniu wzajemnego zaufania w relacjach uczeń-rodzic-nauczyciel. Zdobytą wiedzą zawsze dzieli się z radą pedagogiczną. Ostatnią pasją Pani Małgorzaty Stachury jest programowanie i kodowanie jako wyjście naprzeciw wyzwaniom cyfrowego świata i nowoczesnej dydaktyce.

Ze względu na położenie szkoły, walkę z wszelkimi przejawami patologii traktuje priorytetowo. Jest bardzo zaangażowana jest w pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, zarówno w zakresie pomocy materialnej, jak też psychologiczno-pedagogicznej. Poprzez liczne kontakty pozyskuje sponsorów i nawiązuje współpracę z różnymi instytucjami. wspomagającymi pracę szkoły.

Jako wicedyrektor szkoły dała się poznać jako wspaniały organizator pracy we wszystkich dziedzinach działalności szkoły. Tworzy na co dzień właściwy, przyjazny klimat wychowawczy w szkole. Cele, zadania i wymagania stawiane uczniom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły są zawsze zaplanowane, przemyślane i konsultowane z zainteresowanymi stronami. Zawsze koordynuje i często inicjuje różnorodne uroczystości i imprezy szkolne i międzyszkolne.

Sprawując na co dzień nadzór pedagogiczny w szkole kieruje się, zasadą wspomagania nauczycieli w wykonywanych zadaniach, zachęcania do twórczej pracy, motywowania wszystkich pracowników do wysiłku i aktywności zawodowej co gwarantuje osiąganie celów pracy całej szkoły. Takimi działaniami konsoliduje wszystkich pracowników wokół zadań, i umożliwia im indywidualny rozwój. W zakresie bezpośredniego nadzoru pedagogicznego wykazuje szczególną dbałość o stosowanie przez nauczycieli nowoczesnych i aktywnych metod i form nauczania, które dają szanse wszystkim uczniom, zdobywania wiadomości i umiejętności, zgodnych z indywidualnymi możliwościami, gwarantujących naukę na kolejnych szczeblach edukacji.

Pani Małgorzata Stachura wyróżnia się w swojej pracy szczególną systematycznością i wysoką jakością pracy w zakresie diagnozowania, oceniania i ewaluowania zdobywanych umiejętności przez uczniów, ciągle

monitoruje pracę nauczycieli w celu wychodzenia naprzeciw oczekiwaniom i zainteresowaniom uczniów i ich rodziców. Samodzielnie wypracowuje wiele narzędzi i procedur wpływających na poprawę efektywności pracy szkoły. W celu osiągnięcia optymalnych wyników pracy, sama systematycznie się doskonali.

Zawsze motywuje nauczycieli i innych pracowników poprzez intensyfikowanie czynników wywołujących zadowolenie takich jak okazywanie uznania, chwalenie osiągnięć, dziękowanie za wykonane działania na każdym etapie ich realizacji.

Kierowanie ludźmi traktuje nie jako sprawowaną funkcję ale jako zadanie wychowawcze , polegające na prowadzeniu człowieka bez względu na jego wiek. Jest koleżeńska, otwarta, konsekwentna i systematyczna, jest osobą lubianą, szanowaną wszyscy mogą liczyć na jej pomoc, wsparcie i zrozumienie. Jej postawa stanowi filar 70-dziesiątki, a działania przyczyniły się do rozwoju szkoły w sferze organizacyjnej i dydaktycznej. Pani Małgorzata Stachura jest nie tylko prawą ręką dyrektora, ale przede wszystkim Niezwykłym Człowiekiem.

Długo by wymieniać akcje, projekty i przedsięwzięcia realizowane w szkole. Nie dzielimy ich na ważne i mniej ważne. Każde zapada w pamięci i przynosi owoce w postaci pozytywnych oddziaływań wychowawczych, pozytywnych postaw uczniów i budowaniu atmosfery szkoły.

70-dziesiątka podejmuje wiele działań na rzecz szkoły i środowiska lokalnego. Uczestniczymy w wielu projektach zewnętrznych. Organizujemy i bierzemy udział w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych. Dbamy o ciekawą, przyjazną i ciepłą aranżację pomieszczeń szkolnych. Systematycznie doposażamy szkołę w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Wychodzimy naprzeciw wyzwaniom XXI wieku, wieku cyfryzacji, posiadamy wiele sal multimedialnych, dwie pracownie informatyczne typu terminalowego oraz wiele innego sprzętu cyfrowego, który jest wykorzystywany w codziennej pracy dydaktycznej. Uczymy się i staramy się wdrażać elementy kodowania i programowania na różnych przedmiotach. Wkrótce rozpoczniemy realizację projektu „Z nami wygrasz wyścig do przyszłości”. Projekt uzyskał akceptację Urzędu Marszałkowskiego tym samym od 1 września 2018 r. startujemy. Wartość projektu 1.216.223 zł. Za te środki zrealizujemy 5594 godziny zajęć pozalekcyjnych dla uczniów. Doposażymy naszą szkołę w mnóstwo pomocy: 20 przenośnych komputerów dla uczniów, urządzenia wielofunkcyjne, drukarkę 3D, Magiczny Dywan, przenośne laboratorium chemiczne i wiele innych pomocy. Przy okazji nauczymy się korzystać z cyfrowej chmury. Organizujemy akcje

charytatywne, pielęgnujemy tradycje i obrzędy świąteczne. Zdobywamy kolejne certyfikaty. Wspólnie osiągamy większe i mniejsze sukcesy, ale również wspólnie staramy się rozwiązywać problemy i pokonywać trudności. Ciągle poszukujemy nowych sposobów nauczania. Szlifujemy innowacyjne podejście do różnych sfer rozwoju dzieci, jednak najważniejszym naszym celem jest wspieranie i rozwój uczniów w sferze społeczno-emocjonalnej. Dokładamy wszelkich starań, aby atmosfera naszej szkoły była odzwierciedleniem znalezionej w sieci opowieści: „Do pracowni Michała Anioła przyszło dziecko i zapytało: „Mistrzu, czemu tak stukasz w ten marmur?" Mistrz uśmiechnął się do niego i rzekł: „Bo w środku jest anioł, a ja pomagam mu się wydostać".

Szkoła Podstawowa nr 81 im. Bohaterskich Dzieci Łodzi

91-762 Łódź
ul. Emilii Plater 28/32
tel./fax 42 656 19 09
e-mail: sp_81@gazeta.pl

„Szkoła winna być kuźnicą, gdzie wykuwają się najświętsze hasła, przepływać winno przez nią wszystko, co daje życie – ona najgłośniej wołać winna o prawa człowieka, piętnować najśmielej i najbezwzględniej to, co jest w nim zabagnionego. A uczynić to może tylko szkoła nie reperowana, sztukowana i odświeżana, a szkoła z gruntu inna, z gruntu – nie z księżyca – nie taka, jaką widzimy dziś wszędzie."

Janusz Korczak

Bożena Będzińska-Wosik
Moja szkoła, Twoja szkoła, Nasza szkoła
Twórczy Dyrektor Szkoły Podstawowej

Czy szkołę trzeba dziś wymyślić od nowa? Jeśli tak, to czy jest to możliwe? A może dokonywać koniecznych zmian oddolnie, małymi kroczkami? Ale czy to może się udać? Na te i inne pytania postaram się odpowiedzieć na przykładzie Szkoły Podstawowej nr 81 w Łodzi, jednej z pierwszych w Polsce budzących się szkół. Moja szkoła jest przykładem konsekwentnego przekładania zdobyczy neuronauk na praktykę szkolną.

Już Jan Amos Komensky w swoim dziele Didactica magna/Wielka dydaktyka z roku 1638 nawoływał, „(…) ażeby nauczyciele mniej nauczali, a uczniowie więcej się uczyli, ażeby w szkołach było mniej hałasu, nudy i bezpłodnych wysiłków, a więcej spokoju, przyjemności i gruntownych postępów w pracy." Decyzja o wkroczeniu na drogę zmian, podyktowana nieodpartą chęcią stworzenia szkoły przyjaznej dziecku, do której przychodzi się z radością i wielką ciekawością odkrywania świata, zapadła siedem lat temu. Wtedy wraz z nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej, Anną Bańkowską, postanowiłyśmy zejść z pozycji mistrza do pozycji ucznia i zapraszać całą społeczność szkolną do przejścia od kultury nauczania do kultury uczenia się. Dziś nazywamy się szkołą w drodze. I wciąż jesteśmy na początku drogi.

Bez relacji nie ma edukacji. Ta myśl pojawia się często w publikacjach i wystąpieniach autorytetów w sferze edukacji. To prawda. Kiedy uczniowie lubią swoich nauczycieli, chętniej podejmują wyzwania edukacyjne. Uczenie

się jest niewątpliwie bardziej przyjemne i efektywne, kiedy odbywa się w atmosferze szacunku i zaufania.

Aleksandra Filipowicz

- nauczycielka historii.

Rzecznik Praw Ucznia

W naszej szkole nie podnosimy głosu na uczniów, słuchamy, co mają do powiedzenia, stwarzamy im przestrzeń do uczenia się podejmowania decyzji poprzez podejmowanie decyzji. Ci, którzy potrzebują wsparcia osoby towarzyszącej uczniowi w uczeniu się, wybierają swojego tutora, który staje się często po prostu przyjacielem. To jedna z tutorek, **Aleksandra Filipowicz,** pełni funkcję Rzecznika Praw Ucznia, który cieszy się niezmiernym zaufaniem i szacunkiem uczniów. To oni tworzą szkolne regulaminy i uczestniczą w ustalaniu zasad, których należy przestrzegać. W przypadku ich złamania uczniowie ponoszą konsekwencje, ucząc się na własnych błędach.

Konflikty w szkole były, są i będą. Warto więc wypracować sposoby skutecznego ich rozwiązywania. Nie jestem zwolennikiem kar, dlatego nigdy nie szukam winnych. W razie zaistnienia konfliktu strony siadają za stołem i prowadzą dialog. Szukamy przyczyn zaistniałej sytuacji i wyciągamy wnioski na przyszłość. Jest to możliwe w atmosferze wzajemnego szacunku – nad taką relacją pracujemy od klasy pierwszej. Zarówno uczniowie jak i nauczyciele dają sobie przyzwolenie na popełnianie błędów, ucząc się na nich, tym samym budując na co dzień kulturę zaufania. To ważne – uczniowie cenią nauczycieli, którzy ustalają z nimi twarde zasady i są konsekwentni w ich respektowaniu. Oczekują też od nauczycieli „ludzkiej twarzy", gotowości wysłuchania, podjęcia dyskusji. W naszej szkole czują się ważni - są, myślą i chcą być zauważani. Dajemy im uwagę, dzięki czemu nasze relacje znacznie ułatwiają wszystkim szkolne bytowanie.

Szkołę zabija nuda – to zdanie coraz częściej słyszy się w szkołach, w domu i w innych środowiskach bliskich edukacji. Dzieci przychodzą do szkoły z ogromną ciekawością poznawania świata. I kiedy oferujemy im uczenie się z podręcznika i wypełnianie zeszytów ćwiczeń, ta ciekawość ginie. Ginie zapał, chęć uczenia się, ginie motywacja wewnętrzna. Za to my, dorośli zaczynamy żmudną pracę nad budowaniem motywacji zewnętrznej – oceniamy, tworzymy rankingi, obiecujemy nagrody.

W naszej szkole nie wieje nudą. Stawiamy na maksymalizację aktywności uczniów. Nauczyciele tak planują zajęcia lekcyjne, aby uczeń był wciąż zajęty, a nauczyciel mógł się nudzić. Stawiamy na metodę projektu, która, jak dowodzą wyniki badań, jest najefektywniejszą metodą uczenia się.

Uczniowie, pracując nad projektem, nie tylko samodzielnie zdobywają wiedzę, ale kształcą też kompetencje miękkie, niezbędne w dzisiejszym świecie i zapewne w przyszłości. Zatem robimy wszystko, aby nasi uczniowie potrafili współpracować ze sobą, rozwiązywać problemy w twórczy sposób, budować wzajemne dobre relacje, prezentować efekty swojej pracy. By odczuwali potrzebę pomagania innym i potrafili zwrócić się o pomoc dla siebie, by umieli przyznać się do błędu i budować na błędach. My, nauczyciele, ciągle poszukujemy nowych strategii uczenia się, aby pomóc naszym uczniom sprostać wymaganiom dzisiejszych czasów, ale i przygotować ich do życia w nieznanej przyszłości.

Czy od mierzenia ktokolwiek kiedyś urósł? Czy czas poświęcony na klasówki, kartkówki, testy i sprawdziany to czas uczenia się? Tak, jeśli pozwolimy uczniom pisać kartkówkę np. w parach. Tak, jeśli sprawdziany układają wcześniej sami uczniowie, albo jeśli na sprawdzianie uczniowie mogą korzystać z wcześniej własnoręcznie napisanych „ściąg". Staramy się oceniać poziom wiedzy i umiejętności uczniów tak, aby ocena była motywatorem. W klasach I-III obowiązuje wyłącznie ocena opisowa. Nie ma stopni, a dzieci się uczą! Nie wyścigu szczurów, porównywania się - one poznają otaczający świat wszystkimi zmysłami i cieszą się swoimi sukcesami. W drugim etapie edukacyjnym oceny opisowe pojawiają się na lekcjach plastyki, muzyki, techniki, informatyki, wychowania fizycznego. Tu liczy się nie talent, a przede wszystkim zaangażowanie ucznia. W zamian możemy zaobserwować np. wielką radość tworzenia. Na pozostałych przedmiotach pojawiają cię oceny wyrażone stopniem. Nie ma u nas bieżącej oceny niedostatecznej – zastąpiła ją ocena opisowa „jeszcze nie". Stanowi ona otwartą furtkę dla ucznia, który w każdej chwili może ją poprawić.

Wioletta Szwebs

- nauczycielka matematyki i informatyki.

Przygotowujemy uczniów do przyszłości

Przygotowujemy uczniów do przyszłości. Stawiamy na nowoczesne technologie, robotykę i programowanie. To ostatnie od klasy pierwszej, bez prądu, często na macie edukacyjnej. A to wszystko dzięki niezwykłej nauczycielce matematyki i informatyki – **Wioletcie Szwebs**, która zaraża wszystkich swoją pasją, zaangażowaniem i innowacyjnością. Dzięki uczeniu się kodowania, dzieci uczą się logicznego myślenia, porzucając schematy, w które wpadają wypełniając zeszyty ćwiczeń. W naszej szkole tych ostatnich nie ma. Swoje notatki – wnioski, argumenty, spostrzeżenia uczniowie wpisują do zeszytów przedmiotowych - na zajęciach szkolnych, ale też w domu. Praca

domowa jest ważna, ale musi być ciekawa, wręcz porywająca. Nasi uczniowie często zadają ją sobie sami.

Indywidualizując pracę z uczniem budujemy na jego mocnych stronach. Staramy się rozwijać uczniowskie zainteresowania i pasje. Dzieciom potrzebna jest wiara w siebie i poczucie sprawstwa. Nasi uczniowie mają możliwość współdecydowania o tym, jaka może być ich szkoła. Dajemy im możliwość wypowiedzenia się poprzez bezpośrednie rozmowy, spotkania, debaty. Uczą się podejmowania decyzji, ale i biorą odpowiedzialność za nie. Tworzą szkolne regulaminy i wymyślają imprezy i uroczystości. W najbliższym czasie staną przed wyzwaniem zorganizowania wewnątrzszkolnej konferencji, na której będą również prelegentami. A szkolne wywiadówki to nie stopnie, nie narzekanie, ale pokaz tego, czego się nauczyli, co potrafią, co jest ich mocną stroną, wedle zasady „nic o nas bez nas".

W naszej szkole obowiązuje dziesięcioro przykazań budzącego się nauczyciela. Te prawidła pozwalają nam pamiętać o tym, że każde dziecko jest ważne, każde zasługuje na szacunek i w każdym drzemie ogromny potencjał. Zadaniem nauczyciela jest stwarzanie uczniom warunków do uczenia się.

Dziesięcioro przykazań budzącego się nauczyciela:

Pamiętaj, że każde dziecko jest inne.
Podążaj za jego potrzebami i możliwościami.
Nie narzucaj uczniom swoich celów i pomysłów.
Pozwól im być samodzielnymi.
Rozwijaj ich kreatywność.
Uwierz w możliwości swoich uczniów.
Zapraszaj ich na ciekawe lekcje.
Pozwól im wziąć odpowiedzialność za własne uczenie się.
Pomóż im uwierzyć w siebie.
Pokochaj swoich uczniów.

I jeszcze słowo o tych, bez których szkoła nie byłaby w drodze – o nauczycielach. To zespół ludzi nastawionych na rozwój, uczących się od siebie, poszukujących. Tych, dla których „nie ma dzieci, są ludzie" (J. Korczak). Tych, którzy popełniają błędy, ale potrafią się do nich przyznać i na nich się uczyć. To zespół ludzi o otwartych umysłach i gorących sercach. I za to im gorąco dziękuję.

I rodzice. Różni, z różnorodnymi poglądami, oczekiwaniami. Wspierający, pomocni, ale też polemizujący, nierzadko zagubieni. Stawiamy na współpracę, bo razem łatwiej wychować mądrego człowieka, który, jak to

kiedyś powiedział prof. Łukasz Turski, będzie kiedyś potrafił odróżnić prawdę od chłamu.

Profesor Bogusław Śliwerski napisał na swoim blogu: *„Szkoła powinna być dla ucznia restauracją z bogatym menu, a nie barem, który serwuje tylko parówki z musztardą”*. Uczynimy wszystko, aby Szkoła Podstawowa nr 81 w Łodzi kroczyła drogą zmian na lepsze, drogą rozwoju, aby stać się kiedyś metaforyczną restauracją, której całokształt działalności zasłuży na wiele edukacyjnych gwiazdek.

Szkoła Podstawowa nr 202
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Łodzi

92-720 Łódź
ul. Jugosłowiańska 2
tel.42/648 41 70
e-mail: sp-202@wp.pl

Wiesława Sobczyk

Innowacyjne działania w Szkole Podstawowej nr 202 w Łodzi

Twórczy Dyrektor Szkoły Podstawowej

W raporcie dla UNESCO Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla XXI wieku, przewodniczący Jacques Delors, sformułował taką myśl: „Edukacja jest w niej ukryty skarb". Dyrekcja i Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej nr 202 w Zespole Szkolno-Przedsznkolnym nr 2 dążą do tego aby codziennie praca z uczniami była odkrywaniem tego skarbu i stanowiła dla nich filar wiedzy i przepustkę do przyszłości na miarę każdego z nich.

Nasze działania podejmowane w procesie kształcenia są nakierowane na:

- Wyposażenie uczniów w umiejętność uczenia się, aby wykorzystywać potencjał, jaki stwarza edukacja przez całe życie.

Realizujemy programy własne, innowacje pedagogiczne, podejmujemy też pierwsze próby eksperymentu pedagogicznego.

Przykłady działań: Edukacja globalna dla najmłodszych, Ogródek dydaktyczny, Wyrównanie szans - nauka szybkiego czytania, Język migowy, Wiedza to potęgi klucz, Tęcza, Mały Europejczyk, Bliżej Teatru, Świąteczna Paczka, Kariera zawodowa, Książki marzeń, Ulubiony bohater z komiksu, Od grosika do złotówki, Cała Polska czyta dzieciom, Ekologia – bez elektrośmieci.

- Kształcenie dla przyszłości, do podejmowania zadań na wyższych etapach edukacji oraz nabywanie kompetencji zawodoznawczych.

Przykłady działań:

Projekt socjoterapeutyczno – adaptacyjny, Mały czyta młodszym, Łódź wczoraj i dziś, Mamo, tato wolę wodę, Akademia Aqufresh, O przyszłości marzę teraz, Cykliczne prezentacje zawodów - posiadam kompetencje, Ogólnopolski Konkurs Interdyscyplinarny „Dyslektyku poszerz umysł", Mała Olimpiada Języka Polskiego, wojewódzkie konkursy przedmiotowe, Euromedyk przyrodniczy, Konkurs matematyczno-ekologiczny „Zielone zadania", Zwierzęta z naszych pół i łąk, I ty możesz zostać przedsiębiorcą, Zdrowe oblicze kuchni łódzkiej, Alfik przedmiotowy, Program „Szkolny Klub Sportowy-2017", Program Rozwoju Piłki Ręcznej, Siatkarska Łódź, Mały Mistrz, Trener Osiedlowy, Drużyna Marzeń.

- Dbałość o wszechstronny rozwój indywidualny uczniów, w procesie kształcenia i wychowania poprzez: podnoszenie poziomu intelektualnego, rozwój rozumowania, pamięci, poczucia estetyki, zdolności fizycznych, umiejętności porozumiewania się, współpracę (edukacja statystyczna) z Urzędem Statystycznym, Klubem Europa w naszej szkole.

Odbywa się to m.in. w ramach realizowanych programów i projektów: Przyjazna i bezpieczna szkoła, Gram w szachy, Na ludowo znaczy kolorowo, Język niemiecki przez zabawę, Z językiem niemieckim za pan brat, Projekt logopedyczny szkolny, Inny – nie znaczy – gorszy, Program „Ćwiczenia korekcyjne z nauką pływania", Ogólnopolski Konkurs Józef Piłsudski w 150 rocznicę urodzin, Łódzkie Skrzydła, Konkurs chóru szkolnego, Kangur matematyczny, Ogólnopolskie Mistrzostwa w Szybkim Czytaniu, Łódzki Konkurs Jan Paweł II (szkoła jest organizatorem), I Ty możesz zostać Andersenem, Międzyszkolny Konkurs Razem Zapobiegamy Pożarom (szkoła jest organizatorem), Moja ulubiona postać z komiksu (szkoła jest organizatorem), Narodowe Czytanie i Noc Bibliotek – realizowane w Bibliotece Gminnej, Konkursy bożonarodzeniowy i wielkanocny (szkoła jest organizatorem), Projekt Cyberbezpieczni.pl – Bezpieczna cyfrowa szkoła kształcenie i wykorzystanie technologii informacyjnych (każda sala lekcyjna I i II etapu edukacyjnego, biblioteka, gabinet zajęć terapii pedagogicznej, świetlica szkolna są wyposażone w tablice interaktywne). Historia na makiecie, ogólnołódzki konkurs fotograficzno – plastyczny, Bieg Sylwestrowy, Biegi na orientację, Turniej Boule.

- Preferowanie kształcenia interdyscyplinarnego aby nasi uczniowie mogli współpracować na wszystkich płaszczyznach działalności człowieka.

Efekty:

- Realizacja projektów pozwala na wzbogacenie oferty edukacyjnej i wychowawczej szkoły oraz rozwija zainteresowania indywidualne uczniów do aktywności po zakończeniu zajęć edukacyjnych oraz w czasie przebywania w świetlicy szkolnej.
- Działalność sportowa jest znacząco rozszerzana na aktywność sportową, rekreacyjną, zdrowy styl życia oraz udział w imprezach sportowych miejskich.
- Szkoła plasuje się wśród szkół przodujących w wynikach nauczania. Wyniki klasyfikacji rocznej wynoszą dla II etapu edukacyjnego 4,69. Uczniowie licznie biorą udział w różnych konkursach i zawodach sportowych osiągając w nich wysokie miejsca. Szkoła cieszy się renomą w środowisku lokalnym i oświatowym.
- Pozyskane środki finansowe pozabudżetowe pozwalają na wzbogacenie i unowocześnianie bazy dydaktycznej szkoły oraz realizowanie zgodnie z wymaganiami procesu kształcenia i wychowania.

- Nauczyciele podnoszą swoje umiejętności i podejmują doskonalenie zawodowe w szkole, w instytucjach takich, jak: ŁCDNiKP, ORE, WE UMŁ, KO, WODN oraz UŁ, CKP, CRiE, AHE, WSI.
- Panie: Elżbieta Bednarek - wicedyrektor szkoły, Agata Frączkowska - wicedyrektor szkoły, Beata Nadarzyńska - nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej znacząco angażują się w realizowanie programów własnych, innowacji pedagogicznych i innych działań, które podnoszą poziom kształcenia i wyposażają uczniów w umiejętności i wartości uniwersalne.

Szkoła posiada tytuły i certyfikaty przyznane przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego: *Organizacja Innowacyjna* (2011), *Organizacja Wspierająca Wielostronny Rozwój Uczniów* (2013), *Organizator Procesów Innowacyjnych* (2014), *W Kręgu Tradycji i Kultury* „Piękna Nasza Polska Cała" (2017).

Opracowanie: Wiesława Sobczak - dyrektor Szkoły Podstawowej nr 202 w Łodzi oraz Elżbieta Bednarek - wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 202 w Łodzi

Proinnowacyjni nauczyciele

Beata Nadarzyńska

- nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej, surdopedagog, nauczyciel wspierający w klasach integracyjnych.

Pani Beata Nadarzyńska jest autorem wielu innowacji pedagogicznych, programów edukacyjnych oraz ważnych dla edukacji wczesnoszkolnej podręczników. Oto przykłady tych działań:

- **Elementy innowacji „Inny nie znaczy gorszy" – nauka podstaw języka migowego.** Realizacja - w klasie I – od początku roku szkolnego jako element programu własnego - „Gimnastyki oka i języka". Uczniowie poznają podstawy języka migowego podczas programowych zajęć w szkole - okazjonalnie przy wprowadzaniu liter, liczb, słownictwa bliskiego dziecku związanego ze szkołą, z rodziną. Stają się ekspertami dla swoich kolegów z innych klas. Dążą do tego, by w przyszłości łamać bariery wobec osób niesłyszących, być im pomocnymi i móc się z nimi porozumiewać. Ze względu na specyfikę wychowawczą klasy, innowacja na tym etapie została ujęta jedynie jako elementy innowacji i skupiona jest na jednej klasie. Zaplanowano rozszerzenie działań i realizację pełnej innowacji w klasie trzeciej, gdy uczniowie będą dojrzalsi emocjonalnie, bardziej zadaniowi

i będą mogli w pełni współuczestniczyć w lekcjach języka migowego dla wszystkich klas trzecich. To rozwiązanie wzbogaca ofertę edukacyjną klasy. Uczniowie zdobywają umiejętności ponadprogramowe.

- **Program własny „Ćwiczenia korekcyjne z nauką pływania i rekreacją w wodzie dla klas I-III”.** Ćwiczenia korekcyjne z nauką pływania i rekreacją w wodzie dla klas I-III szkoły podstawowej prowadzone są wielopłaszczyznowo. To rozwiązanie realizowane jest w kilku miejscach (Basen w Brzezinach, dom rodzinny dziecka, szkoła) i z udziałem dodatkowo zaangażowanych osób (rodzina, instruktorzy na pływalni w Brzezinach, rehabilitanci, lekarz, nauczyciel, dyrektor szkoły). Zajęcia mają charakter dodatkowy jednak uczestniczy w nich cała klasa. Realizacja zajęć basenowych odbywa się przed lekcjami w szkole. Te działania prowadzone są w oparciu o współpracę: rodziców, nauczyciela, instruktorów na basenie, rehabilitanta, lekarza ortopedę oraz dyrektora szkoły.
- **Program własny” Gimnastyka oka i języka”.** Gimnastyka oka i języka prowadzona jest wielopłaszczyznowo. Realizacja tych zajęć odbywa się zarówno podczas zajęć lekcyjnych, podczas których poszerzona jest oferta edukacyjna (o ćwiczenia logopedyczne, trening szybkiego czytania, naukę języka migowego) jak i poza lekcjami na zajęciach dodatkowych, które odbywają się raz w tygodniu (zajęcia usprawniające - co dwa tygodnie i zajęcia rozwijające – co dwa tygodnie, przygotowania do konkursów - przed konkursami). Realizacja etapu „Mały czyta młodszemu” - uczniowie czytają bajki i prowadzą konkursy w przedszkolu - zajęcia dodatkowe. Tematyka i treści zajęć wykraczają poza podstawę programową klas I-III. Podstawą do podjęcia opisanych działań była troska o zapewnienie uczniom sukcesu zarówno na starcie jak i przez wszechstronny rozwój. W myśl zasady, że nie ma czytania bez słuchania oraz, że do szkoły przychodzą dzieci ciekawe świata i żądne zdobywania wiedzy, postanowiłam tak zorganizować im czas dodatkowy w szkole, by każde z nich mogło rozwijać się i poznawać świat na miarę swoich możliwości. Ponadto ważne było dla autora innowacji, aby uczniowie zdobytą wiedzą i umiejętnościami zachęcali i zarażali innych. Podczas podjętych działań współpracowano z nauczycielami przedszkola oraz rodzicami moich uczniów i nauczycielami szkoły dla niesłyszących przy ul. Krzywickiego w Łodzi.
- **Inicjatywa pedagogiczna „Babcine poczytajki”** – czytanie uczniom bajek przez babcie. Zajęcia organizowane były w klasie pierwszej dla

uczniów 6-7 letnich, którzy dopiero rozpoczęli naukę w szkole. Rozwiązanie angażowało domy rodzinne uczniów. W rozwiązaniu uczestniczyły babcie i dziadkowie dzieci. Zajęcia były dodatkową ofertą edukacyjną dla uczniów i wykraczały poza ramy programowe. Zajęcia miały charakter cykliczny. Babcie przychodziły na spotkania często z własnymi wypiekami. Cała inicjatywa miała zachęcić dzieci do czytania, samodzielnego sięgania po książki, rozbudzenia w nich ciekawości literackiej oraz oswojenia się ze środowiskiem szkoły. Ważne było również zaangażowanie domów rodzinnych w cały proces.

- **Mały Mistrz.** Zajęcia ogólnorozwojowe prowadzone w warunkach szkolnych przez nauczyciela w-f-u oraz nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej. Podczas zajęć uczniowie doskonalą umiejętności sportowe. Uczestniczą w grach, zabawach. Zajęcia prowadzone są na szkolnych obiektach sportowych z wykorzystaniem dostępnego sprzętu sportowego. W realizację rozwiązania włącza się drugi (dodatkowy) nauczyciel. Zajęcia prowadzone są według zaproponowanych scenariuszy. Rozszerzają treści z zakresu edukacji fizycznej. Podstawą podjętych działań były teorie prozdrowotne i profilaktyka prozdrowotna oraz umożliwienie wszystkim uczniom (bez względu na predyspozycje fizyczne) osiągnięcia sukcesu podczas współzawodnictwa w grupie i w działaniach indywidualnych.
- **E-tornister-„Tableciaki”**. Inicjatywa pedagogiczna wykorzystuje i przybliża nowoczesne technologie informacyjne. Wszyscy uczniowie w klasie II korzystają na niektórych lekcjach z tabletów. W tabletach wgrane są wszystkie podręczniki: Tropiciele do klasy II, podręczniki do nauki języka angielskiego, hiszpańskiego i zajęć komputerowych. Uczniowie nie zabierają ze szkoły do domu podręczników. Na lekcjach doskonalą umiejętności matematyczne i ortograficzne grając w gry edukacyjne. Skanując Qer kody z linkami do specjalnych zadań. Korzystają z bezpiecznego Internetu (monitoring Safe Kiddo) i wgranych aplikacji przygotowując się do lekcji. Przesyłają nauczycielowi wytwory swoich prac w formie zdjęć, maili i nagrań głosowych. Dokumentują codzienne działania, tworzą reportaże i przygotowują się do prezentacji. W realizację rozwiązania włączają się domy rodzinne ucznia, instytucje wspierające i obsługujące oprogramowanie w tabletach (Plus, Safe kiddo, wydawnictwa).

Uczniowie korzystają w domu z E-tornistra zostawiając podręczniki w szkole. W podjętych działaniach oprócz uczniów uczestniczą nauczyciele

(wychowawca, nauczyciel informatyki, matematyki, języka angielskiego), rodzice i dyrektor szkoły. Wszyscy dzielą się zdobytą wiedzą, doświadczeniem i spostrzeżeniami. Rozwiązują wspólnie problemy związane z tą inicjatywą.

- **Inicjatywa pedagogiczna „Makarolandia”** – wzmacnianie procesu wychowawczego poprzez wsparcie w postaci Makarolandii. Cel: poprawa koncentracji uwagi uczniów podczas lekcji, przestrzeganie zasad i ustalonych norm.

Uczniowie zdobywają codziennie podczas lekcji makarony. Makarony są rozdawane na początku każdego dnia w ilości takiej ile jest lekcji danego dnia. Jest to forma kredytu zaufania dla wszystkich. W przypadku łamania ustalonych w klasie zasad, makarony są odbierane. Pod koniec każdego miesiąca nauczyciel zlicza makarony i nagradza najwytrwalszych we wzorowym zachowaniu. Nagrody są różne. Pomagają w nagradzaniu uczniów rodzice, którzy są głównymi sponsorami nagród. Zachowanie w klasie podczas lekcji bardzo się poprawiło. Dodatkowo w klasie funkcjonują inne wspierające dzieci pomoce: pudełko tajemnic, nić cierpliwości i worek złości. Dzięki nim dzieci lepiej radzą sobie z własna i cudzą złością. Rozwiązania wykraczają poza podstawę programową. System nagradzania uczniów i forma udziału w nagrodach często odbywa się po lekcjach w dni wolne od nauki. Podjęte działania są ściśle związane i oparte na teorii wychowania oraz sposobach wzmacniania systemu nagradzania uczniów. Bardzo istotne jest w całej inicjatywie bazowanie na mocnych stronach ucznia. Uczniowie w swoim zachowaniu sami dostrzegają pozytywne zmiany. Wzajemnie wspierają się i upominają do przestrzegania ustalonych zasad. Często podczas lekcji cytują punkty kontraktu i odwołują się do nich jako autorytetu w zachowaniu. Osobami czynnie wspierającymi działanie są wychowawca klasy, nauczyciele uczący w tej klasie i rodzice uczniów.

- **Projekt edukacyjny „Od grosika do złotówki”.** Projekt przybliża szeroko rozumiane pojęcie przedsiębiorczości. Realizowany jest od grudnia 2016 roku. Kontynuowany będzie przez 10 miesięcy. W oparciu o pomoce dydaktyczne (książeczki - karty pracy, filmy, piosenki, i inne pomoce dydaktyczne), scenariusze zajęć - nauczyciel przybliża uczniom problemy związane z bezpieczeństwem, oszczędzaniem, gromadzeniem i przechowywaniem pieniędzy. Uczniowie poszerzają zasób słownictwa o słowa związane z tą tematyka. Rozwiązują zadania, grają w gry

dydaktyczne, bawią się. Projekt oparty jest na ścisłej współpracy z domem rodzinnym. Uczniowie zbierają nagrody, osiągają pewne umiejętności i stają się ekspertami w dziedzinie oszczędzania.

Wykaz najważniejszych publikacji (współautorstwo):

1. *Tropiciele – edukacja wczesnoszkolna*, podręczniki i zeszyty ćwiczeń klasa I (cz.:1, 2, 3, 4, 5), klasa II (cz.: 1, 2, 3, 4, 5), klasa III (cz: 1, 2, 3, 4, 5) – 15 podręczników i 15 zeszytów ćwiczeń oraz *Wyprawka do klasy* II i III (rok 2013) - cykl nagrodzony złotym medalem na Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie za najlepszy cykl edukacyjny w Europie, cykl nagrodzony na Targach Edukacyjnych w Kielcach nagrodą Kalimacha oraz cykl, któremu przyznano Znak Jakości KidZone sygnowany przez Rzecznika Praw Dziecka.
2. *Nowi Tropiciele – edukacja wczesnoszkolna z dostosowaniem do NPP*, podręczniki i zeszyty ćwiczeń klasa I (cz.:1, 2, 3, 4, 5), klasa II (cz.:1, 2, 3, 4, 5) w przygotowaniu redakcyjnym klasa III (cz. 1, 2, 3, 4, 5) – 15 podręczników i 15 zeszytów ćwiczeń oraz *Wycinanka do kasy* I, II i III (rok 2016).

Pani Beata Nadarzyńska bierze aktywny udział w **pracach NZPP** oraz w **pracach zespołów metodycznych** funkcjonujących w strukturze **Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.** Oto przykłady:

1. Zespół zadaniowy dotyczący „Promocji zdrowia” (opieka metodyczna - Aleksandra Proc).
2. Zespół zadaniowy dotyczący prac nad pakietem edukacyjnym „Tropiciele” (opieka metodyczna - Aldona Danielewicz-Malinowska).
3. Organizacja i prowadzenie zajęć modelowych i lekcji otwartych dla nauczyciel z dzielnicy Łódź- Bałuty (opieka metodyczna - Aleksandra Proc): „Promocja zdrowia – propedeutyka wychowania seksualnego w klasie 1, „Nauka czytania z wykorzystaniem technik szybkiego czytania, zapamiętywania i uczenia się”.
4. Organizacja i prowadzenie warsztatów metodycznych dla nauczycieli z dzielnicy Łódź- Bałuty (opieka metodyczna - Aleksandra Proc): „Promocja zdrowia – propedeutyka wychowania seksualnego w klasie 1, „Nauka czytania z wykorzystaniem technik szybkiego czytania, zapamiętywania i uczenia się”.

5. Prowadzenie konferencji metodycznych dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej pod patronatem WSiP. Konferencje organizowane były w: Gdańsku, Poznaniu, Rzeszowie, Wrocławiu, Białym Stoku, Skierniewicach, Opolu, Kaliszu, Stalowej Woli, Zduńskiej Woli, Piotrkowie Trybunalskim, Ciechanowie, Lesku.
6. Udział w Przeglądzie Innowacji Edukacyjnych organizowanym przez ŁCDNiKP oraz otrzymanie wyróżniania za utworzenie i wdrażanie innowacji „INNY – nie znaczy gorszy".
7. Udział w Przeglądzie Innowacji Edukacyjnych i organizowaniu warsztatów metodycznych dla nauczycieli - organizowanym przez WODN w Łodzi - dzielenie się doświadczeniem i osiągnięciami z nauczycielami w województwie łódzkim wystąpienie dotyczące „Propedeutyki wychowania seksualnego w klasach I-III".
8. Udział w projekcie *Dobrych praktyk*.

Elżbieta Bednarek

- Wicedyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Łodzi, nauczyciel bibliotekarz.

Pani Elżbieta Bednarek jest doświadczonym, wyróżniającym się w zakresie organizacji pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej nauczycielem. Wykazuje się determinacją w zabieganiu o unowocześnienie bazy dydaktycznej do realizowania procesu kształcenia i edukacji czytelniczej.

Jest współodpowiedzialna za podnoszenie poziomu kształcenia jako najważniejszego obszaru działania zespołów zadaniowych nauczycieli szkoły. Organizuje szkolenia doskonalenia zawodowego w zakresie nauczania przedmiotowego i realizowania polityki oświatowej państwa. Współpracując z OKE koordynuje, przygotowania i organizację sprawdzianu zewnętrznego. Wnikliwie, wspólnie z zespołem pedagogicznym dokonuje analizy: sprawdzianów szóstoklasisty, i kompetencyjnych w klasach I-VII. Opracowuje z zespołem nauczycieli program naprawczy, sprawuje nadzór nad jego wdrażaniem.

Współpracuje z dyrektorem szkoły w organizowaniu pracy szkoły szczególnie w zakresie:

- opracowania i nowelizowania Statutu Szkoły,
- planu nadzoru pedagogicznego,
- kierowania RP i zarządzania planem doskonalenia zawodowego,

- planowania zajęć dydaktyczno-lekcyjnych, wycieczek szkolnych, zajęć pozalekcyjnych, konkursów, uroczystości, imprez zgodnie z realizacją podstawy programowej i przepisów prawa,
- monitorowania wdrażania i realizacji, zgodnie z zaleceniami, podstawy programowej,
- współpracy z Radą Rodziców,
- organizowania i realizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej we współpracy z pedagogiem szkolnym,
- działań socjalnych,
- promocji zdrowia.

Pełni funkcję opiekuna stażu nauczycieli stażystów i kontraktowych. Uczestniczy w komisjach kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego, mianowanego, dyplomowanego.

W trosce o unowocześnianie procesu dydaktycznego, inicjuje i wdraża projekty edukacyjne integrujące wiedzę, umiejętności, a także społeczność szkolną i lokalną. Przykłady działań:

- Indywidualizowanie procesu nauczania ucznia uzdolnionego oraz z orzeczeniem PPP;
- Badanie losów absolwentów SP nr 202. Historia mojej szkoły;
- Uczestniczenie w Spotkaniach Szkół Polskich i Polonijnych im. Jana Pawła II - Rodzina Szkół im. Jana Pawła II;
- Koordynowanie projektów, konkursów szkolnych i pozaszkolnych. Pomysłodawczyni i organizator konkursu *Kulturalny uczeń SP 202* propagującego prawa dziecka i kulturę bycia ucznia i dziecka;
- Projekt WE UMŁ pływalnia dla uczniów;
- Pozyskiwanie i realizowanie w szkole innowacyjnych programów edukacyjnych, przykładowo: *Choroby układu krążenia, Choroby wątroby, Wyprostuj się, Moje miasto bez elektrośmieci, Niesamowity świat higieny jamy ustnej, Śniadanie daje moc, Drużyna marzeń, Kolorowo znaczy na ludowo*;
- Koordynowanie projektu „Cyberbezpieczni.pl – Bezpieczna Szkoła Cyfrowa”;
- Koordynowanie działań związanych z ubieganiem się o dofinansowanie wniosków na realizację projektów z Budżetu Obywatelskiego (Szkoła realizuje zadania w 2016 i 2017);
- Wspieranie wyróżniających się nauczycieli i uczniów poprzez kierowanie wniosków o stypendia i nagrody do Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

Pani Elżbieta Bednarek szczególnie dba o następujące obszary działania szkoły wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, którego jest współautorem:

- Bezpieczny uczeń;
- Ja uczeń – kształcenie i kształtowanie postaw dla przyszłości;
- Tradycja, regionalizm, historia;
- Ceremoniał szkolny, symbole narodowe;
- Wspieranie samorządności uczniów;
- Przybliżanie sylwetki Patrona Szkoły;
- Działalność w zakresie prozdrowotnym i sportowo-rekreacyjnym.

Koncentruje się wokół kształtowania właściwych postaw moralnych i etycznych oraz rozwijania świadomości samorządnych i obywatelskich uczniów. Pani Elżbieta Bednarek sprawiła, iż Deklaracja Praw Człowieka i Konwencja Praw Dziecka są dokumentami dobrze znanymi uczniowi Szkoły Podstawowej nr 202.

Pani wicedyrektor przywiązuje dużą wagę do realizacji Programu Profilaktycznego Szkoły. Współpracuje z instytucjami wspierającymi szkołę, w szczególności z: VI Komisariatem Policji w Łodzi, Kuratorem Sądowym, MOPS, Sądem Rodzinnym dla Nieletnich, Strażą Miejska, PPP, Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Uniwersytetem Medycznym, TPD.

Działania podejmowane przez panią Elżbietę Bednarek mają odzwierciedlenie w postawach uczniów z rodzin ubogich. Organizuje różne formy pomocy dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Pozyskuje fundusze od sponsorów i instytucji na ten cel.

Bierze udział w pozyskiwaniu środków z funduszy strukturalnych UE oraz programach realizowanych przez szkołę takich jak: Europa w naszej szkole; *Socrates Comenius; Comenius; Śpiewająca Polska; Szkoła bez przemocy; Serce na Start; Pierwsza pomoc przedmedyczna; Godność i prawa dziecka, banał czy podstawa; Lepsza szkoła*.

Z inicjatywy pani Bednarek w szkole działa „Gromada zuchowa", której opiekunami są harcerze absolwenci naszej szkoły. Czyni też staranie zorganizowania Drużyny Harcerskiej.

Bardzo dużą troską wykazuje nad kreowaniem świadomości bezpiecznych zachowań i zapewnienia uczniom bezpieczeństwa w szkole.

Pani Elżbieta Bednarek w zarządzanej szkole dba o umożliwienie uczniom rozwijania zainteresowań poprzez bardzo bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, współpracę z licznymi instytucjami działającymi na rzecz ogólnie pojętego dobra dzieci i młodzieży. Ścisła współpraca z pracodawcami dotyczy: wspierania realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego poprzez organizowanie warsztatów i prelekcji dla uczniów i ich rodziców, pomocy uczniom z rodzin o niskim statusie materialnym, dofinansowania wycieczek,

wyjazdów na zielone szkoły, wyjścia do instytucji kulturalnych – teatru, kina, muzeów, dofinansowania zakupów prowadzących do unowocześnienia bazy dydaktycznej. Efektem współpracy z pracodawcami jest nadanie tytułu „Pracodawcy Kreującego i Wspierającego Edukację 2016" dla Firmy Ramp. W tym roku szkolnym Pani Bednarek występuje z wnioskiem dla kolejnego pracodawcy.

Szkoła uczestniczy w wielu imprezach środowiskowych mających znaczenie integrujące, wychowawcze, społeczne i kulturalne dając okazję nauczycielom, uczniom i ich rodzicom do zaprezentowania dorobku i osiągnięć szkoły w środowisku lokalnym. Pani Bednarek jest inicjatorem i organizatorem środowiskowego „Święta Szkoły", jest sojusznikiem inicjatyw uczniowskich prowadzonych na rzecz szkoły i środowiska.

Większość szkolnych imprez adresowanych do społeczności Szkoły Podstawowej nr 202 są to imprezy utrwalające tradycje i obrzędowość szkoły. Ogromnym uznaniem cieszą się: spotkania bożonarodzeniowe, wielkanocne, z okazji KEN, Dnia Seniora z zaproszonymi emerytowanymi pracownikami szkoły, WE UMŁ, KO, ŁCDNiKP oraz z lokalnymi władzami samorządowymi, innymi gośćmi, sponsorowane przez RR i przyjaciół szkoły.

Życzliwa atmosfera panująca w szkole, umiejętne motywowanie uczniów do nauki, współpraca z rodzicami, środowiskiem lokalnym, władzami oświatowymi, instytucjami pozaszkolnymi oraz promowanie szkoły przyjaznej uczniom i otwartej dla środowiska lokalnego to działania, w których wkład pracy pani Bednarek jest nieoceniony. Powyższe działania spowodowały, że szkoła jest placówką o wysokim poziomie nauczania i cieszy się ogromnym zainteresowaniem uczniów i ich rodziców.

Wyniki ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w r.szk. 2016/17 potwierdziły skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych nakierowanych szczególnie na uczenie uczenia się, współdziałanie, stosowanie nowatorskich rozwiązań służących kształceniu i rozwojowi uczniów. Szkoła otrzymała poziom wysoki.

Pani Elżbieta Bednarek, jako bibliotekarz, współpracuje przy realizacji programu rozwoju biblioteki szkolnej. Jest on nakierowany na ucznia szkoły podstawowej, nauczycieli i rodziców w zakresie dydaktycznym, wychowawczym oraz na współpracę ze środowiskiem oświatowym i lokalnym. Współorganizowała różnorodne działania rozwijające wrażliwość kulturową i społeczną uczniów, m.in. wystawy tematyczne związane z historią, kulturą regionu i kraju oraz tradycją szkoły. Najciekawsze z nich to: „Pasowanie na czytelnika", „Nowości czytelnicze", „Zima … Zima…", „Tuż …tuż … Wakacje", „Jesień … Jesień…", „11 listopada Święto Niepodległości", „Dzień Pluszowego Misia", „Święta Bożego Narodzenia – tradycje i zwyczaje", „Dobre rady na zimowe wypady", „Rok 2016 – rokiem

Henryka Sienkiewicza – podsumowanie", „Rok 2017 – rokiem Josepha Conrada – podsumowanie". Podczas Międzynarodowego Święta Bibliotek Szkolnych odbyła się wystawa nowości oraz akcja „Podaruj książkę bibliotece".

Pani Elżbieta Bednarek współpracuje przy przygotowaniu uroczystości pasowania pierwszoklasistów na czytelnika. W bieżącym roku szkolnym pasowanie to zostało wplecione w inscenizację pt: „Nasi baśniowi przyjaciele", którą przedstawili uczniowie klasy IV a. Każdy pierwszak otrzymał zakładkę do książki, a klasa pamiątkowe dyplomy. Wszyscy wspólnie złożyli przysięgę pasowania i razem zaśpiewali piosenkę pt: „Cała Polska czyta dzieciom".

Współpracuje z instytucjami: ŁCDNiKP - Ośrodkiem Doradztwa Zawodowego oraz Ośrodkiem Edukacji Medialnej; WODN, Gminną Biblioteką Publiczną w Nowosolnej, Radą Osiedla Nowosolna, OSP Łódź – Nowosolna, Policją, Strażą Miejską, Państwową Strażą Pożarną, Instytutem Edukacji Ustawicznej, Wydawnictwem Literatura – panem Marcinem Porczyńskim, hurtownią książki Korob oraz Tuliszków.

Promuje akcje charytatywne na rzecz dzieci z ubogich rodzin oraz projekt „Dzikość serca" na rzecz ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt. Efektami tych działań jest rozbudzanie czytelnictwa wśród uczniów, rozwijanie zainteresowań, talentów, oraz potrzeb takich jak potrzeba akceptacji, szacunku i uznania.

Pomaga uczniom w przygotowaniu się do konkursów międzyszkolnych, np. „Podarunek dla mamy", „Zbiórka makulatury".

Opracowała regulamin międzyszkolnego konkursu „Razem zapobiegamy pożarom". Odbyło się VIII edycji tego konkursu we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną Łódź – Nowosolna, Radą Osiedla, pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Łódzkiego, Prezydenta Miasta Łodzi Hanny Zdanowskiej i Dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Konkurs adresowany jest do uczniów szkół podstawowych klas IV-VI z dzielnicy Łódź – Widzew oraz Gminy Nowosolna – Skoszewy i Lipiny.

Jest współautorem artykułu opublikowanego w publikacji ŁCDNiKP: Bednarek E., Frączkowska A., Konkurs „Razem zapobiegamy pożarom", Dobre praktyki. Katalog dobrych praktyk w edukacji, Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, zeszyt nr 13, Łódź 2016.

Za swoją pracę otrzymała wiele nagród i odznaczeń, m.in. corocznie nagrodę Dyrektora Szkoły, Nagrodę Prezydenta Miasta Łodzi (2009) i Medal KEN (2014).

Agata Frączkowska

- nauczyciel bibliotekarz.

Pani Agata Frączkowska systematycznie przekształca bibliotekę szkolną w centrum dydaktyczno-informacyjne, preferując i kształtując u uczniów samodzielność w pozyskiwaniu informacji i zdobywaniu wiedzy. Realizuje program rozwoju biblioteki szkolnej, który jest nakierowany na ucznia szkoły podstawowej, nauczycieli i rodziców w zakresie dydaktycznym, wychowawczym jak również na współpracę ze środowiskiem oświatowym i lokalnym. W bibliotece gromadzi także pomoce dydaktyczne multimedialne, które są wykorzystywane przez nauczycieli w realizacji procesu kształcenia oraz zaspokajaniu potrzeb uczniów w aspekcie wykorzystania nowoczesnych technologii informatycznych. Zabiega o wzbogacanie woluminów bibliotecznych. Wspiera w ten sposób nauczycieli w realizowaniu podstawy programowej przedmiotów realizowanych w szkole podstawowej.

Pani Agata Frączkowska zorganizowała różnorodne działania rozwijające wrażliwość kulturową i społeczną uczniów, m.in. wystawy tematyczne związane z historią, kulturą regionu i kraju oraz tradycją szkoły. Najciekawsze z nich to: „Zima ….. Zima…..”, „Wojny dorosłych - historie dzieci”, „Powtórka z Tuwima”, „Pasowanie na czytelnika”, „Tuż ….tuż …. Wakacje”, „Jesień ….. Jesień…..”, „Dzień ziemi”, „Powtórka z Tuwima”, „1 listopada Święto Zmarłych”, „11 listopada Święto Niepodległości”, „Dzień Pluszowego Misia”, „Andrzejki – zwyczaje i tradycje”, „Comenius – super bohaterowie Europy”, „Mikołaju skąd Ty jesteś”, „Świąteczna kartka”, „Święta Bożego Narodzenia – tradycje i zwyczaje”, „Alfabet Świąteczny”, „Dobre rady na zimowe wypady”, „Dzień Babci i Dziadka”, „Tolerancja”, „Trzy Magiczne słowa proszę, przepraszam , dziękuję – jestem kulturalny”, „Rok 2013 – rokiem Juliana Tuwima – podsumowanie”. Podczas Międzynarodowego Święta Bibliotek Szkolnych zorganizowała kiermasz taniej książki oraz wystawę książki zakazanej.

Każdego roku szkolnego Pani Agata Frączkowska przygotowuje według własnego pomysłu uroczystość pasowania pierwszoklasistów na czytelnika. Pasowanie często zostaje wplecione w inscenizacje przygotowywane przez uczniów klas III, przykładowo pt: „Kosmici w bibliotece”. Każdy pierwszak otrzymuje dyplom pasowania na czytelnika, zakładkę do książki, a klasa cyrografy z obowiązkami czytelnika. Wszyscy wspólnie składają przysięgę pasowania i razem odśpiewują piosenkę pt: „Cała Polska czyta dzieciom”.

Ciekawe formy popularyzacji czytelnictwa wykorzystywane w bibliotece, np. raz w miesiącu głośne czytanie bajek dzieciom ze świetlicy szkolnej, pomaganie uczniom w przygotowaniu się do konkursów międzyszkolnych, np. „Podarunek dla mamy”, „Zbiórka makulatury”, „Łódzkie czyta”. Organizacja wyjść oddziałów przedszkolnych O a, b, c, d w ramach akcji

Cała Polska czyta dzieciom do Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowosolnej - np. głośne czytanie, spotkanie z autorem opowiadań dla dzieci Wacławem Drabikiem.

Pani Agata Frączkowska jest autorką projektu edukacyjnego dotyczącego Roku Juliana Tuwima, w ramach którego zorganizowano wystawę prac plastycznych - portret autora, szkolny konkurs „Magiczne wiersze Juliana Tuwima ", wzięto udział w ogólnopolskim projekcie „Lokomotywa wciąż ma parę".

Jest liderem wdrażania i propagowania treści z orientacji zawodoznawczej. Cyklicznie organizuje tygodnie zawodoznawcze w czasie Ogólnopolskich Tygodni Kariery, które są przepełnione zróżnicowanymi formami zajęć. Przykłady działań: organizacja wystawy prac plastycznych *Talent, a moje marzenia* przygotowaną przez uczniów I etapu edukacyjnego, prezentacja talentów uczniowskich oraz zaproszonych gości. Uroczystość została uświetniona obecnością i występami artystki Teatru Wielkiego w Łodzi, piłkarzy Klubu Sportowego RTS Łódź Widzew, absolwentki Łódzkiej Szkoły Baletowej oraz specjalisty do spraw jakości i zarządzania firmy BSH. Uczniowie klasy IV b ułożyli własny tekst dotyczący talentu (do podkładu muzycznego piosenki zespołu Feel, *Pokaż na co Cię stać)*. Ponadto uczniowie uczestniczyli w zajęciach edukacyjnych *Świat zawodów na wesoło* w ŁCDNiKP, oraz w licznych wycieczkach zawodoznawczych m.in. do Regionalnego Ośrodka Edukacji Mechatronicznej ŁCDNIKP - poznając tajniki automatyki i robotyki mających zastosowanie w świecie nowoczesnych technologii, do lokalnej gazety *Dziennika Łódzkiego,* gdzie poznawali zakres zadań i czynności zawodowych dziennikarza, redaktora, informatyka, fotografa, drukarza. Wizyta w redakcji umożliwia pozyskanie informacji, w jaki sposób powstaje codzienna gazeta. Dla klas VI doradca zawodowy z ŁCDNiKP przeprowadził warsztaty na temat: *W jaki sposób rozpoznajemy swoje talenty?* Podczas zajęć uczniowie zebrali skojarzenia do pojęcia „talent" oraz wyjaśnili, w jaki sposób możemy rozwijać zdolności plastyczne, muzyczne, matematyczne, sportowe czy językowe. Efekty powyższych działań to poznanie wybranych branż zawodowych, zawodów takich jak mechatronik, elektryk czy dziennikarz, rozwijanie zainteresowań, propagowanie treści o tematyce zawodzonawczej w formie dobrej zabawy i nauki, wzrost świadomości uczniów w zakresie własnego potencjału - talentu, zainicjowanie potrzeby poszukiwań własnej ścieżki kariery.

Pani Agata Frączkowska jest współautorem **programu wychowawczego** szkoły w obszarze profilaktyki. W ramach tego programu nauczyciel bibliotekarz opracował regulamin międzyszkolnego konkursu *Razem zapobiegamy pożarom.* Konkurs odbywa się we współpracy z Ochotniczą

Strażą Pożarną Łódź – Nowosolna, Radą Osiedla, pod honorowym patronatem Dyrektora Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Konkurs ten adresowany jest do uczniów szkół podstawowych klas IV-VI z dzielnicy Łódź – Widzew, Łódź – Bałuty oraz Gminy Nowosolna – Skoszewy i Lipiny.

Wykaz publikacji:
Scenariusz zajęć dla uczniów I etapu edukacyjnego *„W świecie Jutki”* [w]: Projekt edukacyjny *Bezsenność Jutki* praca zbiorowa pod redakcją Katarzyny Pęczek i Jolanty Bieleckiej wyd. przez ŁCDNiKP, 2013

Współpraca z ŁCDNiKP:
1. Prace w zespole zadaniowym ŁCDNiKP …..pod kierunkiem nauczyciela konsultanta B. Walenty i doradcy metodycznego C. Siewieskiej.
   Rada programowa festiwalowa , zespół komputerowy.

Inne działania:
1. Strona www biblioteki szkolnej w Szkole Podstawowej nr 202 im. Jana Pawła II w Łodzi.

Współpraca z instytucjami: ŁCDNiKP - Ośrodkiem Doradztwa Zawodowego oraz Ośrodkiem Edukacji Medialnej, WODN – edukacja medialna i biblioteki szkolne, Gminną Biblioteką Publiczną w Nowosolnej, Radą Osiedla Nowosolna, OSP Łódź – Nowosolna, redaktorem Dziennika Łódzkiego - Markiem Ciszewskim, Radiem Łódź – redaktorem Joanną Czekalską, Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną im. Józefa Piłsudskiego w Łodzi, Stowarzyszeniem Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin „Kluczyk”, Recyklingiem Stena Łódź – zbiórka makulatury, Wydawnictwem Literatura –Marcinem Porczyńskim, hurtownia książki - Korob oraz Tuliszków.

Wspieranie talentów uczniowskich i nauczycielskich – Projekt ŁSPS –

Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole jest organizacją działającą od 27 lat mającą na celu niesienie pomocy szkołom, placówkom oświatowo-wychowawczym, uczniom i nauczycielom. Wszystkie środki finansowe pozyskiwane przez organizację są przeznaczone na te cele. Od 23 lat Stowarzyszenie mając na uwadze wspieranie talentów uczniowskich i nauczycielskich funduje stypendia dla uczniów i nagrody dla twórczych nauczycieli. Przez te lata beneficjentami stypendiów było prawie 500 uczniów i ponad 200 nauczycieli. Jako pierwsza organizacja pozarządowa w Polsce dostrzegła potrzebę nagradzania wybitnych uczniów za ich osiągnięcia. Nagrodzenie tych uczniów nie byłoby możliwe bez pomocy sponsorów, którzy rozumieją cel jaki przyświeca Stowarzyszeniu.
W tym miejscu dziękujemy sponsorom i przyjaciołom, którzy w ostatnich 23 latach wsparli ten projekt:

Pan mecenas Zbigniew Wodo	- 16 stypendiów
Okręgowa Rada Adwokacka	- 9 stypendiów
Firma Hammermed	- 7 stypendiów
Okręgowa Izba Radców Prawnych	- 6 stypendiów
Pan Andrzej Pabich właściciel ZOO Safari	- 5 stypendiów
Fabryka Biznesu – Pan Krzysztof Apostolidis	- 4 stypendia
Krajowe Stowarzyszenie Pomocy Szkole	- 2 stypendia
Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Łodzi	- 2 stypendia

i wielu indywidualnych darczyńców.
Wszystkim za ten gest składamy podziękowania.

Oprócz sztandarowego przedsięwzięcia jakim jest wyłanianie uczniowskich talentów Stowarzyszenie dofinansowuje zakup pomocy multimedialnych, komputerów, oprogramowania, tablic interaktywnych, sieci komputerowych. Wyposaża pracownie i sale lekcyjne w pomoce dydaktyczne i meble. Uzupełnia zbiory biblioteczne. Wspiera finansowo konkursy i projekty oświatowe. W kręgu oddziaływania Stowarzyszenia są najlepsze szkoły w naszym województwie, które zostały zaproszone do tzw. Klubu Przodujących Szkół, a tytuł ten przyznawany jest (po wnikliwej ocenie) przez Krajowe Stowarzyszenie Pomocy Szkole ponadprzeciętnym szkołom. W naszym województwie działa 26 szkół wyróżnionych tym tytułem.

Uroczystość nasza łączy się z jednym z najważniejszych świąt w Polsce – 99 rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości. Nie bez przyczyny łączymy ze sobą te święta, gdyż bez mądrej, wykształconej kadry trudno byłoby scalić polskie ziemie trzech zaborów w jeden organizm państwowy. Bez mądrej kadry nie byłaby możliwa odbudowa kraju w ciągu lat

niepodległości i zrealizowanie takich przedsięwzięć jak np. port w Gdyni czy Centralny Okręg Przemysłowy.

Ważną rolę w tym procesie odegrało nasze miasto. To właśnie tutaj, z inicjatywy nauczycieli, już 2 października 1918 r., Rada Miejska podjęła uchwałę, skierowaną do władz okupacyjnych, o obowiązku szkolnym, ustanawiającym obowiązkową naukę w szkołach. Trzy miesiące później, już w warunkach wolnej Polski, Naczelnik Państwa, Józef Piłsudski wydaje dekret „o obowiązku szkolnym" obowiązujący na terenie całego kraju. Dzięki temu, w tym zniszczonym przez I wojnę światową mieście wszystkie dzieci idą do szkoły, a władze miasta biorąc pod uwagę potrzeby uczniów, realizują szereg działań pomocowych, jak np. zakup gospodarstwa rolnego w Niesięcinie, aby każdemu uczniowi zapewnić kubek mleka. Tutaj, w robotniczej, biednej Łodzi, szkoły powstają w tak okazałych budynkach, że wielekroć spełniają swe funkcje do dziś.

Uroczystość dedykowano w hołdzie tym wszystkim, którzy przyczynili się do rozwoju miasta Łodzi przez 99 lat niepodległej Polski.

Lista nagrodzonych nauczycieli innowatorów
Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole 2017

Pani **Kamila Mrówczyńska – Haładaj,** nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 46 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Barbara Cygan – dyrektor szkoły.

Autorka i realizatorka innowacji pedagogicznej „Oczarowała nas Łódź", promuje czytelnictwo wśród uczniów i ich rodziców, aktywnie współpracuje z instytucjami wspierającymi działania szkoły: policją, strażą miejską, innymi placówkami oświatowymi. Przygotowuje uczniów do udziału w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, w których odnoszą wymierne sukcesy. Pełni funkcję lidera zespołu edukacji wczesnoszkolnej oraz koordynatora ds. Budżetu Obywatelskiego. Opracowuje i realizuje szkolne przedstawienia tematyczne, prowadzi zajęcia dla dzieci z okolicznych przedszkoli.
Nauczyciel poszukujący, twórczy i zaangażowany.

Fundatorem nagrody jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Nagrodę wręczyła Pani Elżbieta Ratyńska – Łódzki Wicekurator Oświaty.

Pani **Magdalena Chojnacka** – nauczyciel Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Aleksandra Bonisławska – dyrektor szkoły.

Motywuje i przygotowuje uczniów do udziału w różnorodnych konkurach artystycznych, w których osiągają znaczące sukcesy, miedzy innymi: tytuł finalisty Olimpiady artystycznej, Grand Prix w Ogólnopolskim Konkursie Historyczno – Literackim, I miejsce w kategorii realizacja filmowa oraz II miejsce w kategorii felieton prasowy w Ogólnopolskim Konkursie Dziennikarskim im. Wojciecha Słodkowskiego. Inspiruje uczniów do rozwijania zainteresowań teatralnych, literackich, fotograficznych i filmowych. Organizuje szkolne uroczystości, konkursy artystyczne i kulturoznawcze.
Nauczyciel uczący wrażliwości na piękno i inspirujący uczniów do artystycznej aktywności.

Fundatorem nagrody jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Nagrodę wręczył Pan Tomasz Trela – Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi.

Pani **Mariola Rychlik** – nauczycielka II Liceum Ogólnokształcącego w Tomaszowie Mazowieckim. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pan Tomasz Węgrzynowski – dyrektor szkoły.

Autorka i realizatorka innowacji pedagogicznej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe przedsiębiorstwo". Przygotowuje uczniów do udziału w wielu konkursach i olimpiadach, w których uzyskują tytuły finalisty, laureata lub zdobywają czołowe miejsca, jak na przykład: Olimpiada Wiedzy o ZUS, Olimpiada wiedzy o planowaniu i zarządzaniu karierą zawodową, Olimpiada wiedzy o bankach, Olimpiada wiedzy o regionie i przedsiębiorczości, Ogólnopolski Konkurs na najlepsze młodzieżowe przedsiębiorstwo „Produkcik".
Decyzją Zarządu Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości uzyskała tytuł Najlepszego Nauczyciela Przedsiębiorczości w województwie łódzkim w latach 2012 – 2015. Inicjator i propagator wielu akcji charytatywnych i wolontariackich. Współorganizator koncertów charytatywnych i pikników rodzinnych. Pomysłodawca i koordynator miejskiej kampanii „Pola Nadziei" na rzecz pacjentów domów pomocy społecznej, opieki paliatywnej oraz budowy hospicjum oraz założyciel szkolnego klubu „Żonkil" działającego w ramach tej kampanii.
Nauczyciel kreatywny, zaangażowany i pomysłowy w działaniu, popularyzator działalności charytatywnej.

Fundatorem nagrody jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Nagrodę wręczyła Pani Joanna Skrzydlewska – pełnomocnik Marszałka Województwa

Łódzkiego ds. równego traktowania, członek Zarządu Województwa Łódzkiego.

Pani **Agata Krysiak** – nauczycielka Zespołu Szkół Ekonomiczno – Turystyczno – Hotelarskich w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Kamila Niewiadomska – dyrektor szkoły.

Autorka wniosków aplikacyjnych projektów finansowanych z funduszy europejskich oraz koordynator ich realizacji: „Przedsiębiorczy Hotelarz na hiszpańskim rynku pracy", „W poszukiwaniu doświadczeń zawodowych na krańcach Europy", „Nowe pespektywy – przyszłe szanse". Autorka programu adaptującego nowych uczniów w środowisku szkolnym. Organizatorka cyklicznych akcji oddawania krwi oraz akcji oddawania krwi na ratunek życia – działań uhonorowanych certyfikatem dla szkoły: „Szkoła Promująca Honorowe Oddawanie Krwi".
Nauczyciel twórczy, motywujący uczniów do podejmowania wysiłku, promujący działalność charytatywną.

Fundatorem nagrody jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Nagrodę wręczył Pan Krzysztof Borkowski –Wiceprezes Łódzkiego Oddziału Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża.

Pani **Elżbieta Kaniecka** – wicedyrektor Publicznego Gimnazjum nr 28 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Teresa Zięba – dyrektor szkoły.

Organizatorka wielu imprez szkolnych i środowiskowych, projektów edukacyjnych: „Czy wiem dokąd idę czyli trudne wybory gimnazjalisty", „Poznajemy Francję". Współorganizatorka wielu projektów realizowanych w ramach programu Comenius: „G.Y.E.C. Growing Young European Citizens", „Environmental Management College", „Have Wedding in Europe".
Realizatorka projektów matematycznych: „Człowiek w liczbach", „Liczby znane i nieznane". Współautorka sukcesów uczniów w Wojewódzkich Konkursach Przedmiotowych z Matematyki oraz Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur". Współautorka szkolnego projektu adaptującego nauczycieli o krótkim stażu zawodowym.
Nauczyciel kreatywny, zaangażowany i profesjonalny.

Fundatorem nagrody jest Związek Zawodowy Pracowników, którym Powierzono Stanowisko Kierownicze w Oświacie. Nagrodę wręczył Pan Piotr Bara – Prezes Związku.

Pani **Krystyna Habryn** – nauczycielka Publicznego Gimnazjum nr 1 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił pan Bogusław Olejniczak – dyrektor szkoły.

Nauczycielka przygotowuje uczniów do udziału w konkursach historycznych, w których osiągają znaczące sukcesy: tytuł finalisty lub laureata Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Historii, tytuł laureata ogólnopolskiego konkursu „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego", czołowe miejsca w konkursach: „Arsenał pamięci", „ Spotkanie z Sybirakiem", „Konkurs wiedzy o Powstaniu Styczniowym", „ Żołnierz Wyklęty – Zapomniany Bohater". Zachęca także uczniów do poznawania regionu łódzkiego, przygotowuje ich do udziału w konkursach o tematyce regionalnej, takich jak: „Mistrz wiedzy o Łodzi i regionie". Pomysłodawczyni i Współorganizatorka Międzygimnazjalnego konkursu „Taka Łódź", koordynator wielu projektów edukacji patriotycznej.
Nauczyciel aktywny, twórczy i zaangażowany.

Fundatorem nagrody jest Pani Iwona Bartosik - Przewodnicząca Zarządu Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole. Nagrodę wręczyła Pani Iwona Bartosik.

Pan **Witold Kapral –** nauczyciel Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 2 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Wiesława Sobczyk – dyrektor szkoły.

Popularyzator wielu dyscyplin sportu: biegów przełajowych, piłki nożnej, siatkowej i koszykowej, czwórboju lekkoatletycznego, unihokeja i piłki ręcznej.
Zdobywca, wraz z uczniami, między innymi: I miejsca w Łódzkiej Lidze Piłki Ręcznej, I miejsca w Mistrzostwach Łodzi w piłce ręcznej chłopców, I miejsca w Mistrzostwach Województwa Łódzkiego w piłce ręcznej chłopców, I miejsca w Łódzkim Turnieju „Szczypiorniak na Orlikach", I miejsca w „Biegu ulicą Piotrkowską", I miejsca w Turnieju Siatkarskim Weymanna na Orlikach dziewcząt.
Nauczyciel niezwykle zaangażowany, organizator imprez środowiskowych, popularyzator aktywnych form spędzania wolnego czasu, promotor działalności charytatywnej.

Fundatorem nagrody jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Nagrodę wręczył Pan dr. Jana Kamiński – dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi.

Pan **Robert Adamczewski** – nauczyciel Samorządowego Liceum Ogólnokształcącego w Zgierzu. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Ewa Sadlak – dyrektor szkoły.

Twórca programu autorskiego „Język angielski w biznesie", pomysłodawca rywalizacji biegowej „Biegaj z Trauguttem" oraz „Szybcy i Zgierscy", laureat programu „Lider Animator". Twórca stron internetowych, programu koła zainteresowań „Klub filmowy". Uzyskał certyfikat egzaminatora międzynarodowych egzaminów Cambridge ESOL.
Nauczyciel kreatywny, pobudzający i mobilizujący uczniów do wysiłku umysłowego i fizycznego.

Fundatorem nagrody jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Nagrodę wręczył Pan Wojciech Brzeski – członek Zarządu powiatu Zgierskiego, członek Komisji Ekonomicznej Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

Lista stypendystów Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole 2017

Aleksandra Bąk – uczennica Szkoły Podstawowej nr 34 w Łodzi, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pani Agnieszka Błażejczyk – dyrektor szkoły.

Humanistka, laureatka olimpiad i konkursów, sportsmenka, współtwórczyni szkolnych akcji tematycznych. Uzyskała między innymi tytuł laureata Małej Olimpiady Języka Polskiego, finalisty konkursu „Ojczyzna polszczyzna", II miejsce w konkursie mitologicznym. Wraz z drużyną zdobyła I miejsce w Mistrzostwach Województwa Łódzkiego w piłce siatkowej oraz IV miejsce w Polsce. Pełniła funkcję przewodniczącej Samorządu Szkolnego.

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczył Pan Tomasz Trel – Pierwszy Wiceprezydent Miasta Łodzi

Kaja Klencka – uczennica I Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Ewa Wojciechowska – dyrektor szkoły.

Uczestniczka wielu konkursów matematycznych o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym oraz konkursów języka angielskiego. Uzyskała między innym: I miejsce w XLI Olimpiadzie Języka Angielskiego, wyróżnienie w międzynarodowym konkursie matematycznym „Kangur", tytuł laureata łódzkiego konkursu matematycznego: „Matematyczna piramida".

Fundatorem stypendium jest Pan Krzysztof Apostolidis – Prezes Fabryki Biznesu Sp. z.o.o., inwestor Centrum Handlowo-Rozrywkowego „Sukcesja". Stypendium wręczył Pan Krzysztof Apostolidis.

Maja Dybała – uczennica Szkoły Podstawowej nr 149 w Łodzi, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Małgorzata Staciwa – dyrektor szkoły.

Finalistka Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego, wolontariuszka, działaczka społeczna. Uzyskała wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur" oraz I miejsce w drużynowych biegach przełajowych w Mistrzostwach Łodzi.

Fundatorem stypendium jest Pan Krzysztof Apostolidis – Prezes Fabryki Biznesu Sp. z.o.o., inwestor Centrum Handlowo-Rozrywkowego „Sukcesja". Stypendium wręczył Pan Krzysztof Apostolidis.

Magdalena Pierzchała – uczennica III Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Maria Włodarczyk – dyrektor szkoły.

Utytułowana sportsmenka, członkini kadry narodowej biegów górskich, reprezentantka Polski na Mistrzostwach Europy i Świata. Uzyskała między innymi: I miejsce w Mistrzostwach Polski, VI miejsce drużynowo w Mistrzostwach Świata, III miejsce w Mistrzostwach Województwa Łódzkiego oraz pierwszą klasę sportową i kwalifikację do Mistrzostw Polski Juniorów w Lekkiej Atletyce.

Fundatorem stypendium jest Pani Joanna Skrzydlewska - pełnomocnik Marszałka Województwa Łódzkiego ds. równego traktowania, członek Zarządu Województwa Łódzkiego. Stypendium wręczyła Pani Joanna Skrzydlewska.

Małgorzata Warczyńska – absolwentka II Liceum Ogólnokształcącego w Tomaszowie Mazowieckim, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pan Tomasz Węgrzynowski – dyrektor szkoły.

Laureatka wielu konkursów i olimpiad, wolontariuszka, obrończyni praw człowieka, współorganizatorka imprez i uroczystości. Uzyskała między innymi tytuł finalisty olimpiady „O Diamentowy Indeks AGH" oraz Olimpiady z Wiedzy o planowaniu i zarządzaniu karierą zawodową, II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie na Najlepsze Młodzieżowe Przedsiębiorstwo, II miejsce drużynowo w 11. Wielkiej Lekcji Geografii w ramach 18. Festival Explorers. Przygotowała i poprowadziła Festiwale Piosenki Żydowskiej i Niemieckiej w Tomaszowie Mazowieckim. Współorganizowała pisanie listów w imieniu więźniów sumienia w ramach akcji Amnesty International.

Fundatorem stypendium jest firma Hamermmed w Łodzi. Stypendium wręczyła Pani Beata Ratajska reprezentująca firmę.

Michał Pietrzak – uczeń Szkoły Podstawowej nr 137 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Ewa Morzyszek–Banaszczyk – dyrektor szkoły.

Laureat konkursów matematycznych i przyrodniczych, zdobywca szkolnego tytułu „Uczeń Fair Play". Uzyskał między innymi: tytuł finalisty XIV Konkursu Matematycznego „Z Pitagorasem na Ty", wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur", tytuł finalisty XV Ogólnopolskiego Konkursu Przyrodniczego, laureata ogólnopolskiego konkursu Galileo.

Fundatorem stypendium jest Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Łodzi. Stypendium wręczył Pan Grzegorz Wroniecki - Wiceprezes Zarządu Banku.

Stanisław Piechota – uczeń szkoły Podstawowej nr 44 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pan Paweł Miszczak – dyrektor szkoły.

Laureat konkursów humanistycznych, matematycznych i językowych, uczeń klasy dwujęzycznej z językiem angielskim, członek Międzyszkolnej Orkiestry Dętej. Uzyskał tytuł laureata ogólnopolskiego konkursu „Z poprawną polszczyzną na co dzień" oraz ogólnopolskiego konkursu „Alfik Historyczny", wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym

„Kangur”, wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie „Eko-planeta”. Koncertuje z Międzyszkolną Orkiestrą Dętą „Czwórka Band 87”, grając na tenorze i na akordeonie jako solista.

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczyła Pani Małgorzata Bartosiak - Wiceprzewodnicząca Komisji Edukacji Rady Miejskiej w Łodzi, reprezentującą Przewodniczącego Rady Miejskiej w Łodzi.

Dawid Gotkowicz – uczeń Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Sieradzu. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pan Grzegorz Przytuła – dyrektor szkoły.

Uczestnik konkursów i olimpiad, społecznik. Uzyskał tytuł finalisty Olimpiady Innowacji Technicznych i Wynalazczości, zakwalifikował się do etapu wojewódzkiego Konkursu Historycznego. Wrażliwy na potrzeby innych, niezwykle aktywny w życiu szkoły.

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczyła Pani Elżbieta Ratyńska – Łódzki Wicekurator Oświaty.

Julian Rakowski – absolwent Publicznego Gimnazjum nr 28 w Łodzi, uczeń XXIX Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Teresa Zięba – dyrektor gimnazjum.

Aktor, odtwórca ról teatralnych w języku angielskim, autor opowiadań fantasy, laureat konkursu z języka angielskiego oraz konkursów tematycznych. Zdobył między innymi: II miejsce w konkursie języka angielskiego „Spelling Master”, III miejsce zespołowo w Przeglądzie Gimnazjalnych Teatrów Szkolnych”, II miejsce w konkursie „Sztuka recytacji”, wyróżnienie w Bałuckich Spotkaniach Recytatorów, II miejsce w konkursie „Ścieżki kariery”, I miejsce drużynowo w województwie łódzkim w konkursie „Zawody przyszłości”.

Fundatorem stypendium jest pan Mecenas Zbigniew Wodo. Stypendium wręczył Pan Mecenas Zbigniew Wodo.

Kacper Olszewski – absolwent Zespołu Szkół nr 1 w Strykowie, obecnie uczeń III liceum Ogólnokształcącego w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pan Eugeniusz Jacel – dyrektor gimnazjum.

Laureat wielu konkursów artystycznych, literackich i plastycznych, odtwórca ról filmowych i teatralnych, wolontariusz i społecznik. Uzyskał między innymi: I miejsce w Wojewódzkim Konkursie Recytatorskim, I miejsce w ogólnopolskim konkursie fotograficznym i I miejsce w Ogólnopolskim Przeglądzie Amatorskich Filmów Uczniowskich. Wcielił się między innymi w rolę Jana Banasia w filmie Jana Kidawy Błońskiego pt: „Gwiazdy". W roku 2017 był niezwykle aktywnym wolontariuszem WOŚP.

Fundatorem stypendium jest Pani Agnieszka Nowak - Dyrektor Specjalistycznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Łodzi. Stypendium wreczyła Pani Agnieszka Nowak.

Maja Tomczyk – uczennica Szkoły Podstawowej nr 64 w Łodzi, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pani Anna Jagielska – dyrektor szkoły.

Laureatka konkursów matematycznych, pianistycznych, wolontariuszka, działaczka społeczna na rzecz zwierząt. Uzyskała nagrodę I stopnia w konkursie duetów, III miejsce w Ogólnopolskim Konkursie pianistycznym, wyróżnienie w Ogólnopolski Konkursie „Młodzi wirtuozi fortepianu", bardzo dobry wynik w międzynarodowy konkursie matematycznym „Kangur". Współorganizowała koncert charytatywny na rzecz chorej koleżanki, uczestniczyła w wielu akcjach charytatywnych wspierających zwierzęta.

Fundatorem stypendium jest Krajowe Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczyła Pani Zofia Grzebisz – Nowicką – Przewodnicząca Krajowego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

Adrian Rybarczyk – uczeń Technikum nr 1 w zespole Szkół Ekonomiczno–Turystyczno–Hotelarskich w Łodzi, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Kamila Niewiadomska – dyrektor szkoły.

Finalista Turnieju wiedzy ekonomicznej, wolontariusz, uczeń zaangażowany w życie klasy i szkoły. Uzyskał tytuł finalisty Turnieju wiedzy ekonomicznej, uczestniczył w zajęciach Akademii Liderów Kariery. Brał udział w ogólnopolskim projekcie Rakoobrona. Angażuje się w działalność charytatywną.

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczyła Pani Longina Tadej – Wiceprzewodnicząca Zarządu

Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole, Przewodniczącą Kapituły ds. Stypendiów i Nagród.

Natalia Ryś – uczennica szkoły Podstawowej ZNP w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pan Mirosław Spychalski – dyrektor szkoły.

Laureatka wielu konkursów z języka angielskiego, matematyki i historii, autorka powieści, sportsmenka. Uzyskała między innymi tytuł finalisty Wojewódzkiego Konkursu z Historii, laureatki Ogólnopolskiego konkursu z języka angielskiego Albus, laureatki ogólnopolskiego konkursu z języka angielskiego Galileo, wyróżnienie w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym „Kangur".

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczył Pan Marian Trębacz - Wiceprezes Okręgu Łódzkiego Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Julia Piwońska – uczennica Publicznego Gimnazjum nr 1 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpił Pan Bogusław Olejniczak – dyrektor szkoły.

Utytułowana tancerka: wielokrotna mistrzyni i wicemistrzyni Polski, mistrzyni i wicemistrzyni Europy, zdobywczyni Pucharu Świata, uczennica zaangażowana w działalność charytatywną i społeczną.
Podczas tegorocznej Bałtyckiej Olimpiady Tanecznej w St. Petersburgu zdobyła Mistrzostwo Europy Duetów Show Dance, Wicemistrzostwo Europy Solo Show Dance, Puchary Świata w formacjach Modern Dance i Jazz Dance, 3 miejsce w Pucharze Świata Modern Dance Duety.
Zdobyła także 2 miejsce w Pucharze Świata Solo Modern Dance. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że była autorką choreografii w tym tańcu.

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczyła Pani Elżbieta Ratyńska – Łódzki Wicekurator Oświaty.

Angelika Słubik – uczennica Szkoły Podstawowej nr 169 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Agata Piechna – dyrektor szkoły.

Laureatka konkursów z języka angielskiego, plastycznych i przeglądów artystycznych, wolontariuszka i społecznik. Uzyskała między innymi:

wyróżnienie w kategorii zespoły taneczne w Wojewódzkim Przeglądzie Artystycznym, tytuł laureata i nagrodę Marszałka Województwa Łódzkiego w konkursie: „Pociągiem w łódzkie 2017", certyfikat z języka angielskiego na poziomie Teenage wizards 2, certyfikat British Centre. Zaangażowała się w akcje charytatywne UNICEF oraz w pomoc dla zwierząt.

Fundatorem stypendium jest Okręgowa Izba Radców Prawnych w Łodzi. Stypendium wręczył Pan Radca Prawny Jan Bodo Kaftański, członek Zarządu Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

Maciej Łęcki – uczeń Szkoły Podstawowej nr 175 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Beata Ciupińska – dyrektor szkoły.

Laureat konkursów z matematyki, ekologii, wiedzy o sztuce i sporcie. Pasjonat fotografii i układania kostek Rubika, wolontariusz. Zdobył między innymi III miejsce w Wojewódzkim Interdyscyplinarnym Konkursie Wiedzy o Kulturze Współczesnej, wyróżnienie w konkursie języka angielskiego, I miejsce w konkursie wiedzy o sporcie.

Fundatorem stypendium jest Pani Grażyna Miller - Prezes Szkoły Mody Kosmetologii i Fryzjerstwa „Anagra" w Łodzi. Stypendium wręczyła Pani Grażyna Miller.

Szymon Buchowicz – uczeń Szkoły Podstawowej nr 114 w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Agnieszka Trapsza - Lorek – dyrektor szkoły.

Laureat konkursów matematycznych, języka angielskiego oraz wiedzy o sporcie, sportowiec, uczeń zaangażowany w życie klasy i szkoły. Uzyskał wyróżnienie w międzynarodowym konkursie matematycznym „Kangur", I miejsce indywidualnie i drużynowo w konkursie wiedzy o sporcie, wyróżnienie w konkursie języka angielskiego. Wielokrotnie reprezentował szkołę w zawodach sportowych.

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczył Pan Józef Mazur Wiceprzewodniczący Zarządu Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

Marta Szewczyk – absolwentka Publicznego Gimnazjum nr 34 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Łodzi, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Aleksandra Bonisławska – dyrektor Zespołu.

Laureatka i finalistka czterech Wojewódzkich Konkursów Przedmiotowych, podróżniczka, uczestniczka rajdów, wolontariuszka. Uzyskała tytuł laureata Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego i z Historii, tytuł finalisty Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Geografii i z Wiedzy o Społeczeństwie, tytuł laureata Wojewódzkiego Konkursu Geograficznego „Przez lądy, morza i oceany", laureata Ogólnopolskiego konkursu historycznego „ Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego".

Fundatorem stypendium jest Okręgowa Rada Adwokacka w Łodzi. W imieniu dziekana Rady Adwokackiej w Łodzi stypendium wręczył Pan Adwokat Sylwester Redeł.

Natalia Nowakowska – uczennica Technikum nr 18 w Zespole Szkół Poligraficznych w Łodzi. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Irena Maszke – dyrektor szkoły.

Laureatka konkursów literackich, artystycznych, współorganizatorka szkolnych imprez i uroczystości, uczennica zaangażowana w życie szkoły. Zdobyła dwukrotnie I miejsce w Przeglądzie Twórczości Artystycznej Uczniów Szkół Zawodowych w kategorii literackiej. Angażuje się w działalność charytatywną na rzecz dzieci z domów dziecka oraz w pomoc dla zwierząt w schronisku. Współorganizuje ważne szkolne uroczystości, działa w szkolnym samorządzie.

Fundatorem stypendium jest Pan Andrzej Pabich – właściciel ZOO Safari w Borysewie. Stypendium wręczył Pan Andrzej Pabich.

Daniel Bauer – uczeń Technikum nr 4 w Zespole Szkół Gastronomicznych w Łodzi, szkoły należącej do Klubu Przodujących Szkół. Z wnioskiem o przyznanie nagrody wystąpiła Pani Małgorzata Gosławska – była dyrektor szkoły.

Laureat konkursów kulinarnych, uczestnik projektów poszerzających wiedzę i umiejętności praktyczne w tym zakresie, wolontariusz. Uzyskał między innymi: I miejsce w Międzynarodowym Konkursie Kulinarnym „Smak gościnności 2017", I miejsce w konkursie „Prezentacja jednego talerza" oraz II miejsce w Ogólnopolskim Konkursie na najlepszy przepis kulinarny. Uczestnik akcji charytatywnej „Szlachetna paczka".

Fundatorem stypendium jest Łódzkie Stowarzyszenie Pomocy Szkole. Stypendium wręczyła Pani Zofia Grzebisz-Nowicka – Przewodnicząca Krajowego Stowarzyszenia Pomocy Szkole.

Zarząd Stowarzyszenia złożył gratulacje nagrodzonym uczniom i nauczycielom, serdeczne podziękowanie fundatorom nagród oraz wszystkim członkom Kapituły, która spośród wielu złożonych wniosków, po ich wnikliwej analizie, wyłoniła tegorocznych laureatów nagród i stypendiów.
W pracach Kapituły udział wzięli:
Longina Tadej - Wiceprzewodnicząca Zarządu ŁSPS, Przewodnicząca Kapituły,
Joanna Pernak – inspektor w Wydziale Edukacji Urzędu Miasta Łodzi,
Michał Andrzejczak – wizytator w Kuratorium Oświaty w Łodzi,
Aneta Madziara reprezentująca Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego,
Anna Śladek – przedstawiciel Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi,
Józef Mazur – Wiceprzewodniczący Zarządu ŁSPS.

Uroczystość uświetniły recytacje uczniów: wiersz Tadeusza Różewicza „Oblicze Ojczyzny” – deklamował Kacper Olszewski, absolwent Zespołu Szkół nr 1 w Strykowie, zaś wiersz Antoniego Słonimskiego „Niepodległość” recytował Julian Rakowski.

Ideą, która przyświeca projektowi Łódzkiego Stowarzyszenia Pomocy Szkole - stypendia i nagrody dla wybitnych uczniów i nauczycieli, jest nieprzepartą chęć nagrodzenia wszystkich wyjątkowych uczniów i nauczycieli.

Lista innowacji pedagogicznych zgłoszonych do Łódzkiego Kuratora Oświaty przed 1.09.2017

O tym warto wiedzieć.

1 września 2017 r. straciło moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki (Dz. U. 2002 r., nr 56, poz. 506 z późn. zm). Nowe regulacje prawne dotyczące działalności innowacyjnej przeniesiono na poziom ustawy *Prawo oświatowe*. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 poz. 59 ze zm.) działalność innowacyjna ma być integralnym elementem działalności szkoły/placówki, a poprzez zniesienie wymogów formalnych, warunkujących według dotychczas obowiązujących przepisów, realizację innowacji, uwolnić kreatywność uczniów i nauczycieli. W ustawie *Prawo oświatowe* nie określono wymagań formalnych warunkujących rozpoczęcie działalności innowacyjnej w szkole ani nie wskazano konieczności zgłaszania innowacji pedagogicznej kuratorowi oświaty i organowi prowadzącemu.

Przedstawione w ustawie *Prawo oświatowe* regulacje prawne dotyczące działalności innowacyjnej określają:

- konieczność zapewnienia przez system oświaty kształtowania u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych organizacyjnych lub metodycznych (art. 1 pkt 18),
- obowiązek podejmowania przez szkoły i placówki działań w celu tworzenia warunków do rozwoju i aktywności, w tym kreatywności uczniów (art. 44 ust. 2 pkt 3),
- zadania nadzoru pedagogicznego, polegające na inspirowaniu nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów(art. 55 ust. 1 pkt 4),
- obowiązek dyrektora do stwarzania warunków do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki, (art. 69 ust. 1 pkt 9),
- warunki, na jakich w szkole lub placówce mogą działać z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje,

a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym, jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki (art. 86 ust. 1),

- obowiązek szkoły i placówki dla dzieci i młodzieży do zapisania w statucie organizacji współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej (art. 98 ust. 2).

Poniżej prezentujemy listę innowacji zgłoszonych i kontynuowanych, a wpisanych do wykazu innowacji Łódzkiego Kuratora Oświaty przed 1 września 2017 roku (na podstawie http://www.kuratorium.lodz.pl/szkoly-i-organy-prowadzace/innowacje-i-eksperymenty/)

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

XXIX Liceum Ogólnokształcące w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna: *Lecz jak zmartwychwstać mają ciałem, kiedy są lepką cząstką ziemi*
Autor: Ewa Maciejewska
Okres realizacji:08.02.2016 - 31.03.2018

Technikum nr 1 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Turystyczno-Hotelarskich w Łodzi
Innowacja programowa: *Potrzeby rynku hotelarskiego*
Autor: Emilia Jędrzejewska
Okres realizacji:14.02.2017 - 31.08.2021

Technikum nr 6 w Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego
Innowacja programowo-metodyczna: *Tradycyjna żywność i zdrowe odżywianie*
Autorzy: Marta Matuszewska – Sitek, Joanna Kośka, Stanisław Bajor
Okres realizacji: 28.04.2016 - 31.08.2019

PUBLICZNE GIMNAZJA

Publiczne Gimnazjum nr 7 w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczno-organizacyjna: *Focus on everyday English*
Autor: Magdalena Pakulska - Ośmiałowska
Okres realizacji: 11.05.2015 - 30.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 7 w Łodzi
Innowacja programowo- organizacyjna: *Obywatel - to brzmi dumnie*
Autorzy: Ewa Chmielewska – Krauze, Elżbieta Plesińska
Okres realizacji: 02.08.2016 - 30.06.2019

Publiczne Gimnazjum nr 15 w Łodzi
Innowacja programowo- organizacyjna: *Gimnazjaliści poznają podstawy prawa*
Autorzy: Grażyna Czechowska, Piotr Pawlak
Okres realizacji: 29.09.2016 - 30.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 15 w Łodzi
Innowacja programowo- organizacyjna: *Matematyka i fizyka – podstawy dobrego wykształcenia*
Autorzy: Dariusz Fiodorow, Marek Głowacki, Przemysław Jóźwiak, Teresa Kołodziuk, Ewa Moll – Rydzewska, Tomasz Stańczyk
Okres realizacji: 08.12.2015 - 30.06.2019

Publiczne Gimnazjum nr 16 w Łodzi
Innowacja metodyczno- organizacyjna: *Ciekawa Geografia*
Autor: Kamil Mróz
Okres realizacji: 26.03.2015 - 30.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 17 w Łodzi
Innowacja programowa: *Program matematyki dla uczniów zainteresowanych przedmiotami matematyczno – przyrodniczymi w Gimnazjum nr 17*
Autorzy: Barbara Oziemska, Magdalena Zagórowicz, Anna Sudak
Okres realizacji: 02.09.2016 - 30.06.2019

Publiczne Gimnazjum nr 17 w Łodzi
Innowacja programowa: *Niemiecki nie jest trudny*
Autor: Witold Gadzinowski
Okres realizacji: 02.09.2016 - 30.06.2019

Publiczne Gimnazjum nr 18 w Łodzi
Innowacja programowa: J*ęzyk łaciński z elementami wiedzy o kulturze antycznej*
Autor: Katarzyna Głogowska
Okres realizacji: 14.07.2015 - 30.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 28 w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna : *Bliżej kina*
Autorzy: Violetta Staniewska - Zapała
Okres realizacji: 31.08.2015 - 30.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 40 w Łodzi
Innowacja metodyczno- organizacyjna: *Pracownia Dobra*
Autorzy: Iwona Wojtacka, Kamilla Sierocka
Okres realizacji: 30.12.2016 - 30.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 41 w Łodzi
Innowacja programowa: *Bezpieczeństwo publiczne*
Autor: Agata Kitrasiewicz - Łazicka
Okres realizacji: 09.09.2016 - 21.06.2019

Publiczne Gimnazjum nr 41 w Łodzi
Innowacja programowa: *Nie migaj się tylko migaj*
Autorzy: Magdalena Konkolewska, Lidia Pernak
Okres realizacji: 28.07.2015 - 29.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 44 w Łodzi
Innowacja programowa: *Szkolenie sportowe młodzieży z lekkiej atletyki w gimnazjum*
Autorzy: Aneta Sadach , Ewa Kwasek
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Publiczne Gimnazjum nr 44 w Łodzi
Innowacja programowa: *Nauczanie chemii z edukacją proekologiczną*
Autor: Magdalena Owczarek - Raszewska
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

SZKOŁY PODSTAWOWE

Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowa: *Nie zabłądzi ten, kto czyta*
Autor: Jolanta Sasin
Okres realizacji: 06.04.2017 - 22.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 3 w Łodzi (etap I)
Innowacja organizacyjna: *Książka moim przyjacielem*
Autor: Anna Kowalska
Okres realizacji: 27.09.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 3 w Łodzi (etap I, II)
Innowacja programowa: *Łódź moje miasto i jego osobliwości*
Autorzy: Dorota Nowak, Małgorzata Sarlińska – Kotras
Okres realizacji: 27.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 7 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczna: *Wędrowcy*
Autor: Joanna Derejska
Okres realizacji: 07.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 7 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Szachy to nie tylko gra*
Autor: Michał Lotka
Okres realizacji: 07.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 14 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Moja szkoła i Łódź dookoła*
Autorzy: Mirosława Jarmuł, Elżbieta Pindych
Okres realizacji: 16.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 14 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Poznajemy przyrodę ucząc się języka angielskiego z wykorzystaniem programu wspomagania nauczania przedmiotów przyrodniczych ETOS*
Autorzy: Magdalena Baranowska – Majtczak, Izabela Chodakowska, Grażyna Sałacińska
Okres realizacji: 16.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 14 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Innowacja pedagogiczna programu edukacji prozdrowotnej w edukacji wczesnoszkolnej*
Autorzy: Barbara Świątnicka, Ewa Andrzejczak - Mrozek
Okres realizacji: 23.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi (etap I)
Innowacja organizacyjno-metodyczna*: Klub Demostenesa*
Autor: Małgorzata Horzelska
Okres realizacji: 28.10.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Ekosmyki zmieniają nawyki*
Autor: Małgorzata Pieleś
Okres realizacji: 03.11.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 29 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Co? Jak? Dlaczego?*
Autor: Magdalena Kawczyńska
Okres realizacji: 03.11.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 45 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczno-organizacyjna: *Łódź i region łódzki - moja mała ojczyzna*
Autor: Jolanta Ozimek
Okres realizacji: 30.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 46 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Oczarowała Nas Łódź*
Autorzy: Kamila Mrówczyńska - Haładaj, Agata Kabza - Wańkowska
Okres realizacji: 16.05.2016 - 31.08.2018

Szkoła Podstawowa nr 64 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Innowacja pedagogiczna o charakterze programowym z wykorzystaniem treści przyrodniczo – regionalnych w edukacji wczesnoszkolnej „Zielona Łódź”*
Autor: Anna Kapczyńska
Okres realizacji: 23.09.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 71 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczno-organizacyjna: *Podróż w świat sztuki*
Autor: Dorota Marciniak
Okres realizacji: 26.10.2016 - 30.06.2020

Szkoła Podstawowa nr 71 w Łodzi (etap II)
Innowacja organizacyjna: *Zagadki Matematołka*
Autor: Izabella Żółtaszek
Okres realizacji: 26.10.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 71 w Łodzi (etap I)
Innowacja organizacyjno -metodyczno-programowa: *Moje miasto - Łódź*
Autorzy: Paulina Michalska, Monika Nowicka
Okres realizacji: 26.10.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 71 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna: *Tańczyć każdy może*
Autor: Anna Kotynia
Okres realizacji: 26.10.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 71 w Łodzi (etap II)
Innowacja organizacyjno-metodyczna: *Sztuka to ja*
Autorzy: Agnieszka Klewin – Pilarz, Beata Wasilewska
Okres realizacji: 26.10.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 81 w Łodzi (etap II)
Innowacja metodyczno- programowa: *Programowanie dla najmłodszych*
Autor: Monika Antosik
Okres realizacji: 11.08.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 81 w Łodzi (etap II)
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Zaprogramowani na przyszłość*
Autor: Wioletta Szwebs
Okres realizacji: 11.08.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 81 w Łodzi (etap II)
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Nakręć się na matmę*
Autor: Wioletta Szwebs
Okres realizacji: 11.08.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 83 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Kocham siebie i swój kraj*
Auto: Dorota Rozwens
Okres realizacji: 29.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 83 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna: *My word in my world*
Autor: Aleksandra Brzezicka
Okres realizacji: 29.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 83 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna*: Czytanie, słuchanie, oglądnie, czyli świata odkrywanie*
Autor: Katarzyna Siwocha
Okres realizacji: 14.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 83 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Łódź - dawniej i dziś*
Autor: Ewa Pyczak – Kowalska
Okres realizacji: 14.09.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 109 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowa: *Czary - mary na ekranie, czyli bawimy się w programowanie*
Autor: Elżbieta Milska
Okres realizacji: 25.08.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 109 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna: *Ekologiczne przygody w świecie przyrody*
Autor: Bożena Lisiak
Okres realizacji: 25.08.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 109 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna: *Odkrywamy sekrety Łodzi, Polski i Europy*
Autor: Beata Zduńczyk
Okres realizacji: 25.08.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 114 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Let's blog it! – kształtowanie umiejętności pisania w języku angielskim wykorzystując nowoczesne technologie i zainteresowania uczniów*
Autorzy: Agata Błaszczyk, Izabela Gmaj
Okres realizacji: 27.06.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 114 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Odkrywcy sztuki*
Autorzy: Małgorzata Kowalczyk, Gabriela Piotrowicz
Okres realizacji: 13.09.2016 - 31.05.2019

Szkoła Podstawowa nr 114 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Ekomieszczuch*
Autor: Katarzyna Sobczak - Bichajło
Okres realizacji: 13.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 114 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Autostopem przez Europę*
Autorzy: Agnieszka Kubiak, Marta Zandecka
Okres realizacji: 13.09.2016 - 31.05.2019

Szkoła Podstawowa nr 114 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Dotknij Łodzi – rozwijanie zainteresowań własnym regionem, jego historią, tradycją i kulturą*
Autorzy: Dorota Piątkowska – Kulesza, Joanna Sławińska
Okres realizacji: 13.09.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 116 w Łodzi (etap I)
Innowacja organizacyjno- metodyczna: *Ja też potrafię poprawnie pisać i czytać ze zrozumieniem*
Autor: Dagmara Surdy - Feliniak
Okres realizacji: 27.04.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 120 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna*: Mój teatr – moja przygoda. Elementy edukacji teatralnej w klasach I - III*
Autor: Wanda Fibakiewicz
Okres realizacji: 18.09.2015 - 23.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 120 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna: *Bawię się i uczę – innowacja pedagogiczna z zakresu edukacji plastycznej. Z elementami terapii pedagogicznej*
Autor: Katarzyna Jankowska
Okres realizacji: 18.09.2015 - 23.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 122 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczno- programowa: *Komputerowe królestwo*
Autor: Danuta Głowacka
Okres realizacji: 12.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 122 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczna: *Wędrówki matematyczno - przyrodnicze*
Autorzy: Dominika Ogrodzka, Krystyn Król
Okres realizacji: 09.08.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 122 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Wiem kim jestem i skąd pochodzę*
Autorzy: Mirosława Jankowska Monika Dorman
Okres realizacji: 09.08.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 137 w Łodzi (etap II)
Innowacja organizacyjno-programowa: *Mówię w języku niemieckim*
Autorzy: Magdalena Olejnik – Nosko, Ewa Morzyszek - Banaszczyk
Okres realizacji: 11.09.2015 - 30.06.2020

Szkoła Podstawowa nr 143 w Łodzi (etap II)
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Internetowa kronika klasowa*
Autor: Anna Dąbek
Okres realizacji: 22.02.2017 - 30.06.2020

Szkoła Podstawowa nr 143 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczno-organizacyjna: *Myślę, tworzę, inspiruję, czyli zdobywam cybermatematyczny świat*
Autor: Anna Dąbek
Okres realizacji: 22.02.2017 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 149 z klasami integracyjnymi w Łodzi (etap I, II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Pływanie dla zdrowie, bezpieczeństwa i sportu*
Autorzy: Danuta Jagiełło, Witold Pietrowski, Maciej Piatkiewicz
Okres realizacji: 27.06.2013 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 149 z klasami integracyjnymi w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Tropiciele zawodów*
Autor: Edyta Gałka
Okres realizacji: 21.09.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 153 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Plastyczne, literackie i muzyczne podróże po dawnej Łodzi*
Autor: Dorota Matzner
Okres realizacji: 09.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 153 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Rysuję, maluję, tworzę …*
Autor: Dorota Glinkowska - Szkudlarek
Okres realizacji: 06.10.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 153 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Cztery pory roku*
Autor: Jolanta Głuszkowska
Okres realizacji: 06.10.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 166 w Łodzi (etap I i II)
Innowacja programowo-metodyczno-organizacyjna: *Autorski program nauki pływania dla placówek nieposiadających pływalni*
Autor: Tomasz Talarek
Okres realizacji: 05.11.2016 - 26.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 166 w Łodzi (etap I i II)
Innowacja programowo-organizacyjna*: Rodzice szkole – program współpracy nauczycieli z rodzicami*
Autor: Barbara Jarecka - Kowalczyk
Okres realizacji: 02.11.2016 - 24.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 169 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Podnoszenie kompetencji uczniowskich w dziedzinie myślenia matematyczno – logicznego z wykorzystaniem gry w szachy SZACH-MAT*
Autorzy: Karolina Ratajczyk - Franckowiak, Dorota Wencel
Okres realizacji: 01.10.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 169 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Skaczące nutki*
Autor: Małgorzata Jończyk
Okres realizacji: 19.09.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 169 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Mały Przedsiębiorca*
Autor: Monika Janowska
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 172 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna*: Moja mała i duża Ojczyzna*
Autorzy: Marzena Bartosik, Małgorzata Kaczmarek, Monika Rogalska, Piotr Atemborski, Marta Łykowska
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2017

Szkoła Podstawowa nr 172 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Odkrywamy świat z National Geographic*
Autorzy: Elżbieta Strzałkowska, Anna Roszkowska, Izabela Lang
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 172 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Jesteśmy częścią przyrody*
Autorzy: Anna Długoszewska, Małgorzata Wiklak
Okres realizacji: 02.09.2015 - 16.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 172 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczna: *Książka sposobem na nudę*
Autorzy: Daniela Kuca, Magdalena Serafińska
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowa: *Karty z historii Łodzi wielokulturowej*
Autor: Małgorzata Dawidowicz
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna: *Kultura krajów anglojęzycznych jako droga do sukcesu w nauce języka angielskiego*
Autor: Agnieszka Szymczak
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna: *Technologia informacyjna w nauczaniu języka angielskiego*
Autor: Aneta Rogala
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etapII)
Innowacja programowo-metodyczna: *ABC statystyki na lekcjach matematyki*
Autorzy: Beata Głębska, Maria Żak
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna: *Na tropie ekologii*
Autor: Dorota Szarska-Kuśmierczyk
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja organizacyjno-programowa: *Uczeń bezpieczny w sieci*
Autorzy: Jolanta Bolesławska, Beata Pasikowska
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczna*: Elementy pedagogiki Marii Montessori w klasach I-III*
Autor: Dorota Siekiera
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna: *Walka dobra ze złem, czyli w labiryncie wartości*
Autor: Anna Mikuszewska
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Mała ekonomia*
Autorzy: Beata Woźniak, Beata Szejner
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna: *Edukacja informatyczna dla klas I – III*
Autor: Jolanta Bolesławska

Okres realizacji: 01.09.2016 30.06.2019
Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna*: Z mediami za pan brat*
Autor: Anna Adamus
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Kolorowe zabawy z ortografią*
Autorzy: Katarzyna Tomasik, Dorota Kosacz
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna: *Kultura krajów anglojęzycznych jako droga do sukcesu w nauce języka angielskiego*
Autor: Agnieszka Szymczak
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna: *Technologia informacyjna w nauczaniu języka angielskiego*
Autor: Aneta Rogala
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna: *ABC statystyki na lekcjach matematyki*
Autorzy: Beata Głębska, Maria Żak
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 173 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-metodyczna: *Karty z historii Łodzi wielokulturowej*
Autor: Małgorzata Dawidowicz
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 174 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczna: *Mali przyjaciele Ziemi*
Autor: Bożena Cieślikiewicz
Okres realizacji: 01.10.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 174 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Czytam, bo lubię*
Autor: Elżbieta Gutbier
Okres realizacji: 01.10.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 174 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Jesteśmy dziećmi Ziemi*
Autor: Renata Stępień
Okres realizacji: 01.10.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 174 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowa: *Culture Bite – wiedza o krajach anglojęzycznych kluczem do efektownej nauki języka angielskiego*
Autorzy: Monika Borowiak – Grzybowska, Magdalena Obuszko
Okres realizacji: 01.10.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 182 w Łodzi (etap I, II)
Innowacja programowa: *Młodzi ekolodzy*
Autorzy: Beata Skalska, Maciej Przybylski
Okres realizacji: 12.09.2016 - 20.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 182 w Łodzi (etap I, II)
Innowacja programowa: *Teatr i ja*
Autorzy: Agata Tomaszewska, Halina Kędzierska, Maciej Przybylski, Beata Skalska
Okres realizacji: 12.09.2016 - 20.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 182 w Łodzi (etap I)
Innowacja metodyczna: *Wesołe zabawy z papierem – twórcze zajęcia w klasie integracyjnej*
Autorzy: Agnieszka Kośmider, Sylwia Kardzis
Okres realizacji: 07.10.2015 - 05.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 182 w Łodzi (etap II)
Innowacja organizacyjno-programowa*: Łódź - na starej fotografii i w nowej odsłonie*
Autorzy: Sylwia Kardzis, Joanna Bartczak, Agnieszka Bienias
Okres realizacji: 27.01.2017 - 20.01.2018

Szkoła Podstawowa nr 184 w Łodzi (etap I i II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Więcej niż pływać*
Autor: Arkadiusz Kurkowski
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 184 w Łodzi (etap II)
Innowacja programowo-organizacyjna: *Pływaj zdrowo na sportowo i zostań ratownikiem WOPR*
Autorzy: Andrzej Kostarski, Arkadiusz Kurkowski, Grzegorz Puchacz
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 184 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowa: *Pływanie – rekreacja, sport, zdrowie, bezpieczeństwo*
Autorzy: Andrzej Kostarski, Grzegorz Puchacz
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 190 w Łodzi (etap I, II, III)
Innowacja organizacyjna: *Grupy pływackie o charakterze zdrowotno - sportowym*
Autorzy: Małgorzata Myślińska, Renata Jankowska
Okres realizacji: 01.01.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 190 w Łodzi (etap I, II)
Innowacja metodyczno-programowa: *Będę pływać. Już pływam*
Autorzy: Małgorzata Myślińska, Renata Jankowska
Okres realizacji: 01.01.2016 - 30.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 204 w Łodzi (etap I)
Innowacja programowo-metodyczna: *Plastyczny angielski*
Autor: Iwona Jędraszkiewicz
Okres realizacji: 01.09.2016 - 24.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 5 w Konstantynowie Łódzkim (etap II)
Innowacja organizacyjno-metodyczna: *Mały Charlie – edukacja filmowa na zajęciach języka polskiego w klasie czwartej i piątej*
Autor: Magdalena Żyżyńska
Okres realizacji: 01.09.2016 - 29.06.2018

Szkoła Podstawowa nr 5 w Konstantynowie Łódzkim (etap I)
Innowacja organizacyjno- metodyczno-programowa: *Wieloraki – Regionalek*
Autor: Joanna Szczepaniak
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 5 w Konstantynowie Łódzkim (etap I)
Innowacja metodyczno-programowa: *Zdrowinki – czyli zdrowo i naukowo*
Autor: Małgorzata Rusek
Okres realizacji: 01.09.2016 - 30.06.2019

Szkoła Podstawowa nr 5 w Konstantynowie Łódzkim (etap II)
Innowacja metodyczno-organizacyjna*: Impuls*
Autor: Mariola Karpińska
okres realizacji: 01.10.2015 - 30.06.2018

PRZEDSZKOLA

Przedszkole Miejskie nr 16 w Łodzi
Innowacja metodyczno-programowa: *Z angielskim od najmłodszych lat*
Autorzy: Katarzyna Bińkowska, Beata Walicka
Okres realizacji: 01.10.2016 - 30.06.2019

Przedszkole Miejskie nr 35 w Łodzi
Innowacja programowa: *Cztery żywioły – inspirowanie dzieci do poznawania świata poprzez doświadczanie i eksperymentowanie*
Autorzy: Ewelina Maciejun, Kamila Perlińska
Okres realizacji: 01.10.2016 - 30.06.2019

Przedszkole Miejskie nr 39 w Łodzi
Innowacja programowa: *Przedszkolaki kraj swój znają, lecz najbardziej Łódź kochają*
Autorzy: Monika Szymaniak, Kamila Mrówczyńska -Haładaj
Okres realizacji: 01.09.2015 - 31.06.2019

Przedszkole Miejskie nr 45 w Łodzi
Innowacja programowa*: Każdy mały Łodziak wie, że Łódź najpiękniejsza jest*
Autor: Monika Makiewicz
Okres realizacji: 01.01.2016 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 56 w Łodzi
Innowacja metodyczna: *Raz, dwa, trzy. Liczysz ty!*
Autorzy: Małgorzata Jędraszkiewicz - Wojciechowska, Marta Koralewska
Okres realizacji: 01.09.2015 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 57 w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna: *Mali muzycy*
Autor: Agata Woźniak
Okres realizacji: 01.10.2016 - 31.05.2018

Przedszkole Miejskie nr 66 w Łodzi
Innowacja organizacyjno-programowa: *Na szczycie Piramidy Szczęścia*
Autorzy: Irena Walaszek, Małgorzata Kielek, Marta Gonera, Karolina Urbaszek
Okres realizacji: 01.04.2017 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 72w Łodzi
Innowacja programowa: *Mali muzeolodzy*
Autorzy: Anna Gołaś – Kurzawa, Elżbieta Tyran, Małgorzata Sadowska
Okres realizacji: 01.09.2016 31.08.2018

Przedszkole Miejskie nr 71w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna: *Dwujęzyczne Dzieci – nauka języka angielskiego przez zabawę*
Autor: Anna Szczepańska
Okres realizacji: 01.11.2016 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie Nr 90 w Łodzi
Innowacja metodyczno-programowa: *Dwujęzyczne Dzieci – nauka języka angielskiego przez zabawę*
Autorzy: Anna Lotka, Ewelina Siedlecka, Katarzyna Grzelak, Ewa Kurczewska
Okres realizacji: 01.02.2017 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 90 w Łodzi
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Regionalne podwórko – czyli międzyprzedszkolny spacer po Polsce*
Autorzy: Dominika Sznajder, Joanna Miszkiewicz, Joanna Szewalje, Danuta Dworak, Magdalena Karwowska, Magdalena Ziembiewicz, Emilia Szmitko, Olga Radziejewska, Anna Gałowicz, Lucyna Cedro, Iwona Jasica, Aneta Sopińska, Monika Kuligowska, Dorota Chrabąszcz, Dorota Fryc, Barbara Łukasińska, Magdalena Tańska, Julita Grębowiec, Magdalena Jabłońska, Joanna Narolewska, Agata Zabielska, Magdalena Dąbrowska, Agnieszka Lasota, Magdalena Kolano
Okres realizacji: 10.04.2017 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 120 w Łodzi
Innowacja metodyczna: *Kolorowe kodowanie*
Autorzy: Małgorzata Dobrowolska, Anna Harciarek, Katarzyna Hawrot, Izabela Miszczak, Paulina Plicha, Justyna Przytulska, Małgorzata Sludkowska, Justyna Worach, Beata Zawadzka
Okres realizacji: 01.12.2016 - 30.06.2021

Innowacja metodyczno-programowa: *Dwujęzyczne dzieci – nauka języka angielskiego przez zabawę*
Autorzy: Anna Nowak, Anna Pawlak
Okres realizacji: 01.03.2017 - 30.06.2021

Przedszkole Miejskie nr 148 w Łodzi
Innowacja metodyczno-organizacyjna: *Niezwykłe przedszkolaki – edukacja daltońska drogą do kształtowania odpowiedzialności, samodzielności i współpracy*
Autor: Marlena Andrzejczak
Okres realizacji: 04.01.2016 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 159w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna: *Mali czytelnicy*
Autor: Barbara Fijałkowska
Okres realizacji: 01.11.2015 - 31.08.2018

Przedszkole Miejskie nr 163 w Łodzi
Innowacja metodyczna: *Pomóż mi zrobić to samodzielnie*
Autorzy: Anna Ceglarek, Anna Majchrowicz, Marlena Szeląg
Okres realizacji: 01.04.2015 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie Nr 163 w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna: *Wykorzystanie metody CLIL w nauczaniu dzieci języka angielskiego w przedszkolu*
Autorzy: Brygida Woźniak, Monika Mierczyńska, Anny Salamon
Okres realizacji: 01.09.2015 - 31.08.2020

Przedszkole Miejskie nr 163 w Łodzi
Innowacja metodyczna: *Z muzyką za pan brat*
Autorzy: Wioletta Kuś – Trzmiel, Patrycja Polaszczyk, Monika Rudnicka, Anna Majchrowicz
Okres realizacji: 01.09.2015 - 31.08.2020

Przedszkole Miejskie nr 173w Łodzi
Innowacja metodyczna: *Jestem Łodzianinem, Polakiem, Europejczykiem*
Autorzy: Ilona Ofis – Korowczyk, Iwona Ludwicka
okres realizacji: 01.03.2017 -30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 200 w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna: *Tablica interaktywna w procesie uczenia się małego dziecka*
Autorzy: Małgorzata Marczak, Dorota Kulik, Agnieszka Karga, Ewa Grzegorek
Okres realizacji: 01.10.2015 - 31.05.2018

Przedszkole Miejskie nr 200 w Łodzi
Innowacja programowo-metodyczna: *Zuchowe nowinki dla chłopca i dziewczynki*
Autorzy: Agnieszka Karga, Ewa Grzegorek, Kamila Mamos, Joanna Rogalska, Dagmara Gliszczyńska
Okres realizacji: 01.10.2015 - 30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 231w Łodzi
Innowacja metodyczno-programowa: *Dwujęzyczne dzieci – nauka języka angielskiego przez zabawę*
Autorzy: Monika Ignaczak, Monika Prośniak, Klaudia Smoleń, Ewa Cwanek, Aneta Kubiak, Grażyna Grzesik
Okres realizacji; 01.12.2016 -30.06.2018

Przedszkole Miejskie nr 233 w Łodzi
Innowacja metodyczno-programowa: *Dwujęzyczne Dzieci – nauka języka angielskiego poprzez zabawę*
Autorzy: Jolanta Kowalska, Alina Przybysz, Jolanta Daros, Katarzyna Chyła, Anna Strzelec, Mariola Kotlicka
Okres realizacji: 01.11.2016 - 30.06.2018